

PRAWO PRZEMYSŁOWE

(Rozp. Prez. Rzp. z 7 czerwca 1927)

TEKST NAJNOWSZY

wraz z przepisami

ROZPORZĄDZENIA WYKONAWCZEGO

z uwzględnieniem wszelkich zmian i uzupełnień

uzgodnione z przepisami związkowymi

oraz **ROZPORZĄDZENIA**

O IZBACH PRZEMYSŁOWO - HANDLOWYCH

O IZBACH RZEMIEŚLNICZYCH I ICH ZWIĄZKU

O CECHACH RZEMIEŚLNICZYCH

i inne

Lwów, 1937.

Dr **MAKSYMILIAN BODEK**

Księgarnia Nakładowa

ul. Batorego 12.

137

80
224

PRAWO PRZEMYSŁOWE

(Rozp. Prez. Rzp. z 7 czerwca 1927)

TEKST NAJNOWSZY

100

wraz z przepisami

ROZPORZĄDZENIA WYKONAWCZEGO

z uwzględnieniem wszelkich zmian i uzupełnień.

uzgodnione z przepisami związkowymi

oraz ROZPORZĄDZENIA

O IZBACH PRZEMYSŁOWO - HANDLOWYCH
O IZBACH RZEMIEŚLNICZYCH I ICH ZWIĄZKU
O CECHACH RZEMIEŚLNICZYCH

i inne

Lwów, 1937.

Dr MAKSYMILIAN BODEK

Keięgarnia Nakładowa

ul. Batorego 12.

sp

246436

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA
im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku

FUW0161791

W/158/04 p

**ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ**

z dnia 7 czerwca 1927 r.

O PRAWIE PRZEMYSŁOWEM

(Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 468 z 1927 r. z uwzględnieniem zmian, wyszczególnionych w ustawie z 17 maja 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 293) w ustawie z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350), w prawie bankowem (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 321 z 1928 r.) w dekreście Prez. R. P. z 14 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 16) i w rozp. Min. P. i H. z 23 czerwca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 356).

Na podstawie art. 44. ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

D Z I A Ł I.

POSTANOWIENIA ZASADNICZE.

Art. 1. Za przemysł w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się wszelkie zatrudnienie zarobkowe lub przedsiębiorstwo, wykonywane samoistnie i zawodowo, bez względu na to, czy jest ono wytwarzające, przetwarzające, handlowe lub usługowe.

Art. 2. Nie są przemysłem w rozumieniu niniejszego rozporządzenia i przepisom jego nie podlegają:

- 1) rolnictwo, ogrodnictwo i leśnictwo;
- 2) rybołówstwo i łowiectwo;
- 3) przedsiębiorstwa, regulowane przepisami ustaw górnicznych;
- 4) przedsiębiorstwa, zastrzeżone ustawowo wyłącznie Państwu;
- 5) przedsiębiorstwa kolejowe, żeglugowe i promowe, samolotowe (żegluga powietrznej), oraz podlegające na podstawie osobnych przepisów przymusowi koncesyjnemu przedsiębiorstwa przewozu osób i towarów pojazdami mechanicznymi na drogach publicznych;
Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. o zmianie niniejszego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 350).
- 6) przedsiębiorstwa i agencje emigracyjne;
- 7) zakłady elektryczne, służące do wytwarzania, przetwarzania, przesyłania i rozdzielania energii elektrycznej;
- 8) zakłady naukowe i wychowawcze, praca zawodowa prywatnych nauczycieli i wychowawców młodzieży;
- 9) zakłady lecznicze, zdrojowiska i uzdrowiska, ambulatorja, lecznice zwierzęce;
- 10) przedsiębiorstwa bankowe, instytucje kredytowe i ubezpieczeniowe, domy składowe publiczne;
Według art. 122 pkt. 6 Rozp. Prez. Rz. P. z 17 marca 1928 r. o prawie bankowym (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 321).
- 11) praca zawodowa adwokatów, obrońców sądowych, notariuszów, inżynierów, architektów, budowniczych (techników budowlanych), geometrów, mierniczych, rzeczników patentowych;
- 12) działalność literacka, twórczość artystyczna, wykonywanie nakładu własnych utworów, wydawnictwo i sprzedaż czasopism;
- 13) praca zawodowa lekarzy, lekarzy weteryna-

ryjnych, farmaceutów, felczerów, dentystów, techników dentystycznych, położnych, pielęgniarzy, sanitariuszów, masażyistów, kosmetyków;

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

14) apteki, laboratorja bakterjologiczne i do celów djagnostyki lekarskiej, wyrób i sprzedaż surowic, szczepionek, preparatów organo - terapeutycznych oraz produktów bakteryjnych leczniczych i zapobiegających chorobom, wyrób i sprzedaż substancyj i przetworów odurzających, detaliczna sprzedaż trucizn i środków leczniczych;

15) praca zawodowa zaprzysiężonych maklerów handlowych, giełdowych, wekslowych, towarowych i okrętowych;

16) przedsiębiorstwa zabaw, koncertów, przedstawień teatralnych, widowisk, gier i innych rozrywek publicznych wszelkiego rodzaju;

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

17) przemysł ludowy, przemysł domowy, oraz praca chałupnicza;

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

18) pośrednictwo pracy;

19) przedsiębiorstwa detektywów prywatnych, oraz przedsiębiorstwa ochrony mienia (stróżów nocnych);

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

20) biura pisania podań;

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

21) przedsiębiorstwa handlu przedmiotami, służącymi wyłącznie do celów wojennych, oraz przedsię-

biorstwa handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi;

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

22) przedsiębiorstwa, mające na celu pośrednictwo przy sprzedaży ziemi oraz prowadzenie parcelacji, osadnictwa i regulacji rolnych na terenach, położonych poza granicami miast;

23) przedsiębiorstwa (biura) pośrednictwa w zawieraniu małżeństw.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Rozporządzenie Rady Ministrów określi, w jakich granicach rozporządzenie niniejsze mieć będzie zastosowanie do przedsiębiorstw państwowych oraz przemysłowej pracy publicznych zakładów naukowych, zakładów karnych i poprawczych.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej po wysłuchaniu opinii izb przemysłowo - handlowych i rzemieślniczych oraz rolniczych, określi istotne cechy przemysłu ludowego i domowego, oraz pracy chałupniczej, jako zatrudnień zarobkowych, wyłączonych z pod przepisów niniejszego rozporządzenia.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

ART. 3. Prowadzenie przemysłu jest wolne i dozwolone każdemu, o ile rozporządzenie niniejsze nie przewiduje w tym względzie wyjątków lub ograniczeń.

Prawa prowadzenia przemysłu, jak również prawa przyjmowania na naukę i kierowania praktycznym kształceniem terminatorów, nabyte na podstawie przepisów dotychczasowych, pozostają w mocy.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Rozporządzenie niniejsze nie narusza uprawnień przemysłowych z ustawy o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych.

Art. 4. Przy nabywaniu uprawnienia przemysłowego i prowadzeniu przemysłu cudzoziemiec korzysta z równych praw z obywatelami Państwa Polskiego, jeżeli w jego ojczystym kraju obywatel polski wzajemnie używa równych praw z obywatelami miejscowymi.

Wzajemność winna być stwierdzona powołaniem się na umowy międzynarodowe. Jeżeli cudzoziemiec nie może udowodnić wzajemności w powyższy sposób, o dopuszczeniu go do nabycia właściwego uprawnienia przemysłowego i prowadzenia przemysłu orzeka wojewoda (Komisarz Rządu na m. st. Warszawę) po wysłuchaniu opinii izby przemysłowo - handlowej lub rzemieślniczej. Odwołania rozstrzyga Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Według art. 80 rozp. Prez. Rz. P. z 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 376).

Do art. 4.

§ 2. Za cudzoziemca uważa się każdego, kto nie posiada obywatelstwa polskiego.

Obywatel państwa, z którym Rzeczpospolita nie zawarła umowy (traktatu, konwencji), winien, starając się o dopuszczenie go do nabycia uprawnienia przemysłowego i prowadzenia przemysłu w Polsce, dołączać z reguły do swego podania pisemne, potwierdzone przez polskie przedstawicielstwo, oświadczenie kompetentnych władz swego ojczystego kraju co do sposobu, w jaki traktuje się w tym kraju obywateli polskich w zakresie nabywania uprawnień przemysłowych i prowadzenia przemysłu.

Specjalne przepisy, normujące warunki udzielania spółkom zagranicznym pozwolenia na działalność w Rzeczypospolitej zachowują swą moc.

Art. 5. W przedsiębiorstwach przemysłowych, należących do osób niezdolnych do działań prawnych i do małoletnich, winni być ustanowieni zastępcy, posiadający ustawowe warunki samoistnego prowadzenia przemysłu. Przepis ten nie stosuje się do małoletnich, którzy na mocy szczególnych przepisów są zdolni do działań prawnych.

Przy nabywaniu uprawnienia i prowadzeniu przemysłu osoby prawne winny zastosować się do przepisów niniejszego rozporządzenia; w szczególności winny ustanowić zastępcę, posiadającego ustawowe warunki prowadzenia przemysłu.

Prawo samoistnego wykonywania rzemiosła przysługuje osobom prawnym, w których skład zarządu wchodzi rzemieślnicy, posiadający uzdolnienie zawodowe do samoistnego prowadzenia rzemiosła.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Do art. 5.

§ 3. O ustanowieniu zastępców, o których mowa w art. 5, należy zawiadomić władzę przemysłową I instancji, podając imię, nazwisko, wiek i przynależność państwową zastępcy. W odniesieniu do przemysłu koncesjonowanego i rzemiosła należy jednocześnie wykazać, że zastępca posiada ustawowe warunki samoistnego prowadzenia takiego przemysłu.

Zastępcy ci odpowiadają wobec władzy przemysłowej za prowadzenie przedsiębiorstwa zgodnie z przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowym i z przepisami wydanymi w wykonaniu tego rozporządzenia.

Art. 6. Niezależnie od ograniczeń, wynikających z niniejszego rozporządzenia, prowadzenie przemysłu podlega przepisom ustaw podatkowych, celnych, o wy-

łącznościach państwowych, o ochronie pracy, przepisom bezpieczeństwa, porządku i spokoju publicznego, sanitarnym, weterynaryjnym, budowlanym, ogniowym, drogowym, kolejowym, wodnym, probierczym, o kotłach parowych, miarach, wreszcie przepisom, dotyczącym się osób wojskowych i cywilnych funkcjonariuszów państwowych.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

D Z I A Ł II.

PRZEMYSŁ ZE STAŁĄ SIEDZIBĄ.

A. Przepisy ogólne.

Art. 7. Kto rozpoczyna prowadzenie przemysłu ze stałą siedzibą, nienależącego do przemysłów koncesjonowanych (art. 8), powinien donieść o tem równocześnie władzy przemysłowej I instancji, która potwierdzi bez zwłoki odbiór zgłoszenia, jeżeli wydaniu tego potwierdzenia nie sprzeciwiają się przepisy rozporządzenia niniejszego co do ograniczeń rozpoczęcia prowadzenia przemysłu. Osoba, mająca zamiar prowadzić przemysł w zakładzie przemysłowym, którego urządzenie wymaga według art. 14 uprzedniego zatwierdzenia projektu, zgłasza i rozpoczyna prowadzenie przemysłu dopiero po otrzymaniu od właściwej władzy przemysłowej decyzji, zatwierdzającej projekt urządzenia danego zakładu przemysłowego.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

W doniesieniu (zgłoszeniu) należy podać:

1) imię, nazwisko, wiek, przynależność państwową i miejsce zamieszkania rozpoczynającego przemysł;

2) rodzaj przemysłu z możliwie dokładnem określeniem przedmiotu przedsiębiorstwa;

3) miejsce prowadzenia przemysłu (siedzibę, lokal);

4) firmę przedsiębiorstwa.

Osoby prawne powinny podać dane, wskazane w ust. 2 pod liczbą 2—4, a w odniesieniu do przedsiębiorstwa, należącego do rodzajów, określonych rozporządzeniami Ministra Przemysłu i Handlu, powinny nadto podać dane co do 1) kapitału zakładowego przedsiębiorstwa ze wskazaniem jego pochodzenia (krajowego czy zagranicznego), 2) zdolności produkcyjnej przedsiębiorstwa oraz 3) składu osobowego grona założycieli, względnie pierwszego zarządu przedsiębiorstwa.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

O ile przemysł ma być prowadzony przez zastępcę lub dzierżawcę, należy podać także dane, tyjące się jego osoby.

Przy zgłaszaniu rozpoczęcia prowadzenia rzemiosła mają nadto zastosowanie postanowienia art. 144 i 147.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 8. Następujące rodzaje przemysłu wolno prowadzić dopiero po uzyskaniu koncesji:

1) przedsiębiorstwa instalacyj wodociągowych i kanalizacyjnych, gazowych, elektrycznych;

2) przemysł kominarski;

3) wyrób wszelkiego rodzaju materiałów i przedmiotów pyrotechnicznych i wybuchowych;

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

4) wyrób broni i amunicji;

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

5) wyrób i sprzedaż statków powietrznych;

6) przemysł gospodni (hotele, domy zajezdne, pensjonaty);

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

7) przedsiębiorstwa, pośredniczące w nabywaniu biletów podróży kolejami, okrętami i t. p., w ekspedjowaniu bagażu podróżujących oraz w ułatwianiu wszelkiego rodzaju udogodnień w podróży;

8) przedsiębiorstwa, trudniące się dochodzeniem roszczeń, powstających z umowy o przewóz towarów, do zarządów kolejowych i innych zakładów przewozowych;

Pkt. 9 uchylony na podstawie art. 9 dekretu Prez. Rz. P. z 14 stycznia 1936 r. o przedsiębiorstwach zbierania i udzielania informacji o stosunkach gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 16).

10) handel starzyzną (handel używanymi już ubraniami, używanem obuwiem, używaną bielizną i pościelą i innymi używanymi przedmiotami z tkanin i metalu, o ile przedmioty te nie przedstawiają wartości artystycznej lub historycznej);

Pkt. 11 uchylony na podstawie art. 122 pkt. 6 rozp. Prez. Rz. P. z 17 marca 1928 r. o prawie bankowem (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 321).

12) przedsiębiorstwa sprzedaży ruchomości w drodze przetargu (sale licytacyjne);

13) przemysł oprawczy (rakarski);

14) przedsiębiorstwa wyrobu syntetycznych barwników organicznych oraz syntetycznych półproduktów organicznych, służących do wyrobu barwników i

materiałów wybuchowych; postanowienie to stosuje się również w przypadku technicznej rozbudowy takich przedsiębiorstw;

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

15) wyrób kwasu azotowego;

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

16) przemysł tragarzy w miastach, które wymieni Minister Przemysłu i Handlu w drodze rozporządzenia, wydanego po porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 9. Podanie o udzielenie koncesji należy wnieść do władzy przemysłowej I instancji. Podanie winno zawierać dane, określone w art. 7 ust. 2—4. Ubiegający się o koncesję na prowadzenie przemysłów, wymienionych w art. 8 L. 1, 2, 3, 4, 8, 14 winien wykazać odpowiednią umiejętność zawodową.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

W jaki sposób wykazuje się umiejętność zawodową, ustali w drodze rozporządzenia Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami po uprzednim wysłuchaniu opinii izb przemysłowo-handlowych.

W wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, władza przemysłowa wojewódzka na wniosek izby przemysłowo-handlowej może zwolnić ubiegającego się o koncesję od obowiązku wykazania umiejętności zawodowej w sposób, przepisany na pod-

stawie ust. 2, jeżeli w inny sposób, według uznania władzy wystarczający, zostanie wykazane nabycie biegłości i wiadomości, potrzebnych do prowadzenia danego przemysłu.

Art. 10. Udzielenia koncesji na przemysły, wymienione w art. 8 i w rozporządzeniach Rady Ministrów, opartych na art. 12 ust. 2, można odmówić z uwagi na bezpieczeństwo Państwa lub, po zasięgnięciu opinii właściwej izby przemysłowo-handlowej, ze względu na interes publiczny.

Art. 11. Jeżeli nie zachodzą żadne przeszkody ustawowe co do osoby, przemysłu, siedziby (lokalu), względnie przeszkody, uzasadniające zastosowanie art. 10, właściwa władza przemysłowa (art. 131 i 132 ust. 1 L. 3) udzieli koncesji na prowadzenie przemysłu.

Art. 12. Z ważnych powodów natury gospodarczej może Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami wyłączyć w drodze rozporządzenia poszczególne rodzaje lub gałęzie przemysłów, wymienionych w art. 8, z pod przymusu koncesyjnego.

Ze względu na interes publiczny Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia, na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu, rozciągnąć obowiązek uzyskiwania koncesji na rodzaje lub gałęzie przemysłu, nie wymienione w art. 8. Rozporządzenia takie mogą wskazywać władzę, właściwą do udzielania tych koncesyj oraz nakładać na ubiegających się o te koncesje obowiązek wykazywania odpowiedniej umiejętności zawodowej (art. 9 ust. 2). Rozporządzenia Rady Ministrów nie mogą naruszać praw nabytych.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Przed wydaniem rozporządzeń, wymienionych w

artykule niniejszym należy zasięgnąć opinii izb przemysłowo - handlowych i rzemieślniczych.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

B. Zakłady przemysłowe.

Art. 13. Zakładami przemysłowymi w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są zarówno budowle, lokale, jak wszelkie inne miejsca, służące stale do prowadzenia przemysłu, i to bez względu na to, czy są w tym celu zaopatrzone w maszyny albo w specjalne urządzenia.

Art. 14. Dla urządzenia zakładu przemysłowego jest wymagane uprzednie zatwierdzenie przez władzę przemysłową projektu urządzenia, jeżeli zakład przemysłowy będzie używał napędu mechanicznego, albo też jeżeli zakład z powodu swego położenia lub wykonywanego w nim przemysłu może w znacznej mierze zagrażać bezpieczeństwu publicznemu, a przedewszystkiem życiu i zdrowiu pracowników i sąsiadów, lub też może sąsiadów narażać na szkody i specjalne uciążliwości z powodu hałasu, wyziewów i t. p.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Projekt urządzenia zakładu zatwierdza władza przemysłowa I instancji, o ile nie chodzi o zakłady przemysłowe, co do których decyzja jest zastrzeżona kompetencji władz wyższych (art. 16 i 132).

Minister Przemysłu i Handlu może w drodze rozporządzenia zwolnić poszczególne kategorie zakładów przemysłowych od obowiązku składania projektów urządzenia do zatwierdzenia.

Art. 15. Jeżeli dla urządzenia zakładu przemysłowego zachodzi potrzeba wykonania budowli lub innych

urządzeń, na których wykonanie w myśl przepisów budowlanych lub wodnych potrzeba osobnego zezwolenia, to, o ile ta sama władza jest powołana do zatwierdzenia projektu urządzenia zakładu przemysłowego i do udzielenia zezwoleń budowlanych lub wodno-prawnych, winna zatwierdzenie projektu i udzielenie odnośnych zezwoleń załatwić jedną wspólną decyzją.

Jeżeli władza przemysłowa, powołana do zatwierdzenia projektu urządzenia zakładu przemysłowego, nie jest równocześnie powołana do udzielenia zezwoleń, o których mowa w poprzednim ustępie, uzależni zatwierdzenie projektu urządzenia od uzyskania wymaganych zezwoleń budowlanych lub wodno-prawnych.

Art. 16. Zakłady przemysłowe, których projekty urządzenia zatwierdza władza przemysłowa wojewódzka przy przestrzeganiu postępowania określonego w artykułach 17 do 26 włącznie, są następujące:

bielniki, wykańczalnie i drukarnie tkanin;
 farbiarnie przędzy i tkanin;
 sortowanie gałganów i starzyzny;
 wapienniki, piece do wypalania gipsu, alabastru i błyszczów;
 huty szkła, wytwórnie kryształów i zwierciadeł;
 wytwórnie wyrobów kauczukowych i gumowych;
 wytwórnie ceraty;
 warzelnie asfaltu;
 warzelnie smoły;
 wytwórnie papy smołcowej;
 destylarnie węgla kamiennego i brunatnego, torfu i żywicy;

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

gazownie;
 palarnie sadzy;

wytwórnie kwasu solnego, azotowego, i siarkowego;
 wytwórnie nawozów sztucznych;
 wytwórnie chemikaliów i laboratorja chemiczne;
 zakłady do przerabiania oleju, wytwarzania pokostów, lakierów i farb;
 zakłady do nasycania drzewa;
 wytwórnie celulozy;
 wytwórnie celuloиду i fabryki wyrobów celuloidowych;
 wytwórnie tapet;
 rzeźnię;
 zakłady do przeróbki zwłok zwierzęcych (oprawiska, rakarnie);
 zakłady do przeróbki kości i wszelkich odpadków zwierzęcych;
 garbarnie, zakłady do solenia i suszenia skór surowych, do wyprawy skór i futer, oraz farbowania tychże;
 topialnie loju;
 wytwórnie prochu strzelniczego, ogni sztucznych i wszelkich środków i materiałów zapalających, wybuchowych i rozsadzających;
 wytwórnie krochmalu;
 wytwórnie syropu kartoflanego;
 hutu, odlewnie żelaza i innych metali, kuźnie mechaniczne, stalownie, walcownie, kotlarnie, fabryki maszyn i żelaznych konstrukcyj budowlanych, łańcuchów, drutu i gwoździ;
 zakłady do ołowiania, cynkowania i cynowania;
 wszelkie zakłady przemysłowe, działające przy pomocy silników parowych, elektrycznych, spalinowych, o ile moc tych silników przekracza siłę 10 koni mechanicznych;
 średnie i wielkie składy olejów mineralnych;

zakłady działające przy pomocy siły wodnej ponad 50 koni mechanicznych oraz bez względu na ilość koni mechanicznych, jeżeli użytkują wody płynące, używane do żeglugi i splawu tratw.
 Minister Przemysłu i Handlu może listę zakładów przemysłowych, ustaloną w ust. 1, zmieniać w drodze rozporządzenia w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami z mocą obowiązującą w całym Państwie lub na poszczególnych obszarach administracyjnych.

Na zasadzie poprzedzającego ustępu zatwierdzanie projektów urządzenia poszczególnych kategorii zakładów przemysłowych, określonych w ust. 1, może być przekazane władzom przemysłowym I instancji z zastrzeżeniem przestrzegania postanowień art. 17 do 27.

Do art. 16.

§ 4. Na obszarze Spisza i Orawy oraz województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego przekazuje się władzy przemysłowej I instancji — z zastrzeżeniem przestrzegania postanowień art. 17 do 27 — zatwierdzanie projektów urządzenia zakładów przemysłowych, należących do kategorii wymienionych w art. 16, z wyjątkiem zakładów działających przy pomocy siły wodnej.

Art. 17. Ubiegający się o zatwierdzenie projektu urządzenia zakładu przemysłowego, podlegającego postanowieniom art. 16, winien złożyć właściwej władzy przemysłowej (art. 16 i 132) plany urządzenia zakładu oraz szkic sytuacyjny, na którym winny być uwidocznione zabudowania gruntów sąsiednich. W wypadkach, przewidzianych w art. 15 ust. 1, należy przedłożyć władzy przemysłowej wszelkie wymagane przez przepisy budowlane lub wodne plany, projekty i obliczenia. Władza przemysłowa zbada niezwłocznie, czy podanie odpowiada warunkom tego artykułu i nie później, niż w ciągu 7 dni po otrzymaniu podania

wezwie w razie potrzeby stronę do uzupełnienia danych, potrzebnych do jasnego zobrazowania położenia i urządzenia zakładu.

Kto chce zapobiec, ażeby pewne szczegóły urządzenia i fabrykacji, będące tajemnicą jego przedsiębiorstwa, nie dostały się do wiadomości publicznej wskutek postępowania, przepisanego w artykułach następujących, dołącza co do tych szczegółów osobne opisy i plany, zaopatrując je dopiskiem: „tajemnica przedsiębiorstwa“.

Do art. 17.

§ 5. Niezależnie od specjalnych wymagań odnoszących się do jakości i formy planów, projektów i opisów, żądanych przez przepisy budowlane lub wodne, do podania należy dołączyć plany i szkic sytuacyjny, poświadczone za zgodność przez władzę budowlaną, oraz opis fabrykacji, określając w dokładny sposób:

- a) wielkość placu, na którym zakład ma być urządzony, oraz rozkład istniejących na placu budynków,
- b) nazwiska właścicieli gruntów sąsiednich,
- c) odległość przeznaczonego na zakład budynku lub projektowanych urządzeń od granie sąsiednich placów, stojących na nich budynków oraz najbliższych ulic i dróg publicznych,
- d) wysokość i rodzaj sąsiednich budynków, o ile zakład przemysłowy ma mieć paleniska,
- e) położenie, wielkość i rodzaj budowli projektowanego zakładu przemysłowego, przeznaczenie poszczególnych pomieszczeń budowli i ich urządzeń a zwłaszcza rozmieszczenie silników, głównych urządzeń wytwórczych, maszyn roboczych, pędni względnie przewodów energii,
- f) przedmiot i przybliżoną skalę wytwórczości, zasady sposobu produkcji oraz konstrukcji zastosowanych aparatów, rodzaj gazów powstających przy produkcji i środki mające zapobiegać ich wydzielaniu się, rodzaj stałych odpadków i odcieków tudzież sposób ich usuwania, oraz wykaz urządzeń z zakresu higieny i bezpieczeństwa pracy z zaznaczeniem tychże w miarę możliwości na planach budowlanych,

g) przewidywaną normalną ilość pracowników.

Przy wytwórniach i składach prochu, materiałów wybuchowych i zapalających (kapiszonów, lontów) oraz składach olejów mineralnych należy nadto podać rodzaje i ilości materiałów przerabianych lub przechowywanych w poszczególnych pomieszczeniach.

Art. 18. W załatwieniu podania, odpowiadającego w zupełności warunkom art. 17, władza przemysłowa zawiadomi bezzwłocznie o zamierzonym urządzeniu zakładu przemysłowego urząd gminny*) właściwy dla miejsca zakładu w celu uzyskania jego opinii, która winna być nadesłana w ciągu 10 dni.

O ile w powyższym terminie nie wniesiono zarzutów, władza przemysłowa zbada z urzędu, czy projektowany zakład nie będzie zagrażał życiu i zdrowiu pracowników i sąsiadów albo narażał ogółu na szkody i specjalne uciążliwości.

W wypadkach, przewidzianych w art. 15 ust. 1, władza przemysłowa przeprowadzi zarazem wszelkie czynności, wymagane przez przepisy ustawy budowlanej lub wodnej, przestrzegając, aby przepisane temi ustawami dochodzenia były o ile możliwości przeprowadzone łącznie z dochodzeniem w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia.

Stosownie do wyników badania władza przemysłowa poweźmie po wysłuchaniu opinii zainteresowanych władz decyzję zgodnie z temi przepisami ustawowymi (w szczególności budowlanemi, wodnemi, sanitarnemi, weterynaryjnemi i bezpieczeństwa pracy), jakim dany zakład podlega ze względu na położenie i rodzaj. W razie zatwierdzenia projektu władza przemysłowa określi szczegółowo warunki, od których speł-

*) Według art. 1 ust. 2 ustawy z 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294) organem zarządzającym i wykonawczym w gminach wiejskich jest zarząd gminny.

nienia czyni się zależnem urządzenie i uruchomienie zakładu.

Ust. 5 uchylony art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. o zmianie niniejszego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 350).

Do art. 18.

§ 6. Władza przemysłowa, zawiadamiając urząd gminny (zarząd gminny) o zamierzonym urządzeniu zakładu przemysłowego, udziela mu do przejrzenia jeden egzemplarz planu sytuacyjnego i jeden egzemplarz opisu. Przepisany w art. 18 ust. 1 10-dniowy termin dla opinii urzędu gminnego (zarządu gminnego) liczy się od dnia następującego po dniu wysłania przez władzę przemysłową odnośnego zawiadomienia.

Jeżeli sprawa pozwolenia budowlanego lub wodno - prawnego nie da się załatwić równocześnie z wydaniem decyzji co do projektu urządzenia zakładu przemysłowego, gdyż dla dochodzeń przewidzianych przez przepisy budowlane lub wodne jest ustalony według tych przepisów termin dłuższy, niż według rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowem dla zatwierdzenia projektu urządzenia zakładu przemysłowego, — wówczas władza przemysłowa bądź wstrzymuje się z wydaniem przedsiębiorcy decyzji w przedmiocie zatwierdzenia zakładu przemysłowego aż do ukończenia dochodzeń budowlanych lub wodno - prawnych, bądź wydaje na żądanie przedsiębiorcy osobno decyzję przemysłową zastrzegając w niej analogicznie do postanowienia art. 15 ust. 2, że urządzenie odnośnego zakładu przemysłowego uzależnia się od poprzedniego uzyskania przepisanego pozwolenia budowlanego lub wodno - prawnego.

W odniesieniu do zakładu przemysłowego mającego na celu produkcję takich artykułów, których wyrób wymaga według ustawowych przepisów specjalnego pozwolenia właściwej władzy (np. narzędzi mierniczych, kart do gry, surogatów tytoniowych, spirytusu, octu, wódek gatunkowych, surogatów produktów spożywczych i t. p.) władza przemysłowa zatwierdzając projekt uzależni urządzenie lub uruchomienie od uprzedniego uzyskania przez przedsiębiorcę tego specjalnego pozwolenia.

Art. 19. O ile podniesiono zarzuty natury prywatno-prawnej, należy je wymienić w piśmie, zatwierdza-

jącem projekt, z odesłaniem strony na drogę sądową; zarzuty takie nie mogą być powodem odmowy albo odroczenia zatwierdzenia projektu urządzenia zakładu przemysłowego.

O ile podniesiono inne zarzuty, zarządza się rozprawę celem wyczerpującego omówienia ich ze stronami; następnie po przeprowadzeniu badania wydaje się decyzję zgodnie z postanowieniem art. 18.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Do art. 19.

§ 7. Jeżeli decyzję przemysłową wydaje się łącznie z decyzją wodno - prawną, należy odnośnie do zarzutów natury prywatno - prawnej uwzględnić także odpowiednie przepisy ustawy wodnej.

Art. 20. O ile właścicielowi lub posiadaczowi gruntu przysługuje prawo obrony przeciw szkodom i specjalnym uciążliwościom, wynikającym z ruchu zakładu przemysłowego, urządzonego na gruncie sąsiednim, nie można domagać się w powództwie unieruchomienia zakładu, jeżeli zakład odpowiada co do urządzenia projektowi, zatwierdzonemu przez władzę przemysłową; natomiast można domagać się zastosowania takich urządzeń, któreby usunęły szkodliwe lub przykre oddziaływanie albo, jeżeliby urządzenia takie były niewykonalne lub uniemożliwiały prawidłowy ruch zakładu, wynagrodzenia szkody.

Art. 21. Jeżeli będzie zachodziła potrzeba gruntownego zbadania projektu urządzenia zakładu przemysłowego lub podniesionych zarzutów, władza przemysłowa winna zarządzić rozprawę komisyjną na miejscu. Do rozprawy należy wezwać władze i strony oraz wskazanych przez te strony świadków i rzeczoznawców.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Ust. 2 uchylony art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. o zmianie niniejszego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 350).

Biorący udział w rozprawie winni zachować w tajemnicy te szczegóły urzędzenia i fabrykacji, o których dowiedzieli się wskutek wezwania ich do rozprawy, i wstrzymać się od naśladowania i stosowania odnośnych urzędzeń i sposobów fabrykacji, i to tak długo, dopóki one stanowią tajemnicę danego przedsiębiorstwa.

Do art. 21.

§ 8. Rozprawa komisyjna na miejscu odbywa się (o ile nie dotyczy zakładów przekazanych według § 4 kompetencji władzy przemysłowej I instancji) pod przewodnictwem delegata wojewódzkiej władzy przemysłowej, zawsze przy udziale delegata władzy przemysłowej I instancji i zainteresowanego urzędu gminnego (zarządu gminnego). Skład komisji winien ograniczać się do zastępców władz, których udział jest w danej sprawie konieczny ze względu na rodzaj, skalę i położenie zakładu.

Z rozprawy komisyjnej spisuje się protokół, w którym należy podać oświadczenia i warunki co do dopuszczalności zakładu przedstawione przez poszczególnych członków komisji, zarzuty i oświadczenia stron, świadków i rzeczoznawców, oraz stanowisko zajęte przez komisję wobec zgłoszonych zarzutów.

Na planach, użytych przy komisyjnym dochodzeniu, należy po zaznaczeniu zmian i poprawek odpowiadających stanowisku komisji zamieścić podpisane przez członków komisji i przedsiębiorcę potwierdzenie:

„Użyto przy rozprawie komisyjnej na miejscu dn...“

Odpis decyzji władzy przemysłowej, ustalającej dopuszczalność projektowanego zakładu przemysłowego, przesyła się zainteresowanym władzom niezespolonym z władzami administracji ogólnej. Tym zaś stronom, którym przysługuje według art. 29 prawo odwołania, przesyła się odpis decyzji w wypadku, jeżeli decyzja nie uwzględniła w całości lub częściowo zarzutów zgłoszonych przez te strony.

Art. 22. Strona, podnosząca zarzuty, ponosi koszt

ty dochodzeń, spowodowanych nieuzasadnionymi zarzutami; koszty innych dochodzeń ponosi przedsiębiorca.

W decyzji należy ustalić udział stron w pokryciu kosztów.

Do art. 22.

§ 9. Koszty dochodzeń ponosi zasadniczo przedsiębiorca; ponosi on je w całości i w tym wypadku, kiedy strona podniosła zarzuty, które po przeprowadzeniu dochodzenia okazały się tylko częściowo uzasadnione, jak również i w tym wypadku, kiedy strona podniosła wprawdzie zarzuty nieuzasadnione, jednak rozpatrzenie i załatwienie tych nieuzasadnionych zarzutów zostało dokonane w obrębie normalnego dochodzenia, które należy przy regulowaniu sprawy przeprowadzić dla ustalenia dopuszczalności zakładu nawet, gdyby zarzutów tych nie podniesiono.

Jeżeli decyzję przemysłową wydaje się łącznie z decyzją wodno - prawną należy przy regulowaniu sprawy kosztów dochodzeń uwzględnić także odpowiednie przepisy ustawy wodnej.

Art. 23. W poszczególnych wypadkach, w których decyzja jest zastrzeżona władzy przemysłowej wyższej instancji, może ta władza zlecić przeprowadzenie rozprawy (art. 19 i 21) władzy przemysłowej niższej instancji.

Do art. 23.

§ 10. Przewodniczącym rozprawy komisyjnej jest w przypadkach, określonych w art. 23, kierownik władzy przemysłowej I instancji względnie jego zastępca.

Art. 24. Uruchomienie zakładu przemysłowego może nastąpić dopiero po spełnieniu warunków, ustalonych prawomocną decyzją, którą zatwierdzony został projekt urzędzenia zakładu. O uruchomieniu zakładu należy bez zwłoki powiadomić właściwą władzę przemysłową (art. 17).

Delegatowi władzy przemysłowej należy umożliwić stwierdzenie na miejscu, czy urządzenie zakładu przemysłowego odpowiada w zupełności warunkom, ustalonym prawomocną decyzją.

Art. 25. W razie zamierzonej istotnej zmiany w urządzeniu zakładu przemysłowego należy powiadomić o tem właściwą władzę przemysłową wojewódzką. Władza przemysłowa może na wniosek przedsiębiorcy zaniechać zastosowania postępowania, przepisanego w art. 18, i zatwierdzić projekt zmian bez przeprowadzenia rozprawy, jeżeli po wysłuchaniu opinii zainteresowanych władz nabierze przekonania, że zmiany w urządzeniu zakładu przemysłowego nie sprzeciwiają się przepisom ustawowym i nie spowodują nowego, ani większego niebezpieczeństwa lub też większych uciążliwości dla sąsiedztwa, aniżeli te, które są połączone z dotychczasowym ruchem zakładu.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Do art. 25.

§ 11. Zawiadomienie o istotnej zmianie w urządzeniu zakładu przemysłowego powinno być zaopatrzone w rysunki i dane, określające wyraźnie istotę zamierzonej zmiany. Zmiana ta może być wprowadzona dopiero po zatwierdzeniu jej projektu przez władzę przemysłową.

Art. 26. Ważność zatwierdzonego projektu urządzenia zakładu przemysłowego wygasa, jeżeli w przeciągu pięciu lat od dnia zatwierdzenia nie uruchomiono zakładu lub jeżeli przerwa w jego ruchu trwała dłużej, niż pięć lat.

Władza przemysłowa, właściwa dla zatwierdzenia projektu urządzenia zakładu, może jednak ze względu na szczególne okoliczności terminy te przedłużyć.

Według art. 80 rozp. Prez. Rz. P. z 28 grudnia 1934 r.

o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976).

W razie zupełnego zniszczenia zakładu przemysłowego ponowne urządzenie tego zakładu zależne jest od uprzedniego zatwierdzenia projektu urządzenia.

Art. 27. O ile nieznaczny rozmiar zakładu i inne okoliczności przemawiają za uproszczeniem postępowania, związanego z zatwierdzeniem projektu, władza przemysłowa zaniecha zastosowania przepisów art. 18 ustęp 1.

Art. 28. Postanowienia art. 17 do 26 włącznie będą odpowiednio stosowane także w wypadkach, w których zatwierdzenie projektów urządzeń zakładów przemysłowych należy według art. 14 ust. 2 do kompetencji władzy przemysłowej I instancji. W powyższych wypadkach władza przemysłowa I instancji, nie wdrażając postępowania, określonego w art. 18 ust. 1, i w zasadzie bez zarządzenia rozprawy komisyjnej na miejscu w jak najkrótszy sposób zbada przedstawiony przez petenta projekt i wyda decyzję.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Do art. 28.

§ 12. Niezależnie od specjalnych wymagań odnoszących się do jakości i formy planów, projektów i opisów, żądanych przez przepisy budowlane lub wodne, wystarcza zasadniczo dołączenie do podania o zatwierdzenie projektu urządzenia zakładu przemysłowego o nieznacznym rozmiarze (w szczególności rzemieślniczego) a) nie należącego do kategorii wymienionych w art. 16, — krótkiego opisu lokalu i urządzeń z dołączeniem w miarę możliwości szkicu sytuacyjnego z rzutem poziomym zakładu.

O ile wyżej zaznaczone dane okazałyby się niewystarczające np. w odniesieniu do projektu zakładu przemysłowego o paleniskach, napędzie i urządzeniach mechanicznych lub zakładu wymagającego pewnych odległości od sąsiednich bu-

dynków, władza przemysłowa zażąda w terminie wskazanym w art. 17 ust. 1 uzupełnienia podania danymi odpowiadającymi częściowo lub całkowicie wymaganiom § 5 (przy art. 17).

Art. 29. Od decyzji władz przemysłowych niższej instancji, wydanych w sprawach, tyjących się zatwierdzenia projektów urządzenia zakładów przemysłowych, wolno stronom, t. j. przedsiębiorcy oraz tym zainteresowanym osobom, które w ustawowym terminie wystąpiły z zarzutami, odwołać się do władzy przemysłowej wyższej instancji.

O ile zarzuty, podniesione w odwołaniu, wpływają z zastosowania przepisów, w których zakresie wydały swą opinię władze, wskazane w art. 18 ust. 4, rozstrzyga władza przemysłowa wyższej instancji w porozumieniu z właściwymi władzami równorzędnej instancji.

Decyzje władz przemysłowych w sprawach, tyjących zatwierdzenia projektów urządzenia zakładów przemysłowych, są wydawane we formie pisemnej.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 30. W miarę potrzeby Ministrowie Przemysłu i Handlu, Pracy i Opieki Społecznej oraz Spraw Wewnętrznych łącznie ustalają w porozumieniu z innymi zainteresowanymi ministrami drogą rozporządzeń warunki, którym odpowiadać winny zakłady przemysłowe (art. 14) poszczególnych kategorii.

Art. 30 a. (1) Minister Przemysłu i Handlu może, po wysłuchaniu opinii izb przemysłowo - handlowych, określić w drodze rozporządzenia, jakie kwalifikacje mają posiadać osoby, sprawujące kierownictwo ruchu lub kierownictwo działów technicznych w zakładach fabrycznych, wymienionych w art. 16.

(2) Na wniosek przemysłowców poszczególnych rodzajów przemysłu i po wysłuchaniu opinii izb pre-

mysłowo - handlowych Minister Przemysłu i Handlu może wprowadzić w drodze rozporządzenia obowiązek posiadania przez osoby, prowadzące samoistnie przemysł odnośnych rodzajów, — odpowiednich, określonych w rozporządzeniu, kwalifikacyj zawodowych. Rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu nie mogą naruszać praw nabytych.

(3) Postanowienia ust. 2 nie dotyczą przepisów, zawartych w art. 9 i w dziale IX niniejszego rozporządzenia, i ich nie uchylają.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

C. Prowadzenie przemysłu.

Art. 31. Uprawniony do prowadzenia przemysłu wytwórczego ma prawo bez specjalnego zgłoszenia: 1) wykonywać wszelkie prace, potrzebne do zupełnego wykończenia i sprzedaży własnych wyrobów, 2) sprzedawać wyroby danego rodzaju przemysłu także cudzej produkcji.

Art. 32. Wątpliwości przy stosowaniu art. 31 w poszczególnych wypadkach rozstrzyga władza przemysłowa wojewódzka po wysłuchaniu opinii izby przemysłowo-handlowej i izby rzemieślniczej.

Art. 33. Prowadzący przemysł winien oznaczyć na zewnątrz w odpowiedni sposób swoje przedsiębiorstwo przemysłowe.

W zewnętrznym oznaczeniu należy uwidocznic dokładnie i czytelnie imię i nazwisko lub firmę przemysłowca oraz rodzaj prowadzonego przemysłu i to w sposób, wykluczający wszelką wątpliwość, czy chodzi o przemysł wytwórczy, handlowy lub usługowy.

Uwidocznione imiona i nazwisko oraz rodzaj prowadzonego przemysłu muszą się zgadzać z imionami

i nazwiskiem oraz rodzajem przemysłu, podanemi w zgłoszeniu przemysłu (art. 7), w podaniu o udzielenie koncesji (art. 9), lub też we wpisie firmy do rejestru handlowego.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Przedsiębiorstwa, prowadzone przez osoby prawne, należy oznaczyć na zewnątrz przez uwidocznienie zarejestrowanej firmy.

Do art. 33.

§ 13. W wypadku, kiedy prowadzący przemysł nie posiada osobnego lokalu przemysłowego (sklepu, kantoru, warsztatu i t. p.), winien uwidocznić na zewnątrz swego mieszkania dane określone w art. 33 ust. 2.

Art. 34. Dopóki przemysł prowadzi się w myśl art. 40 na rachunek spadkobierców, albo na rachunek masy upadłości (konkursowej) lub spadkowej, należy go prowadzić pod nazwiskiem (firmą) ostatniego posiadacza z dodatkiem, wskazującym na ten stosunek.

Art. 35. Postanowienia art. 33 ust. 2 do 4 włącznie i art. 34 stosuje się odpowiednio do ogłoszeń, cenników i tym podobnych publikacyj przemysłowca, dotyczących się jego przedsiębiorstwa.

Art. 36. O zaniechaniu prowadzeniu przemysłu i o każdej zmianie lokalu przemysłowego należy bezzwłocznie zawiadomić władzę przemysłową I instancji.

O ile chodzi o zmianę lokalu, przeznaczonego do prowadzenia przemysłu koncesjonowanego (art. 8), należy uprzednio uzyskać na to pozwolenie władzy przemysłowej.

Do art. 36.

§ 14. Pozwolenia na zmianę lokalu przeznaczonego do prowadzenia przemysłu koncesjonowanego wymienionego w art. 8 L. 3, 4 i 6 udziela w mieście stoł. Warszawie magi-

strat (zarząd miejski) w porozumieniu z Komisarzem Rządu. Postanowienie zawarte w § 32 ma odpowiednie zastosowanie (przy art. 132).

Art. 37. O otworzeniu filji należy donieść tak władzy przemysłowej I instancji, właściwej dla głównej siedziby przemysłu, jako też władzy przemysłowej, właściwej dla miejsca siedziby filji.

Co do osoby kierownika filji, co do miejsca, urzędzenia i zewnętrznego oznaczenia filji stosuje się przepisy dotyczące się zakładu głównego.

Do art. 37.

§ 15. Władzą przemysłową, właściwą dla miejsca siedziby filji, której według art. 37 ust. 1 należy również donieść o otworzeniu filji, jest władza przemysłowa I instancji. Władza ta przesyła zgłoszenie wojewódzkiej władzy przemysłowej, właściwej dla miejsca siedziby filji, gdy otwiera się filję zakładu głównego, podlegającego kompetencji władzy przemysłowej II instancji.

Art. 38. Przemysł ze stałą siedzibą wolno prowadzić przez ustanowionego w tym celu zastępcę. O ustanowieniu zastępcy należy donieść władzy przemysłowej, wykazując równocześnie, że zastępca posiada ustawowe warunki prowadzenia odnośnego przemysłu.

Zastępca, ustanowiony dla prowadzenia przemysłu koncesjonowanego, nie może równocześnie prowadzić przemysłu koncesjonowanego tego samego rodzaju we własnym imieniu i na własny rachunek, ani też być zastępcą przemysłowym w drugim przedsiębiorstwie tego samego rodzaju.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

W razie wydzierżawienia przedsiębiorstwa przemysłowego należy donieść o tem władzy przemysłowej I instancji. Donieść winien o tem przemysłowiec współ-

nie z dzierżawcą, który winien wykazać, że posiada ustawowe warunki prowadzenia odnośnego przemysłu.

Jeżeli władza przemysłowa zabroni prowadzenia przemysłu przez zgłoszonego zastępcę z powodu, że zastępca nie odpowiada warunkom ustawowym, prawo odwołania się do wyższej władzy przemysłowej przysługuje tylko przemysłowcowi.

Dzierżawca przedsiębiorstwa przemysłowego jest co do praw i obowiązków, wypływających z niniejszego rozporządzenia, i co do prowadzenia przemysłu uważany za przemysłowca samodzielnego.

Art. 39. Przemysłowiec ma prawo nawet sposobem określonym osobiście lub przez swych pracowników (pełnomocników handlowych, komiwojażerów): 1) zbierać zamówienia na swe towary u kupców i wytwórców, w których przedsiębiorstwie towary odnośnego rodzaju mają zastosowanie, 2) skupywać dla potrzeb swego przemysłu towary u kupców, wytwórców lub w miejscach publicznej sprzedaży.

Minister Przemysłu i Handlu ustala drogą rozporządzenia po wysłuchaniu opinii izb przemysłowo-handlowych bliższe warunki wykonywania czynności, określonych w ustępie poprzedzającym, oraz ustala towary, na które można szukać zamówień także u innych osób, aniżeli wskazanych w ustępie poprzedzającym pod L. 1). W taki sam sposób reguluje Minister Przemysłu i Handlu zbieranie zamówień na towary przez samodzielnych agentów handlowych.

Art. 40. Na podstawie uprawnienia, nabytego przez przemysłowca, może być po jego śmierci wykonywany dalej odnośny przemysł koncesjonowany lub rzemieślniczy na rachunek wdowy, przez czas jej wdowieństwa, albo na rachunek małoletnich zstępnych przez czas ich małoletności. Przemysł nie może być wykonywany na

rachunek wdowy, o ile była ona sądownie rozdzielona od stołu i łoża z własnej winy lub też została wykluczona od spadkobrania.

Władzy przemysłowej, I instancji należy donieść bez zwłoki, na czyj rachunek będzie wykonywany przemysł, i równocześnie wymienić osobę, powołaną do dalszego prowadzenia przemysłu.

Jeżeli oprócz wdowy, która chce korzystać z prawa, określonego w ust. 1, pozostali także małoletni zstępni do spadku uprawnieni, natenczas prawo dalszego wykonywania przemysłu przysługuje wspólnie wdowie i tym zstępnym, o ile przemysłowiec nie poczynił w tej mierze innych zarządzeń.

Prowadzenie przemysłu na rachunek masy upadłości (konkursowej) lub spadkowej należy również zgłosić władzy przemysłowej.

Osoby, powołane do dalszego prowadzenia przemysłu w wypadkach, w tym artykule przewidzianych, winny odpowiadać warunkom ustawowym dla prowadzących przemysł.

Art. 41. Przepisy, regulujące prowadzenie przemysłów koncesjonowanych (art. 8), wydaje Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami w drodze rozporządzeń po uprzednim wysłuchaniu opinii izb przemysłowo-handlowych. W szczególności Minister Przemysłu i Handlu może przepisać prowadzenie ksiąg, wykazów, a dla przedsiębiorstw, wymienionych w artykule 8 L. 7 i 12, także składanie kaucji.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Według art. 9 dekretu Prez. Rz. P. z 14 stycznia 1936 r. o przedsiębiorstwach zbierania i udzielania informacji o stosunkach gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 16).

Przepisy o przemyśle gospodnim (hotele, domy

zajezdne, pensjonaty) mogą zobowiązywać osoby, trznięce się tym przemysłem, do składania władzy przemysłowej I instancji cenników do zatwierdzenia.

Zatwierdzenie cenników następuje po wysłuchaniu opinii rady gminnej (miejskiej) i izby przemysłowo-handlowej.

Do art. 41.

§ 16. W województwach, w których istnieje już podział na okręgi kominiarskie, podział ten pozostaje w mocy. W województwach zaś, w których niema takiego podziału, wojewódzka władza przemysłowa może, po wysłuchaniu opinii rad gminnych (miejskich) oraz korporacji (zrzeszenia przemysłowego) istniejącej dla przemysłu kominiarskiego, zarządzić ze względów policyjno - ogniowych podział na okręgi kominiarskie, których obszar nie powinien z reguły wychodzić poza granice jednego powiatu. Podział na okręgi ma ten skutek, że prawo przemysłowego wykonywania robót kominiarskich w granicach danego okręgu przysługuje tylko tym przemysłowcom odnośnej kategorii, którzy mają swą siedzibę przemysłową w tym okręgu.

Wojewódzka władza przemysłowa może po wysłuchaniu opinii rad gminnych (miejskich) oraz korporacji (zrzeszenia przemysłowego) dla przemysłu kominiarskiego zarządzić zmiany w istniejącym podziale na okręgi albo uchylić go zupełnie, jednak bez naruszenia praw nabytych.

Władza przemysłowa I instancji może w razie nagłej konieczności dopuścić przejściowo przemysłowców kominiarskich do wykonywania robót także poza granicami ich okręgu.

Art. 41 a. Właściwa władza przemysłowa może, po zasięgnięciu opinii izby przemysłowo - handlowej, odebrać udzieloną przez siebie koncesję (art. 8) lub licencję (art. 46), jeżeli przemysłowiec został skazany prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo z chęci zysku lub przeciw moralności publicznej albo za zbrodnię, a ze względu na rodzaj i sposób prowadzenia przemysłu, osobę przemysłowca i popełniony czyn karalny, istnieje uzasadniona obawa nadużywania koncesji lub licencji.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Ust. 2 uchylony na podstawie art. 9 dekretu Prez. Rz. P. z 14 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 16).

Art. 42 uchylony art. 122 pkt. 6 rozp. Pr. Rz. P. z 17 marca 1928 r. o prawie bankowem (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 321).

Art. 43. Dla przedsiębiorstw, prowadzących przemysł przewozu osób i towarów, oraz dla publicznych posłańców, tragarzy i przewodników może władza przemysłowa I instancji, po wysłuchaniu opinii zarządu gminnego (miejskiego) wydawać miejscowe regulaminy porządkowe, a po wysłuchaniu opinii tegoż zarządu i izby przemysłowo - handlowej ustalać taryfy maksymalne. W miastach, wymienionych w art. 131 ust. 1, regulaminy porządkowe wydaje w trybie powyższym władza przemysłowa wojewódzka.

W sposób, określony w ust. 1, może władza przemysłowa I instancji ustalać taryfę maksymalną również dla kominiarzy, przyczem ustalenie takiej taryfy powinno w każdym razie nastąpić w razie istnienia podziału na okręgi kominiarskie.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Do art. 43.

§ 17. Taryfy maksymalne ustalone dla poszczególnych gmin mogą się różnić pomiędzy sobą.

Ustanowienie taryfy maksymalnej dla kominiarzy winno w każdym razie nastąpić w razie istnienia podziału na okręgi kominiarskie.

Art. 44. Zarządy zakładów przemysłowych są obowiązane przedstawiać do urzędowego użytku władzy przemysłowej, wskazanej przez Ministra Przemysłu i Handlu w drodze rozporządzenia, na jej żądanie i w terminach przez nią wyznaczonych, ogólne dane

o stanie gospodarczym przedsiębiorstwa, informacje o składzie osobowym pracowników, o urządzeniach technicznych zakładu, oraz w przypadku unieruchomienia zakładu bądź wznowienia ruchu o przyczynach, jakie wywołały unieruchomienie lub wznowienie pracy w zakładzie.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

D Z I A Ł III.

PRZEMYSŁ OKRĘŻNY.

Art. 45. Za przemysł okrężny w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się następujące zatrudnienia zarobkowe, wykonywane samoistnie, zawodowo i osobiście bez stałej siedziby przemysłowej:

- 1) sprzedaż towarów;
- 2) skupywanie w celu odprzedaży towarów u innych osób niż u kupców, albo w innych miejscach niż w przeznaczonych do sprzedaży towarów;
- 3) proponowanie i wykonywanie drobnych świadczeń natury przemysłowej (jak drutowanie naczyń, naprawianie parasoli, ostrzenie noży, wprawianie szyb i t. p.).

Art. 46. Kto zamierza prowadzić przemysł okrężny, winien uzyskać licencję (pozwolenie) władzy przemysłowej I instancji, właściwej dla miejsca jego zamieszkania.

Do art. 46.

§ 18. Przed otrzymaniem licencji nie wolno rozpocząć wykonywania przemysłu okrężnego.

Ubiegający się o licencję powinien wskazać w podaniu swój rok urodzenia, stan rodzinny, miejsce zamieszkania i dokładnie określić rodzaj zamierzonego przemysłu w szcze-

gólności przez wskazanie towarów, które zamierza sprzedawać lub skupywać w drodze okrężnej; ponadto powinien on dołączyć do podania swą fotografię.

Starający się o pozwolenie na prowadzenie przemysłu okrężnego przy pomocy pomocnika powinien złożyć władzy przemysłowej fotografię pomocnika z podaniem bliższych danych dotyczących się tegoż osoby.

Art. 47. Następujące towary nie mogą być sprzedawane i skupywane w wykonywaniu przemysłu okrężnego:

- 1) napoje alkoholowe;
- 2) drogie kamienie, platyna, złoto i srebro, przedmioty, sporządzone z tych kruszców, tudzież mające ozdoby lub oprawę z tych kruszców, monety wszelkiego rodzaju;
- 3) karty do gry;
- 4) papiery wartościowe, losy loteryjne, udziały na papiery wartościowe i losy;
- 5) materiały i przedmioty pyrotechniczne i wybuchowe wszelkiego rodzaju;
- 6) łatwo zapalne płyny;
- 7) wszelkiego rodzaju broń i amunicja oraz przedmioty ekwipunku wojskowego;
- 8) środki lecznicze i trucizny.

Nie mogą być sprzedawane w wykonywaniu przemysłu okrężnego używane: ubrania, obuwie, bielizna, pościel, w szczególności pierze z pościeli, ponadto włosy ludzkie.

Art. 48. Prowadzącemu handel okrężny nie wolno przy sprzedaży towaru na raty zastrzegać sobie lub osobie trzeciej prawa odstąpienia od umowy w razie niewykonania przez nabywcę towaru warunków umowy.

Prowadzącemu handel okrężny drukami, obrazami i rysunkami nie wolno ich sprzedawać, jeżeli kupującemu zapewnia się premję albo jeżeli na drukach, dostar-

czanych częściami, nie jest uwidoczniła cena całego wydania.

Art. 49. Prowadzącemu handel okrężny nie wolno sprzedawać towarów sposobem przetargu lub losowania.

Art. 50. Jeżeli prowadzący przemysł okrężny używa w tym celu wózka, kosza, straganu i t. p., winien je zaopatrzyć napisem, zawierającym jego nazwisko, imię i miejsce zamieszkania.

Art. 51. Należy odmówić licencji na przemysł okrężny, jeżeli osoba, starająca się o nią:

- 1) jest dotknięta chorobą zakaźną;
- 2) zostaje pod nadzorem policyjnym;
- 3) jest znana jako nałogowy żebrak, włóczęga lub pijak;

4) ze względu na bezpieczeństwo publiczne nie zasługuje na zaufanie.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Nadto należy odmówić licencji na przemysł okrężny osobom, nie mającym obywatelstwa polskiego.

Art. 52. Można odmówić licencji na przemysł okrężny, jeżeli osoba starająca się o nią:

- 1) nie skończyła jeszcze 21 roku życia;
- 2) niema w Państwie faktycznego stałego miejsca zamieszkania;

3) była parokrotnie karana w ostatnich dwu latach, poprzedzających dzień załatwienia jej podania, za niestosowanie się do przepisów, regulujących prowadzenie przemysłu okrężnego.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 53. Nie wymaga się licencji na przemysł okrężny od tego:

1) kto osobiście lub przez domowników sprzedaje sposobem okrężnym surowe produkty swego gospodarstwa rolnego, leśnego, ogrodniczego, sadowniczego, swej hodowli drobiu, pasieki, albo zwierzynę i ryby, uzyskane z własnego polowania i połowu;

2) kto w promieniu 15 kilometrów od miejsca swego zamieszkania sprzedaje sposobem okrężnym wyroby własnej produkcji, należące do przedmiotów zwykłego obrotu targów małych (art. 61 ust. 1), albo spełnia drobne świadczenia natury przemysłowej, o ile to odpowiada zwyczajom miejscowym.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

W uwzględnieniu miejscowych zwyczajów i stosunków targowych władza przemysłowa wojewódzka może ustalić po wysłuchaniu opinii izby przemysłowo-handlowej i zrzeszeń zawodowych, jakie jeszcze inne przedmioty powszedniego użytku można sprzedawać sposobem okrężnym bez licencji.

Nie wymaga się licencji od osób, prowadzących przemysł okrężny jedynie na targach (jarmarczniczków). Winny one jednak o rozpoczęciu prowadzenia tego przemysłu donieść władzy przemysłowej, właściwej dla miejsca zamieszkania, która w myśl art. 7 potwierdzi odbiór doniesienia.

Art. 54. Licencję na przemysł okrężny wydaje się na rok kalendarzowy i na obszar danego województwa. Władze przemysłowe wojewódzkie mogą rozszerzać ważność licencji, wydanej w innym województwie, na swoje terytorja na czas najdłużej do końca roku kalendarzowego, na który wydana została licencja.

Władza przemysłowa może jednak ze względów gospodarczych lub bezpieczeństwa publicznego przy udzieleniu licencji lub rozszerzeniu jej ważności ustalić,

że danemu właścicielowi licencji nie wolno prowadzić przemysłu okrężnego w poszczególnych powiatach województwa; powiaty te należy w licencji wymienić.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 55. Jeżeli stosunki miejscowe uzasadniają ograniczenie przemysłu okrężnego w danej gminie, władza przemysłowa wojewódzka może zarządzić na wniosek rady gminnej (miejskiej), że w gminie tej na prowadzenie przemysłu okrężnego, wymienionego w art. 45 L. 1 i 3, na podstawie licencji, wydanej przez inną władzę, będzie wymagane osobne zezwolenie (wiza) miejscowej władzy przemysłowej.

Zarządzenia takie należy ogłaszać w urzędowym czasopiśmie wojewódzkim i w Monitorze Polskim. Nadto zarządzenia te winny być uwidaczniane na tablicy, przeznaczonej na obwieszczenia urzędu gminnego*).

W razie nadmiernej, nieuzasadnionej miejscowemi stosunkami liczby starających się o licencję na przemysł okrężny, określony w art. 45 L. 1 i 3, władza przemysłowa wojewódzka po zasięgnięciu opinii izby przemysłowo-handlowej, o ile zaś chodzi o przemysł okrężny, określony w art. 45 L. 3, także opinii izby rzemieślniczej, może ograniczyć ilość wydawanych licencyj; w takim razie jednak należy uwzględnić wszystkie te osoby, które posiadały już licencję na przemysł okrężny.

Po zasięgnięciu opinii zarządu gminnego (miejskiego) i izby przemysłowo-handlowej władza przemysłowa wojewódzka może w drodze zarządzenia za-

*) Według art. 1 ust. 2 ustawy z 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294) organem zarządzającym i wykonawczym w gminach wiejskich jest zarząd gminny.

kazać prowadzenia przemysłu okrężnego, określonego w art. 45 L. 1, w danej miejscowości na wymienionych w zarządzeniu placach i ulicach, posiadających budynki o charakterze reprezentacyjnym lub zabytkowym, a w mieście, liczącem ponad 50.000 mieszkańców, również na ulicach o ruchu szczególnie intensywnym. Zarządzenie takie należy ogłosić w urzędowym czasopiśmie wojewódzkim oraz obwieścić w danem mieście.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 56. Licencja na przemysł okrężny winna zawierać następujące szczegóły: imię i nazwisko właściciela licencji, rok urodzenia, stan rodzinny, miejsce zamieszkania i opis jego osoby oraz dokładne określenie rodzaju przemysłu okrężnego.

Wzory licencyj ustali Minister Przemysłu i Handlu, który może zarządzić użycie fotografii zamiast opisu osoby.

Do art. 56.

§ 19. Licencje wydaje się, przy użyciu fotografii zamiast opisu osoby, w formie wielostronicowej książeczki o wymiarach 105 x 148 mm. według wzoru stanowiącego załącznik do niniejszego rozporządzenia.

Art. 57. Właściciel licencji winien mieć ją przy sobie w czasie prowadzenia przemysłu okrężnego i na żądanie władz właściwych i ich organów okazywać ją lub zaprzestać prowadzenia przemysłu okrężnego, jeżeli nie ma licencji przy sobie.

Jest on również obowiązany okazać towary, które ma z sobą.

Art. 58. Prowadzący przemysł okrężny może mieć pomocnika, o ile uzyskał na to pozwolenie władzy przemysłowej, która wydała mu licencję. Pozwolenie takie uwidoczni władza przemysłowa w licencji z podaniem bliższych danych (art. 56), tyjących się pomocnika.

Pozwolenia należy odmówić, jeżeli pomocnik należy do osób, wyłączonych w myśl art. 51 od prowadzenia przemysłu okrężnego. Pozwolenia można odmówić z powodów, wyszczególnionych w art. 52, oraz jeżeli żadne okoliczności, zasługujące na uwzględnienie, nie przemawiają za udzieleniem pozwolenia.

Art. 59. Nie wolno wchodzić bez pozwolenia celem prowadzenia przemysłu okrężnego tak do lokali publicznych, jak i do mieszkań prywatnych, a po zachodzie słońca do obcych domów i zagród. Przepis ten stosuje się także do sprzedaży i prac przemysłowych, o których mowa w art. 53.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

D Z I A Ł IV.

TARGI GMINNE.

Art. 60. Targi gminne dzielą się na :

- 1) targi małe (zwykle tygodniowe);
- 2) targi wielkie (powiatowe, wojewódzkie, odpustowe, kiermasze, jarmarki).

Do art. 60 i następnych działu IV.

§ 20. Postanowienia działu IV nie naruszają postanowień ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747), (jednolity tekst Dz. U. R. P. Nr 106, poz. 884 z 1932 r.) w szczególności jej art. 30 dotyczącego opłat komunalnych na cele specjalne.

Art. 61. Targi małe odbywają się stosownie do potrzeb miejscowych. Obrót targowy na nich ogranicza się do płodów surowych przyrody, zwierząt domowych z wyłączeniem większych zwierząt (jak koni, krów, wołów) do artykułów żywnościowych wszelkiego rodzaju,

naczyń i narzędzi gospodarczych i rolniczych oraz do przedmiotów, których wytwarzaniem zajmuje się ubożnie okoliczna ludność.

Na wniosek rady gminnej (miejskiej) władza przemysłowa I instancji ustala, jakie jeszcze przedmioty oprócz wyżej określonych z uwagi na zwyczaje i potrzeby miejscowe uważać należy jako przedmioty obrotu targowego na danym targu małym.

Wątpliwości co do zakresu obrotu targowego na poszczególnych targach małych rozstrzyga władza przemysłowa wojewódzka po wysłuchaniu opinii izby przemysłowo-handlowej, izby rzemieślniczej oraz izby rolniczej.

Art. 62. Na targach wielkich obrót towarowy obejmuje wszystkie przedmioty wolnego obrotu towarowego, o ile poszczególne uprawnienia targowe nie ograniczają obrotu targowego wyraźnie do pewnych rodzajów towarów, jak np. do bydła, wełny, zboża. Obrót targowy obejmuje jednak i w razie takiego ograniczenia uprawnienia targowego także przedmioty, określone postanowieniami art. 61.

Art. 63. Targi odbywają się w tych lokalach i na tych miejscach, które gmina w tym celu dostarczy i urządzi jako targowisko, w dnie, określone w uprawnieniu, i w godzinach, ustalonych w regulaminie.

Obrót towarowy, dokonywany poza targowiskami albo poza czasem targowym, nie jest obrotem targowym.

Art. 64. Uprawnienia na targi (przywileje targowe), nabyte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, pozostają w mocy.

Art. 65. Upnień na targi małe udziela władza

przemysłowa I instancji, a na targi wielkie władza przemysłowa wojewódzka — w obu wypadkach po wysłuchaniu opinii izby przemysłowo - handlowej, izby rzemieślniczej oraz izby rolniczej .

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Gmina, starająca się o uprawnienie targowe, winna przedstawić projekt urządzenia targowiska (art. 63) i projekt regulaminu targowego (art. 68).

Przy udzielaniu uprawnień na targi należy baczyć na to, ażeby nowy targ z powodu obranego czasu targowego nie przeszkadzał w znacznej mierze normalnemu obsyłaniu targów okolicznych.

Art. 66. Od decyzji, nie uwzględniającej w całości lub częściowo wniosku gminy o udzielenie jej uprawnienia targowego, gmina może odwołać się w terminie 14 dni do władzy przemysłowej wyższej instancji, która rozstrzyga ostatecznie.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 67. Każdy ma prawo uczęszczać na targi, tudzież sprzedawać i kupować na targach towary, należące do kategorii przedmiotów dozwolonego na nich obrotu targowego.

Takie jednak towary, których sprzedażą trudnić się można jedynie na podstawie uzyskanej koncesji, wolno na targach sprzedawać tylko osobom, posiadającym koncesje.

O ile miejscowe zwyczaje i potrzeby za tem przemawiają, wolno zastrzec regulaminem targu małego

konsumentom wyłączne prawo zakupu artykułów żywnościowych w pierwszych godzinach targowych.

Według § 1 rozp. Min. P. i H. z 9. IX. 1935 r. (Dz. U. R. Nr. 40, poz. 350).

Art. 68. Porządek targowy ustala się zgodnie z powyższymi przepisami regulaminem targowym, który uchwała rada gminna (miejska), a zatwierdza właściwa (art. 65) władza przemysłowa po wysłuchaniu opinii izby przemysłowo-handlowej, izby rzemieślniczej oraz izby rolniczej.

D Z I A Ł V. *)

ZRZESZENIA PRZEMYSŁOWE ORAZ ICH ZWIĄZKI.

1. Zrzeszenia przemysłowe.

Art. 69. Celem popierania rozwoju przemysłu pod względem technicznym i gospodarczym oraz pozyskiwania krajowych i zagranicznych rynków zbytu, jak również celem obrony interesów gospodarczych zrzeszonych, prowadzący samoistnie przedsiębiorstwa przemysłowe jednego lub więcej rodzajów przemysłu w rozumieniu prawa przemysłowego mogą, w liczbie co najmniej trzech, stowarzyszać się wyłącznie na podstawie przepisów rozporządzenia niniejszego w zrzeszenia przemysłowe o celach niezarobkowych.

O ile szczególne przepisy nie stanowią inaczej, do zrzeszeń, przewidzianych w ust. 1, mogą przystępować także prowadzący samoistnie przedsiębiorstwa, wymienione w art. 2 pkt. 5 i 9.

*) Wedle art. 1 ustawy z dnia 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 70. Zrzeszenie przemysłowe jest osobą prawną; może nabywać i zbywać majątek nieruchomy i ruchomy, zawierać wszelkiego rodzaju zobowiązania, pozyskiwać i być pozywanym.

Za swe zobowiązania zrzeszenie przemysłowe odpowiada swoim majątkiem.

Art. 71. Zadania zrzeszenia przemysłowego, jego ustroj wewnętrzny, władze i organa tudzież zakres działania, uprawnienia i obowiązki tychże oraz prawa i obowiązki członków określa statut zrzeszenia.

W szczególności statut powinien ustalać:

- 1) nazwę, siedzibę, okręg i rodzaj przemysłu, objęty zrzeszeniem;
- 2) cele i środki działania;
- 3) prawa i obowiązki członków oraz warunki ich przyjęcia, wystąpienia i wykluczenia;
- 4) sposób ustanawiania opłat oraz sposób ich ściągnięcia;
- 5) rodzaje i uprawnienia walnych zebrań członków, sposób ich zwoływania oraz warunki prawomocności uchwał;
- 6) liczbę i sposób powoływania członków zarządu, zakres jego działania oraz warunki prawomocności jego uchwał;
- 7) zatwierdzanie budżetu i rocznych sprawozdań rachunkowych;
- 8) sposób prawnego reprezentowania zrzeszenia;
- 9) warunki i sposób dobrowolnego rozwiązania zrzeszenia, sposób jego likwidacji i przeznaczanie pozostałego majątku, zarówno w przy-

padku dobrowolnego, jak i przymusowego rozwiązania.

Oprócz powyższych postanowień statut może zawierać jeszcze inne postanowienia, jeżeli nie sprzeciwiają się one przepisom prawnym.

Art. 72. Prawo zakładania oddziałów przysługuje tym zrzeszeniom przemysłowym, których statuty przewidują tworzenie oddziałów. Założenie oddziału podlega zgłoszeniu u wojewody właściwego dla miejsca siedziby zarówno zrzeszenia jak i jego oddziału.

Art. 73. Statut zrzeszenia przemysłowego zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu, który może uprawnienie swe w powyższym zakresie przekazać władzy przemysłowej wojewódzkiej.

Zatwierdzenia statutu należy odmówić, jeżeli jego postanowienia są sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawnymi, zaś można odmówić, po wysłuchaniu opinii właściwej izby przemysłowo-handlowej, jeżeli powstanie zrzeszenia jest niepożądane ze względów gospodarczych.

Postanowienia ust. 1 i 2 stosuje się również przy zatwierdzeniu zmiany statutu.

Art. 74. Nadzór nad zrzeszeniami przemysłowymi sprawuje Minister Przemysłu i Handlu przez swe organa.

Art. 75. Jeżeli zrzeszenie przemysłowe w swej działalności wykracza przeciwko przepisom rozporządzenia niniejszego, statutu, lub obowiązujących ustaw, zagraża interesowi publicznemu, albo jeżeli zrzeszenie mimo wezwania władzy nadzorczej zaniebduje spełniania swych zadań, Minister Przemysłu i Handlu, po wysłuchaniu opinii izby przemysłowo-handlowej, może rozwiązać zrzeszenie i zarządzić jego likwidację.

Art. 76. Jeżeli zachodzi potrzeba utworzenia zrzeszeń przemysłowych dla celów, wskazanych w art. 69,

Minister Przemysłu i Handlu może, na wniosek samostytnych przemysłowców i po wysłuchaniu opinii zainteresowanych izb przemysłowo - handlowych, powołać zrzeczenia przymusowe dla przemysłu danego rodzaju (danych rodzajów).

Art. 77. Na wniosek zrzeczenia, uchwalony zwyczajną większością obecnych na walnem zebraniu członków zrzeczenia, Minister Przemysłu i Handlu może zarządzić, że do tego zrzeczenia obowiązani są należeć wszyscy przemysłowcy, którzy w okręgu zrzeczenia prowadzą samoistnie przedsiębiorstwa danego rodzaju (rodzajów) przemysłu.

Art. 78. Do zrzeczeń, o których mowa w art. 76 i 77, stosuje się odpowiednio postanowienia art. 70—75 z tem, że członkowie zrzeczenia obowiązani są płacić ustalone w statucie składki w wysokości, zatwierdzonej przez Ministra Przemysłu i Handlu, po wysłuchaniu opinii izb przemysłowo-handlowych, pod rygorem ścigania ich w drodze administracyjnej.

2. Związki zrzeczeń przemysłowych.

Art. 79. Zrzeczenia przemysłowe jednego lub więcej rodzajów przemysłu mogą łączyć się w związki dla osiągnięcia tych samych celów, dla jakich mogą powstać zrzeczenia.

O ile szczególne przepisy nie stanowią inaczej, do związków, przewidzianych w ust. 1, mogą przystępować także zrzeczenia o celach niezarobkowych, w których skład wchodzi prowadzący samoistnie przedsiębiorstwa, wymienione w art. 2 pkt. 5 i 9.

Art. 80. Do związków zrzeczeń przemysłowych stosuje się odpowiednio postanowienia niniejszego rozporządzenia, dotyczące zrzeczeń przemysłowych, z wyjątkiem art. 76, 77 i 78, z tą zmianą, że do powstania

związku zrzeczeń przemysłowych niezbędne są uchwały większości zainteresowanych zrzeczeń przemysłowych jednego lub więcej rodzajów przemysłu, istniejących na danym obszarze.

Artykuły 81—100 skreślono art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. o zmianie niniejszego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 40, p. 350).

D Z I A Ł VI.

UCZNIOWIE PRZEMYSŁOWI.

Art. 111. Przemysłowcom, skazanym wyrokiem sądu za przestępstwa, popełnione z chęci zysku lub przeciw moralności publicznej, oraz przemysłowcom, którzy dopuścili się ciężkiego uchybienia obowiązkom względem swych uczniów, może władza przemysłowa zabronić trzymania uczniów przemysłowych.

Art. 112. Władza przemysłowa w przypadkach zasługujących na uwzględnienie, może przemysłowcowi, któremu na podstawie art. 111 odebrała prawo trzymania uczniów, przywrócić to prawo po upływie roku.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 113. Przemysłowcom, którzy z powodu wad umysłowych lub fizycznych są niezdolni do odpowiedniego kształcenia uczniów przemysłowych w pracy zawodowej, władza przemysłowa może zabronić trzymania uczniów przemysłowych, dopóki te wady trwają.

Art. 114. Celem zapobieżenia obejścia przez przemysłowców, którym zabroniono trzymania uczniów, zarządzeń, wydanych na zasadzie art. 111 i 113, władza przemysłowa może zarządzić kontrolę nad zatrudnianiem przez nich w swym przemyśle pracowników, którzy nie skończyli jeszcze 18 roku życia.

Art. 115. Od zarządzeń, wydanych na podstawie art. 111, 113 i 114, wolno odwołać się do władzy przemysłowej wyższej instancji.

Art. 116. Warunki dotyczące się nauki, winny być w ciągu 4 tygodni po rozpoczęciu nauki ustalone umową pisemną.

W umowie należy:

- 1) określić przemysł, w którym uczeń ma być kształcony;
- 2) podać czas trwania nauki;
- 3) wyszczególnić wzajemne świadczenia;
- 4) przytoczyć warunki rozwiązania umowy.

Umowa winna być podpisana przez przemysłowca (pryncypała) albo jego zastępcę oraz przez ucznia i, jeżeli uczeń jest małoletni, przez jego ojca lub opiekuna.

Jeden egzemplarz umowy należy wręczyć uczniowi lub jego ojcu albo opiekunowi.

Na żądanie miejscowego urzędu gminnego*) i inspektora pracy należy przedstawić umowę do przejrzenia.

Jeżeli przemysłowiec jest członkiem zrzeszenia przemysłowego, winien odpis zawartej umowy przesłać zrzeszeniu przemysłowemu w ciągu dni 14.

Zrzeszenia przemysłowe, oraz cechy mają prawo postanowić, że przed niemi należy zawierać umowę o naukę w przedsiębiorstwie członka zrzeszenia przemysłowego lub cechu. W takim razie obie strony otrzymują odpisy umowy.

Przemysłowcy, a w przypadkach, określonych w poprzednim ustępie, zrzeszenia przemysłowe oraz ce-

*) Według art. 1 ust. 2 ustawy z 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294) organem zarządzającym i wykonawczym w gminach wiejskich jest zarząd gminny.

chy mają przysyłać w ciągu 14 dni odpisy umów o naukę przemysłu izbie przemysłowo - handlowej, a odpisy umów o naukę rzemiosła izbie rzemieślniczej.

Izby przemysłowo - handlowe oraz rzemieślnicze prowadzą rejestry umów o naukę i przysyłają wyciągi z rejestrów władzom przemysłowym i inspekcji pracy na żądanie tych władz.

Minister Przemysłu i Handlu oraz Minister Opieki Społecznej mogą w miarę potrzeby w drodze łącznie wydawanych rozporządzeń ustalać w poszczególnych rodzajach przemysłu organizację nauki zawodu oraz zasadnicze postanowienia umów o naukę.

Bezpłatne zatrudnianie uczniów przemysłowych jest wzbronione. Wzbronione jest również przyjmowanie przez przemysłowca (pryncypała) wynagrodzenia za naukę uczniów.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu oraz Ministra Opieki Społecznej określi rodzaje rzemiosła, w których dopuszczony będzie wyjątek od zakazu pobierania opłat za naukę.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 117. Pryncypał winien starać się, ażeby uczeń miał sposobność i możność praktycznego wykształcenia się w przemyśle, przestrzegać, ażeby uczeń zachowywał się przyzwoicie, ażeby uczęszczał regularnie na naukę do szkoły doksztalającej. Powinien ściśle przestrzegać, ażeby uczeń nie był obciążony pracą, nie mającą nic wspólnego z nauką w przemyśle albo przechodzącą siły fizyczne ucznia, oraz ażeby uczeń nie był źle traktowany przez pracowników i domowników.

Obowiązki te ciążą także na zastępcy pryncypała.

Art. 118. Uczeń winien być posłuszny pryncypałowi i tej osobie, która w miejsce pryncypała kieruje

zawodowym wykształceniem ucznia, zachowywać się przyzwoicie, pracować pilnie oraz uczęszczać regularnie na naukę do szkoły dokształcającej w myśl obowiązujących w tym względzie przepisów.

Art. 119. Umowę o naukę można jednostronnie rozwiązać, o ile nie umówiono dłuższego czasu próby, w ciągu pierwszych 4 tygodni po rozpoczęciu nauki.

Umowa, według której czas próby ma trwać dłużej aniżeli trzy miesiące, jest nieważna.

Art. 120. Po upływie czasu próby pryncypał może rozwiązać umowę o naukę przed ukończeniem umówionego czasu nauki, jeżeli uczeń mimo upomnień wykracza przeciw obowiązkom, określonym w art. 118, albo jeżeli zaniedbuje uczęszczania na naukę do szkoły dokształcającej.

Uczeń lub jego ojciec albo opiekun może rozwiązać umowę o naukę przed upływem czasu nauki:

1) jeżeli uczeń nie może pozostać w nauce bez uszczerbku dla zdrowia;

2) jeżeli pryncypał zaniedbuje swoje obowiązki względem ucznia w sposób, zagrażający zdrowiu lub moralności ucznia, zaniedbuje jego wykształcenie w przemyśle lub utrudnia regularne uczęszczanie na naukę do szkoły dokształcającej;

3) jeżeli pryncypał stał się niezdolnym do należytego spełniania ustalonych umową zobowiązań;

4) jeżeli pryncypał przesiedla się ze swoim przedsiębiorstwem przemysłowym do innej gminy; z tego powodu można jednak rozwiązać umowę o naukę tylko w czasie jednego miesiąca, licząc od dnia przesiedlenia się.

Art. 121. Jeżeli uczeń lub jego ustawowy zastępca oświadcza pisemnie pryncypałowi, że uczeń zmienia zawód lub przechodzi do przemysłu innego rodzaju, albo że wskutek zmienionych stosunków jest zniewolony

powrócić do rodziców, ażeby im pomagać w przemyśle lub w gospodarstwie, następuje rozwiązanie umowy o naukę z upływem 4 tygodni, o ile pryncypał nie zwolni ucznia wcześniej.

Art. 122. Umowa o naukę wygasa w razie zwnięcia przedsiębiorstwa, w razie śmierci ucznia lub pryncypała.

W razie śmierci pryncypała zarząd zrzeszenia przemysłowego, a jeżeli zmarły nie należał do zrzeszenia przemysłowego, urząd gminny*) wyda uczniowi świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 123. W wypadkach, określonych art. 120 i 121, jeżeli ustawowy zastępca nie może się we właściwym czasie oświadczyć, zrzeszenie przemysłowe jest obowiązane złożyć odnośne oświadczenia jako zastępca ucznia.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Jeżeli umowa o naukę została rozwiązana bez winy ucznia, zrzeszenie przemysłowe, do którego należy pryncypał ucznia, powinno postarać się, ażeby uczeń znalazł pomieszczenie w przedsiębiorstwie przemysłowym innego członka zrzeszenia przemysłowego.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Przy zawieraniu nowej umowy o naukę należy uwzględnić przebyty już czas w nauce.

*) Według art. 1 ust. 2 ustawy z 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294) organem zarządzającym i wykonawczym w gminach wiejskich jest zarząd gminny.

Art. 124. W razie rozwiązania umowy o naukę albo jej wygaśnięcia wskutek zwinienia przedsiębiorstwa przemysłowego pryncypał winien wydać uczniowi świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki.

W razie prawidłowego ukończenia nauki, pryncypał winien w ciągu 8 dni wydać świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki. Jeżeli pryncypał jest członkiem zrzeszenia przemysłowego, zarząd zrzeszenia przemysłowego winien wydać uczniowi na podstawie świadectwa nauki oraz szkolnych świadectw z nauki dokształcającej lub równorzędnej — świadectwo ukończenia nauki przemysłowej.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Jeżeli pryncypał nie należy do zrzeszenia przemysłowego, wydane przez niego świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki, uwierzytelnia urząd gminny*) bezpłatnie.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 124a. W drodze rozporządzeń, przewidzianych w art. 116 ust. 10, mogą być wprowadzone egzaminy na wykwalifikowanych pracowników oraz określony sposób odbywania tych egzaminów.

Egzamin na wykwalifikowanego pracownika zdawać mogą uczniowie po przebyciu w przemyśle przepisanego czasu nauki.

Przepisy ust. 1 i 2 nie stosują się do działu IX. niniejszego rozporządzenia.

*) Według art. 1 ust. 2 ustawy z 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294) organem zarządzającym i wykonawczym w gminach wiejskich jest zarząd gminny.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 125. Jeżeli przemysłowiec przyjmuje na naukę uczniów, w liczbie większej, aniżeli odpowiada to wielkości lub sposobowi prowadzenia przedsiębiorstwa, władza przemysłowa I instancji po porozumieniu z obwodowym inspektorem pracy i po wysłuchaniu opinii izby przemysłowo - handlowej może zobowiązać przemysłowca do zmniejszenia liczby uczniów przez rozwiązanie umowy o naukę oraz zabronić mu przyjmowania uczniów ponad oznaczoną liczbę.

Od takiego zarządzenia wolno odwołać się do władzy przemysłowej wyższej instancji.

Statuty zrzeszeń przemysłowych mogą zawierać postanowienia, ustalające stosunek liczebny uczniów do zatrudnionych w tem samym przedsiębiorstwie pomocników.

Władza przemysłowa wojewódzka po porozumieniu z okręgowym inspektorem pracy i po wysłuchaniu opinii izby przemysłowo - handlowej może w drodze rozporządzenia ustalić stosunek liczebny uczniów do zatrudnionych pomocników.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Do art. 125.

§ 30. Władza przemysłowa nie może zobowiązać przemysłowca na podstawie art. 125 ust. 1 do zmniejszenia liczby uczniów, o ile liczba ta w stosunku do liczby czeladników odpowiada stosunkowi ustalonemu w zatwierdzonym statucie korporacji (zrzeszenia przemysłowego).

D Z I A Ł VII.

POSTANOWIENIA KARNE.

Art. 126. Prowadzący przemysł z naruszeniem przepisów niniejszego rozporządzenia, tudzież przepisów, wydanych w wykonaniu tego rozporządzenia, będą karani w drodze administracyjnej:

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

- 1) upomnieniem;
- 2) grzywną do 1000 złotych;
- 3) aresztem do 14 dni;
- 4) odebraniem koncesji lub licencji na określony czas lub na zawsze.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Ust. 2 uchylony na mocy art. 9 dekretu Prez. Rzp. z 14 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 16).

Naruszenie przepisów regulaminu targowego (art. 68), jeżeli do niego niema zastosowania przepis ustępu pierwszego, będzie karane grzywną do 50 zł. lub karą aresztu do dni 3.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 127. Rzeczoznawcy, winni naruszenia odnoszących się do nich przepisów niniejszego rozporządzenia, będą karani:

- 1) grzywną do 100 złotych;
- 2) aresztem do 14 dni.

Art. 128. Karę odebrania koncesji i licencji można orzec, jeżeli trzykrotne prawomocne ukaranie przemysłowca w ciągu trzech lat karą grzywny lub aresztu (art. 126, L. 2 i 3) okazało się bezskuteczne i przemysłowiec ten nie stosuje się nadal do przepisów, doty-

czących prowadzonego przez niego przemysłu koncesjonowanego lub okrażnego.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 129. Za wykroczenia, popełnione przez zaścępcę, ulega karze także przemysłowiec, jeżeli nie przeszkodził popełnieniu wykroczenia, chociaż mógł to uczynić.

Art. 130 uchylony na mocy art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 350).

D Z I A Ł VIII.

WŁADZE PRZEMYSŁOWE.

A. Instancje.

Art. 131. Starostowie, a w miastach, dla których zostały ustanowione inne władze jako władze administracyjne I instancji, władze te są władzami przemysłowymi I instancji. W miastach: Warszawie, Łodzi, Wilnie, Poznaniu, Toruniu, Bydgoszczy, Grudziądzu, Katowicach i Królewskiej Hucie*) władzami przemysłowymi I instancji są z mocy niniejszego rozporządzenia zarządy miejskie tych miast w zleconym zakresie działania.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350)

Władze przemysłowe I instancji wydają zarządzenia i orzeczenia na podstawie niniejszego rozporządzenia we wszystkich sprawach, co do których prawo za-

*) Obecnie Chorzów (Ustawa Sejmu Śląskiego z 16 maja 1934 r., (Dz. U. Śl. Nr 13).

rządzenia i decyzji nie zostało zastrzeżone niniejszem rozporządzeniem wyższym władzom przemysłowym lub innym władzom; czuwają nad przestrzeganiem przepisów ustawowych oraz rozporządzeń i zarządzeń władz przemysłowych; przeprowadzają dochodzenia w sprawach przekroczeń przepisów przemysłowych i wymierzają kary na zasadzie postanowień działu VII.

W sprawach prowadzenia tych rodzajów przemysłu koncesjonowanego, na które udziela pozwoleń (koncesji) władza przemysłowa I instancji zarządów miejskich wymienione w ust. 1, wydają zarządzenia i orzeczenia w porozumieniu z właściwymi starostami grodzkimi. Władza przemysłowa wojewódzka może w miarę miejscowej potrzeby rozciągnąć ten obowiązek porozumiewania się na sprawy prowadzenia przemysłu okręznego.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Do art. 131.

§ 31. W miastach: Lwowie i Krakowie są władzami przemysłowymi I instancji magistraty (zarządy miejskie) tych miast na podstawie § 4 austrj. ustawy z dnia 19 maja 1868 r. (Dz. U. P. Nr. 44) oraz §§ 31 i 63 statutu m. Lwowa i § 96 statutu m. Krakowa.

Art. 132. Wojewodowie i Komisarz Rządu m. st. Warszawy są władzami przemysłowymi wojewódzkimi (II instancji).

1) rozstrzygają w drugiej i ostatniej instancji w razie odwołań od zarządzeń i orzeczeń władz przemysłowych I instancji;

2) wydają zarządzenia i orzeczenia we wszystkich sprawach, w których prawo decyzji jest im zastrzeżone poszczególnymi artykułami niniejszego rozporządzenia;

3) wydają pozwolenia (koncesje) na rodzaje przemysłu wymienione w art. 8 L. 3, 4, 5, 7, 8, 14 i 15;

Pkt. 9, wymieniony w pierwotnym tekście, został skreślony na mocy dekretu Prez. Rzp. z 14 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 16).

Pkt. 11 uchylony art. 122 pkt. 6 rozp. Prez. Rzp. o prawie bankowym (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 321 z 1928 r.).

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

4) zatwierdzają projekty urządzeń zakładów przemysłowych, określonych w art. 14, jeżeli urządzenia danego zakładu przemysłowego rozciągają się na obszary, należące do różnych powiatów województwa.

Jeżeli zakład przemysłowy ma być urządzony na terenach, należących do dwóch lub więcej województw, projekt urządzenia zakładu zatwierdza władza przemysłowa wojewódzka właściwa dla terenów, na których mieści się główna lub przeważająca część urządzeń zakładu. W razie wątpliwości decyduje Minister Przemysłu i Handlu o tem, która z władz przemysłowych jest kompetentna.

W m. st. Warszawie władza przemysłowa I instancji (zarząd miejski) wydaje orzeczenia i zarządzenia w sprawach zatwierdzania projektów urządzenia zakładów przemysłowych kategorii, wymienionych w art. 16, przy przestrzeganiu postanowień w art. 17 do 27.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Do art. 132.

§ 32. W razie nieosiągnięcia zgody Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę na wydanie koncesji na przemysł wymieniony w art. 8 L. 3, 4 i 6 magistrat (zarząd miejski) m. stoł. Warszawy odmawia udzielenia odnośnej koncesji.

Art. 133. Minister Przemysłu i Handlu rozstrzyga

w drugiej instancji z zastosowaniem postanowienia art. 29 ust. 2 odwołania od zarządzeń i orzeczeń, wydanych w pierwszej instancji przez władze przemysłowe wojewódzkie, oraz wydaje zarządzenia i rozporządzenia wykonawcze w wypadkach, przewidzianych niniejszym rozporządzeniem.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 134. Do spraw organizacji przemysłowych w rozumieniu rozporządzenia niniejszego ustanawia się przy władzach przemysłowych wyższych instancji inspektorów organizacji przemysłowych.

Szczegółowy zakres działania inspektorów organizacji przemysłowych, ich charakter służbowy, oraz prawa i obowiązki ustali rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, wydane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

B. Postępowanie przy rozpoczęciu prowadzenia przemysłu i zrzeczeniu się uprawnień przemysłowego.

ART. 135. Zgłoszenia przemysłu i podania o udzielenie koncesji na prowadzenie przemysłu koncesjonowanego należy wносить na ręce władzy przemysłowej I instancji, właściwej dla miejsca siedziby przemysłu.

Podania o udzielenie pozwolenia na prowadzenie przemysłu okrężnego należy wносить na ręce władzy przemysłowej I instancji, właściwej dla miejsca zamieszkania proszącego.

Zgłoszenia te lub podania wnosi się pisemnie albo ustnie (protokólnie).

Potwierdzenie odbioru zgłoszenia (art. 7) wydaje

się w formie wyciągu ze zgłoszenia z podaniem numeru porządkowego, pod którym zostało wpisane do rejestru uprawnień przemysłowych (art. 136).

Koncesję wydaje się w formie dokumentu, zawierającego dane, tyżące się osoby proszącego lub także osoby zastępcy, dokładne określenie przemysłu z powołaniem właściwych przepisów niniejszego rozporządzenia, miejsca prowadzenia przemysłu, oraz warunków, pod którymi koncesji udzielono.

O zrzeczeniu się uprawnień przemysłowego wii nien przemysłowiec donieść bezzwłocznie władzy przemysłowej I instancji i zwrócić potwierdzenie odbioru zgłoszenia (art. 7), kartę rzemieślniczą (art. 147), dokument koncesyjny albo licencję (art. 54).

Zrzeczenie się uprawnień przemysłowego obowiązuje od dnia, w którym władza przemysłowa otrzymała doniesienie.

Do art. 135.

§ 33. Władza przemysłowa II instancji może przepisać specjalne wzory dla zgłoszeń i podań wnoszonych według art. 135 ust. 3 pisemnie lub ustnie (protokólnie).

Art. 136. Władze przemysłowe I instancji prowadzą osobne rejestry uprawnień przemysłowych:

- 1) dla przemysłów niekoncesjonowanych;
- 2) dla przemysłów koncesjonowanych;
- 3) dla przemysłów okrężnych;
- 4) dla przemysłów rzemieślniczych.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

W rejestrze należy rejestrować bez zwłoki każde zgłoszenie przemysłu, wydanie koncesji lub licencji oraz uwidaczniać według akt odnośnych zmiany, zasłać co do zarejestrowanego przemysłu, jak otwarcie filii,

zmianę siedziby, prowadzenie przemysłu przez zastępcę lub dzierżawcę, zrzeczenie się lub odebranie uprawnień przemysłowego, prowadzenie przemysłu na rachunek wdowy lub małoletnich spadkobierców, masy spadkowej lub konkursowej.

Władze przemysłowe I instancji prowadzą nadto osobny rejestr zakładów przemysłowych, określonych w art. 14 i 16.

O każdym zarejestrowaniu i zmianie należy zawiadomić władzę podatkową oraz izbę przemysłowo-handlową, o ile zaś chodzi o przemysły rzemieślnicze, izbę rzemieślniczą.

Wzory rejestrów ustala Minister Przemysłu i Handlu.

Art. 137—139 skreślono art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, p. 350).

C. Środki zabezpieczające.

Art. 140. Celem zabezpieczenia wykonania orzeczeń karnych oraz celem wstrzymania dalszego prowadzenia przemysłu bez uprawnień albo w sposób, zagrażający w wysokim stopniu życiu lub zdrowiu pracowników albo też innych osób, władza przemysłowa I instancji może zarządzić zajęcie towarów i narzędzi, a w wypadkach niecierpiących zwłoki — częściowe lub całkowite wstrzymanie ruchu zakładu przemysłowego.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Zarządzenie wstrzymania ruchu zakładu przemysłowego winno być natychmiast cofnięte, skoro bezpieczeństwo dla życia i zdrowia zostanie zapewnione w sposób zgodny z przepisami ustawowemi.

Przepisy ust. 1 i 2 niniejszego artykułu nie uszczu-

plają uprawnień ustawowych, przysługujących innym organom władzy.

O ile zajęte towary ulegają łatwo zepsuciu, władza przemysłowa zarządzi ich sprzedaż w drodze przetargu.

Zajęte towary lub kwotę uzyskaną ze sprzedaży (ust. 4) i zajęte narzędzia zwraca się stronie po wykonaniu kary.

D Z I A Ł IX.

RZEMIOSŁO.

A. Postanowienia ogólne.

Art. 141. Postanowienia niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie do rzemiosła ze zmianami, wynikającymi z przepisów, zawartych w tym dziale.

Art. 142. Za rzemiosło w rozumieniu niniejszego działu uważa się następujące rodzaje przemysłu, o ile nie są prowadzone sposobem fabrycznym: bandażownictwo, rękawicznictwo, bednarstwo, białoskórnictwo, blacharstwo, bronzownictwo, mosiężnictwo, ciesielstwo, cukiernictwo, dekarstwo (pokrywanie dachów blachą, dachówką, łupkiem lub papą), fotografowanie, fryzjerstwo, golarstwo, perukarstwo, garbarstwo, introligatorstwo, jubilerstwo i złotnictwo (wyrób towarów ze złota, srebra i drogich kamieni), grawerstwo, kamieniarstwo, kapelusznictwo, czapnictwo, kołodziejstwo, koszykarstwo, kotlarstwo, kowalstwo, krawiectwo damskie, krawiectwo męskie, kuśnierstwo, lakiernictwo, malarstwo, pozłotnictwo, mularstwo, wyrób instrumentów muzycznych, wyrób szkieł i narzędzi optycznych, piekarstwo, piernikarstwo, pilnikarstwo, powróźnictwo, rymarstwo, siodlarstwo, rzeźbiarstwo (rzeźbienie w drzewie i kamieniu), rzeźnictwo i wyrąb mięsa, wędli-

niarstwo (masarstwo), rzeźnictwo koni (wyrab mięsa końskiego), wyrób wędlin z mięsa końskiego, ślusarstwo, stolarstwo, studniarstwo, szczołkarstwo, szewstwo, cholewkarstwo, szklarstwo, szmuklerstwo, wyrób frędzli, sznurków i taśm do lamowania, wyrób przedmiotów z drucików złotych i srebrnych, przędzarstwo materji ze złota i srebra, sztukatorstwo, tapicerstwo, tokarstwo, zegarmistrzostwo, zduństwo, garncarstwo, brukarstwo (wykładanie dróg i ulic płytami i kostkami kamiennymi, drewnianymi oraz klinkierem), chemiczne czyszczenie i farbowanie tkanin i odzieży, farbowanie skór futrzanych, bieliźniarstwo, gorsciarstwo, ślusarstwo samochodowe, ślusarstwo precyzyjne (mechanictwo)*).

Minister Przemysłu i Handlu może po wysłuchaniu opinji izb przemysłowo - handlowych i rzemieślniczych zmieniać w drodze rozporządzenia listę rzemiosł, objętą pierwszym ustępem, wyłączając z niej poszczególne rodzaje lub gałęzie rzemiosł, albo uzupełniając ją innymi jeszcze rodzajami lub gałęziami przemysłu, i to z ważnością dla całego obszaru Rzeczypospolitej lub dla poszczególnych województw.

Art. 143. W wypadkach wątpliwych, czy dane przedsiębiorstwo uważać należy za przemysł rzemieślniczy, czy fabryczny, orzeka władza przemysłowa wojewódzka po wysłuchaniu opinji izby przemysłowo - handlowej i izby rzemieślniczej, oraz po zasięgnięciu opinji właściwej izby skarbowej i inspektora pracy danego okręgu.

Do art. 143.

§ 34. Orzeczenie, czy dane przedsiębiorstwo uważać na-

Według rozp. wyk. z 21 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 222) i rozp. Min. Przem. i Handlu z 23 czerwca 1936 r. o uzupełnieniu listy rzemiosł (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 356).

leży za przemysł rzemieślniczy czy fabryczny, następuje z urzędu lub na wniosek. Z wnioskiem może wystąpić właściwa izba przemysłowo - handlowa, izba rzemieślnicza lub osoba zainteresowana.

B. Dowód uzdolnienia.

Art. 144. Prowadzić przemysł rzemieślniczy można dopiero po uzyskaniu od władzy przemysłowej I instancji karty rzemieślniczej (art. 147), wydanej po wykazaniu przed tą władzą posiadania zawodowego uzdolnienia do prowadzenia danego rzemiosła.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 145. Za dowód uzdolnienia zawodowego do samoistnego prowadzenia rzemiosła uważa się: 1) uprawnienie do używania tytułu mistrza (majstra) rzemieślniczego danego rodzaju rzemiosła (art. 158 i 159), albo 2) świadectwo nauki danego rzemiosła, zakończonej złożeniem z pomyślnym wynikiem egzaminu czeladniczego w połączeniu ze świadectwami co najmniej trzyletniej pracy w charakterze czeladnika w danym rodzaju rzemiosła, lub 3) świadectwo złożenia egzaminu przed komisją egzaminacyjną dla majstrów wojskowych.

Nadto Minister Przemysłu i Handlu ustali w porozumieniu z właściwymi ministrami w drodze rozporządzenia, w jakiej mierze świadectwa ukończenia szkół technicznych albo egzaminów, złożonych przed władzami egzaminacyjnymi, które ustanowione zostały dla poszczególnych rodzajów przemysłu lub dla stwierdzenia uzdolnienia zawodowego w przedsiębiorstwach państwowych, uważać należy za dowód uzdolnienia zawodowego do prowadzenia przemysłu rzemieślniczego.

W zasadzie absolwenci szkół technicznych i szkół sztuk ozdobniczych i przemysłu artystycznego po od-

powiedniej praktyce będą uważani za posiadających uzdolnienie zawodowe do prowadzenia przemysłu rzemieślniczego.

Do samoistnego wykonywania rzemiosła, wchodzącego w zakres robót budowlanych, wyszczególnionych w art. 333 i 334 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202), wymagane jest posiadanie tytułu mistrza (majstra) danego rodzaju rzemiosła (art. 158 i 159). Prawa do wykonywania wskazanych robót budowlanych, nabyte przez budowniczych (techników budowlanych) przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, pozostają w mocy w dotychczasowym zakresie.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 146. Władza przemysłowa I instancji może na wniosek izby rzemieślniczej zwalniać poszczególne osoby od obowiązku wykazania uzdolnienia, określonego w art. 145, jeżeli osoby te wykażą w inny wystarczający sposób posiadanie odpowiedniego uzdolnienia zawodowego w danym rzemiośle.

Jeżeli chodzi o roboty budowlane, wskazane w art. 333 i 334 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202), uprawnienie, przewidziane w ust. 1, przysługuje władzy przemysłowej wojewódzkiej.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 147. Władza przemysłowa I instancji, w ciągu 30 dni, licząc od dnia zgłoszenia, wyda kartę rzemieślniczą, jeżeli zgłaszający wykazał uzdolnienie

zawodowe w myśl postanowień art. 145 lub 146, w razie zaś przeciwnym zabroni mu dalszego prowadzenia rzemiosła, podając motywy.

Kartę rzemieślniczą wydaje się w formie wyciągu ze zgłoszenia z podaniem numeru porządkowego, pod którym zostało wpisane do rejestru uprawnień przemysłowych (art. 136).

C. Nauka rzemiosła.

Art. 148. Jeżeli rzemieślnik przyjmuje na naukę uczniów (terminatorów) w liczbie większej, aniżeli odpowiadającej wielkości lub sposobowi prowadzenia przedsiębiorstwa, władza przemysłowa I instancji po porozumieniu z obwodowym inspektorem pracy może zobowiązać go do zmniejszenia liczby uczniów przez rozwiązanie umowy o naukę oraz zabronić mu przyjmowania uczniów ponad oznaczoną liczbę.

Statut cechu może zawierać postanowienia, ilu uczniów (terminatorów) można trzymać w stosunku liczebnym do zatrudnionych w tem samym przedsiębiorstwie czeladników.

Władza przemysłowa wojewódzka po porozumieniu z okręgowym inspektorem pracy i po wysłuchaniu opinii izby rzemieślniczej może w drodze rozporządzenia ustalić liczbę terminatorów w stosunku do zatrudnionych czeladników.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Do art. 148.

§ 35. Postanowienie § 30 (przy art. 125) ma analogiczne zastosowanie.

Art. 149. W przemyśle rzemieślniczym wolno przyjmować na naukę i kierować praktycznem kształceniem terminatorów tylko osobom, które nabyły pra-

wo używania tytułu mistrza (majstra) rzemieślniczego (art. 158 i 159), lub posiadają akademickie wykształcenie techniczne, obejmujące dane rzemiosło, w okresie zaś trzyletnim po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia także tym osobom pełnoletnim, które: 1) porządzeniu z wynikiem pomyślnym egzaminu na czeladnika pracowały przynajmniej pięć lat w danym rodzaju lub gałęzi rzemiosła lub 2) przynajmniej osiem lat wykonywały samoistnie rzemiosło danego rodzaju gałęzi.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Naukę rzemiosła (termin) można odbyć także w przedsiębiorstwach fabrycznych danego rodzaju przemysłu pod kierunkiem osób, posiadających kwalifikacje odpowiadające postanowieniom tego artykułu lub artykułu 150.

Do art. 149.

§ 36. Po upływie trzech lat po dniu wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowym tylko te osoby będą mogły trzymać terminatorów i kierować ich praktycznym wykształceniem, które a) będą miały prawo używania tytułu mistrza rzemieślniczego, albo b) będą posiadały kwalifikacje do kierowania praktycznym wykształceniem terminatorów, odpowiadające warunkom ustalonym rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu, wydanym na podstawie art. 150.

Art. 150. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z właściwymi ministrami ustali w drodze rozporządzenia, w jakiej mierze świadectwo szkolne lub egzaminacyjne, uznane na zasadzie postanowień art. 145 jako dowód uzdolnienia zawodowego do prowadzenia rzemiosła, uważać należy także za dowód odpowiedniej kwalifikacji, do kierowania praktycznym kształceniem terminatorów.

Art. 151. Na wniosek przemysłowca, w którego

przedsiębiorstwie wykonywa się kilka rzemiosł, izba rzemieślnicza może pozwolić na praktyczne kształcenie terminatorów w każdym z tych rzemiosł, jeżeli kierujący kształceniem odpowiada co do jednego z nich warunkom art. 149 lub 150.

Odpowiadający warunkom art. 149 lub 150 co do pewnego rodzaju przemysłu może kształcić terminatorów także w przemysłach pokrewnych. Jakże przemysł w rozumieniu tego ustępu należy uważać jako pokrewne, ustala izba rzemieślnicza.

Świadectwo ukończenia nauki, które w myśl art. 155 ust. 1 składa się komisji egzaminacyjnej, winno dotyczyć tego rzemiosła, co do którego przysługuje pryncypałowi lub jego zastępcy prawo kształcenia terminatorów w myśl art. 149, 150 i artykułu niniejszego.

Art. 152. Czas nauki (termin) winien zasadniczo wynosić trzy lata, a nie może przekraczać lat czterech. Za zgodą władzy przemysłowej wojewódzkiej izba rzemieślnicza może po wysłuchaniu opinii zainteresowanych cechów ustalić czas trwania nauki w poszczególnych rzemiosłach i ich gałęziach.

Izba rzemieślnicza może w poszczególnych wypadkach pozwolić uczniowi na zakończenie terminu przed upływem przepisanej czasu nauki.

Art. 153. Terminatorowi należy dać możliwość podania się z upływem czasu nauki egzaminowi na czeladnika.

W tym celu izby rzemieślnicze utworzą komisje egzaminacyjne, odpowiadające co do miejsca, liczby i rodzaju rzemiosł rozwojowi rzemiosła w okręgu danej izby.

Każda z tych komisji składa się z przewodniczącego i przynajmniej dwóch członków.

Przewodniczącym komisji egzaminacyjnej winien być zasadniczo mistrz rzemieślniczy (art. 158 i 159)

albo osoba z wyższem wykształceniem technicznym, zatrudniona zawodowo jako nauczyciel lub zajmująca stanowisko kierownicze w przedsiębiorstwie przemysłowem.

Jednego z członków komisji egzaminacyjnej należy powołać z grona wykwalifikowanych w danem rzemiośle czeladników, pracujących w okręgu izby. Innych członków komisji powołuje się z pośród rzemieślników, posiadających prawo kształcenia uczniów w danem rzemiośle i zamieszkałych w okręgu izby.

Art. 154. Celem egzaminu jest stwierdzenie, czy terminator nabył biegłości i wprawy w zwykłej pracy odnośnego rzemiosła oraz potrzebne wiadomości co do wartości, nabywania, przechowywania i stosowania materiałów, przerabianych w rzemiośle, oraz co do sposobów poznawania ich jakości.

Postępowanie komisji egzaminacyjnej, sposób egzaminowania i taksy egzaminacyjne ustala się regulaminami egzaminacyjnymi, które wydaje izba rzemieślnicza, a zatwierdza władza przemysłowa wojewódzka.

Jeżeli według regulaminu egzamin rozciąga się także na stwierdzenie znajomości prowadzenia ksiąg i rachunkowości kupieckiej, komisja winna uzupełnić się przez powołanie znawcy na członka z prawem głosu.

Koszty egzaminów ponosi izba rzemieślnicza.

Taksy egzaminacyjne przypadają izbie rzemieślniczej.

Do art. 154.

§ 37. Uchwalone regulaminy komisji egzaminacyjnych czeladniczych i mistrzowskich izba rzemieślnicza przesyła w trzech egzemplarzach władzy przemysłowej wojewódzkiej do zatwierdzenia. Jeden egzemplarz zatwierdzonego regulaminu władza przemysłowa wojewódzka przesyła izbie rzemieślniczej, drugi Ministrowi Przemysłu i Handlu, a trzeci zatrzymuje u siebie.

Art. 155. Podanie o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego wnosi terminator do izby rzemieślniczej. Do podania należy dołączyć: 1) świadectwo ukończenia nauki rzemiosła lub świadectwo (świadectwa), stwierdzające przebyty czas nauki i 2) świadectwo szkolne z ukończenia nauki w publicznej szkole dokształcającej zawodowej (lub zamiast niego — świadectwo, stwierdzające posiadanie wykształcenia, uznanego przez państwowe władze szkolne za równowartościowe z wykształceniem, jakie daje ukończenie publicznej szkoły dokształcającej zawodowej). Głuchoniemi i ociemniałi, jak również kandydaci, którzy mogą wykazać się ukończeniem szkoły średniej ogólnokształcącej lub zawodowej, nie mają obowiązku dołączania świadectwa, wskazanego w punkcie 2. Ministrowie: Przemysłu i Handlu oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego mogą w drodze łącznie wydawanych rozporządzeń zawieszac na poszczególnych obszarach Państwa obowiązek dołączania świadectwa szkolnego wskazanego w pkt. 2.

Komisja stwierdza wynik egzaminu na świadectwie nauki, wydając ponadto w razie pomyślnego wyniku świadectwo złożenia egzaminu, podpisane własnoręcznie przez przewodniczącego i członków komisji.

W razie niepomyślnego wyniku egzaminu komisja oznaczy termin, po którego upływie można ponownie poddać się egzaminowi.

Terminator (lub pomocnik), który złożył egzamin z pomyślnym wynikiem, zostaje czeladnikiem.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 156. Uczniowie szkół rzemieślniczo - przemysłowych państwowych lub przez Państwo uznanych, zdają egzamin na czeladników przed komisjami egzami-

nacyjnymi, utworzonymi przy tych szkołach; skład komisji ustalają państwowe władze szkolne. Jednym z członków komisji powinien być przedstawiciel izby rzemieślniczej.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Regulaminy komisji egzaminacyjnych, określonych w ustępie poprzedzającym, wydaje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz z zainteresowanymi ministrami. Regulaminy te powinny zawierać między innymi także postanowienia, dotyczące się pokrywania kosztów egzaminów i pobierania taks egzaminacyjnych.

Komisja wydaje świadectwo złożenia egzaminu w razie pomyślnego wyniku. W razie niepomyślnego wyniku egzaminu komisja oznaczy termin, po upływie którego uczeń może ponownie poddać się egzaminowi.

Uczeń, który złożył egzamin z pomyślnym wynikiem, zostaje czeladnikiem.

Art. 157. Minister Przemysłu i Handlu odpowiednio do miejscowych warunków po wysłuchaniu opinii izby rzemieślniczej może zmieniać w drodze rozporządzenia przepisy, zawarte w art. 153, 154, 155, jednak bez obniżania wymagań, określonych w art. 154, ust. 1.

O ile zmiana ma dotyczyć przepisów o szkołach lub świadectwach szkolnych, Minister Przemysłu i Handlu zarządza ją w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

D. Mistrzowie (majstrowie) rzemieślniczy.

Art. 158. Tytułu „mistrz“ lub „majster“ łącznie z nazwą rzemiosła (jak „mistrz krawiecki“, „majster

blacharski“ i p.) ma prawo używać tylko ten rzemieślnik, który złożył egzamin mistrzowski (majsterski) przed komisją egzaminacyjną, utworzoną przez izbę rzemieślniczą, albo przed komisją egzaminacyjną utworzoną na zasadzie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu, wydanego w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przy szkole rzemieślniczo - przemysłowej, mistrzowskiej (majsterskiej) lub przy innym zakładzie (instytucji), nadającym się do tego według swego ustroju i swych urządzeń.

Regulamin komisji egzaminów mistrzowskich (majsterskich), utworzonej przez izbę rzemieślniczą, uchwała izba rzemieślnicza przy odpowiednim zastosowaniu postanowień art. 154 ust. 2, 4 i 5, a zatwierdza władza wojewódzka.

Podanie o dopuszczenie do egzaminu mistrzowskiego należy wnieść do izby rzemieślniczej, właściwej dla miejsca samodzielnego wykonywania rzemiosła lub odbycia ostatniej praktyki czeladniczej.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Do podania należy dołączyć: 1) świadectwo złożenia egzaminu czeladniczego i 2) świadectwo (świadectwa) odbycia co najmniej trzyletniej praktyki czeladniczej, — lub 1) kartę rzemieślniczą, 2) zaświadczenie władzy przemysłowej I instancji o samodzielnym nieprzerwanym wykonywaniu rzemiosła w ciągu co najmniej 6 lat, oraz 3) świadectwo szkolne z ukończenia szkoły doksztalającej zawodowej, albo świadectwo, stwierdzające posiadanie wykształcenia, uznanego przez państwowe władze szkolne za równoważące z wykształceniem, jakie daje ukończenie publicznej szkoły doksztalającej zawodowej, albo świadectwo

z ukończenia kursów dokształcających zawodowych, lub zamiast powyższych dokumentów — dowód, stwierdzający uprawnienie kandydata do kształcenia terminatorów przed dniem 16 grudnia 1927 r.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Do art. 158.

§ 37. Uchwalone regulaminy komisji egzaminacyjnych czeladniczych i mistrzowskich izba rzemieślnicza przesyła w trzech egzemplarzach władzy przemysłowej wojewódzkiej do zatwierdzenia. Jeden egzemplarz zatwierdzonego regulaminu władza przemysłowa wojewódzka przesyła izbie rzemieślniczej, drugi Ministrowi Przemysłu i Handlu, a trzeci zatrzymuje u siebie.

Art. 159. Rzemieślnicy, którzy już na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów uzyskali prawo do tytułu „mistrz“, „mistrz cechowy“, „egzaminowany majster“, zachowują i nadal ten tytuł i mają prawo używać tytułu „mistrz“ lub „majster“ łącznie z nazwą danego rzemiosła.

E. Cechy.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 160. Samoistni rzemieślnicy mogą zrzeszać się w cechy. Do utworzenia cechu rzemieślniczego potrzeba co najmniej piętnastu założycieli.

Art. 161. Do zadań cechu należy:

- 1) pielęgnowanie ducha łączności oraz utrzymywanie i podnoszenie godności zawodowej członków;
- 2) piecza nad utrzymaniem dobrego stosunku między członkami cechu i ich pracownikami;
- 3) piecza nad sprawami młodzieży rzemieślniczej,

pozostającej na nauce u członków cechu, oraz załatwianie sporów, wynikłych ze stosunku nauki rzemiosła;

4) popieranie i urządzenie szkół, kursów, odczytów i t. p. w celu kształcenia zawodowego członków cechu oraz ich pracowników i uczniów;

5) tworzenie kas i funduszy zapomogowych dla członków cechu oraz ich rodzin i pracowników.

Cechy posiadają osobowość prawną.

Cechy działają na podstawie statutu, zatwierdzonego przez władzę przemysłową I instancji, która również zatwierdza zmianę statutu. Władza przemysłowa wojewódzka może cech rozwiązać w przypadkach, określonych w art. 75.

Art. 162. Minister Przemysłu i Handlu w drodze rozporządzenia ustali:

- 1) szczegółowe zadania cechów;
- 2) okręg działalności;
- 3) organizację wewnętrzną cechu, a w szczególności władze cechu, ich prawa i obowiązki oraz sposób ich powoływania;
- 4) prawa i obowiązki członków;
- 5) zakres i sposób wykonywania nadzoru przez władzę przemysłową;
- 6) warunki zatwierdzenia statutu przez władzę przemysłową;
- 7) warunki i sposób likwidacji dobrowolnej lub przymusowej cechu.

Art. 163. Do rozstrzygania sporów między członkami cechu, między członkami a osobami, do cechu nie należącymi, oraz między czeladnikami, zatrudnionymi u członków cechu, mogą być przy cechach ustanawiane sądy polubowne. Właściwość rzeczową tych sądów, ich organizację i tryb postępowania określili w

drodze rozporządzenia Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Artykuły 164—166 f uchylone art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 350).

F. Stosunek cechów do izby rzemieślniczej.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 167. Cechy obowiązane są stosować się do zarządzeń właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej, wynikających z prawa przemysłowego i statutu izby.

G. Rzemieślnicze związki gospodarcze.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 167a. Celem popierania rozwoju technicznego i gospodarczego rzemiosła, obrony interesów gospodarczych, pozyskiwania krajowych i zagranicznych rynków zbytu, oraz tworzenia dobrowolnych organizacji rzemieślniczych o charakterze zarobkowym dla podejmowania się dostaw i robót — samoistni rzemieślnicy jednego rodzaju rzemiosła w liczbie co najmniej 10 mogą zrzeszać się na podstawie przepisów rozporządzenia niniejszego w rzemieślnicze związki gospodarcze.

Art. 167b. Rzemieślniczy związek gospodarczy jest osobą prawną; może nabywać i zbywać majątek nieruchomości i ruchomy, zawierać wszelkiego rodzaju umowy, pozywać i być pozywanym.

Za swe zobowiązania rzemieślniczy związek gospodarczy odpowiada swoim majątkiem.

Art. 167c. Zadania rzemieślniczego związku gospodarczego, jego ustrój wewnętrzny, władze i organa, oraz prawa i obowiązki członków ustala statut związku.

W szczególności statut powinien ustalać:

1) nazwę, siedzibę, okręg i rodzaj rzemiosła, objętego związkiem;

2) zadania i środki działania;

3) prawa i obowiązki członków oraz warunki ich przyjęcia, wystąpienia i wykluczenia;

4) sposób ustanawiania opłat oraz sposób ich ściągnięcia;

5) fundusze związku;

6) rodzaje i uprawnienia walnych zebrań członków, sposób ich zwoływania, oraz warunki prawomocności uchwały;

7) liczbę i sposób powoływania członków zarządu, jego zadania i zakres działania oraz warunki prawomocności jego uchwał;

8) zatwierdzanie budżetu i rocznych sprawozdań rachunkowych;

9) sposób prawnego reprezentowania związku;

10) warunki i sposób dobrowolnego rozwiązania związku, sposób jego likwidacji i przeznaczenie pozostałego majątku zarówno w przypadku dobrowolnego, jak i przymusowego rozwiązania.

Nadto statut może zawierać jeszcze inne postanowienia, zmierzające do spełniania zadań związku, jeżeli postanowienia te nie sprzeciwiają się przepisom prawnym.

W spełnianiu swych zadań związek współdziała z izbami rzemieślniczymi.

Art. 167d. Do rozstrzygnięcia sporów między członkami rzemieślniczego związku gospodarczego mogą być przy związkach ustanawiane sądy polubowne.

Właściwość rzeczową tych sądów, ich organizację i tryb postępowania określi w drodze rozporządzenia Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

167e. Rzemieślniczy związek gospodarczy może

zakładać oddziały, jeśli statut to przewiduje. Założenie oddziału podlega zgłoszeniu wojewodzie, właściwemu dla miejsca siedziby zarówno oddziału, jak i związku.

Art. 167f. Statut rzemieślniczego związku gospodarczego zatwierdza po wysłuchaniu opinii związku izb rzemieślniczych lub właściwych izb rzemieślniczych Minister Przemysłu i Handlu, który może swe uprawnienia w tym zakresie przekazać władzy przemysłowej wojewódzkiej.

Zatwierdzenia statutu należy odmówić, jeżeli jego postanowienia są sprzeczne z obowiązującymi przepisami, a w szczególności z przepisami rozporządzenia niniejszego, jeżeli już istnieje na obszarze Państwa rzemieślniczy związek gospodarczy dla danego rodzaju rzemiosła, lub też jeśli utworzenie takiego związku nie leży w interesie gospodarczym danego rodzaju rzemiosła.

Postanowienia powyższe stosuje się odpowiednio również przy zatwierdzaniu zmiany statutu.

Art. 167g. Nadzór nad rzemieślniczymi związkami gospodarczymi sprawuje Minister Przemysłu i Handlu przez swe organa.

Art. 167h. Jeżeli działalność rzemieślniczego związku gospodarczego wykracza przeciwko przepisom rozporządzenia niniejszego, statutowi lub obowiązującym ustawom, zagraża interesowi publicznemu, albo jeżeli związek mimo wezwania władzy nadzorczej zaniedbuje spełniania swych zadań, Minister Przemysłu i Handlu, po wysłuchaniu opinii związku izb rzemieślniczych, może związek rozwiązać.

Art. 167i. Na wniosek związku izb rzemieślniczych Minister Przemysłu i Handlu może zarządzić, że do danego rzemieślniczego związku gospodarczego obowiązani są należeć wszyscy samoistni rzemieślnicy, którzy

w okręgu związku rzemieślniczego wykonywają rzemiosło, objęte związkiem.

Do związku o którym mowa w ustępie poprzednim, stosuje się odpowiednio postanowienia art. 167a — 167h z tem, że członkowie związku obowiązani są płacić ustalone w statucie składki pod rygorem ściągnięcia ich w drodze administracyjnej.

Art. 168—194 uchylone zostały art. 28 rozp. Prez. Rzp. z 27 października 1933 r. o izbach rzemieślniczych i ich związkach (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 638).

D Z I A Ł X.

POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE.

Art. 195. Do spraw, co do których wdrożono postępowanie przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, należy stosować pod względem właściwości władz, postępowania i środków prawnych dotychczasowe ustawy.

Art. 196. Na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego, ogranicza się ustaloną niniejszym rozporządzeniem właściwość władz przemysłowych o tyle, że przekazuje się:

Według ustawy z 17 maja 1932 r. o zmianie i uzupełnieniu rozporządzenia niniejszego (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 293).

w miastach, niewyłączonych z powiatów, a liczących ponad 10.000 mieszkańców, zarządom miejskim:

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

załatwianie spraw dotyczących zgłaszania przemysłu (art. 7, 144, 147), zatwierdzanie projektów urzą-

dzeń zakładów przemysłowych z wyjątkiem zakładów przemysłowych, określonych w art. 16 i 132 ust. L. 4,

sprawy, dotyczące zaniechania prowadzenia przemysłu, zmiany lokalu przemysłowego, otworzenia filji (art. 36 i 37),

sprawy, dotyczące zgłaszania prowadzenia przemysłu przez zastępcę lub dzierżawcę, na rachunek wdowy lub małoletnich spadkobierców, na rachunek masy konkursowej lub spadkowej (art. 38 i 40),

prowadzenie rejestrów uprawnień i zakładów przemysłowych.

Pkt 2 uchylono art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Na obszarze województw: warszawskiego, łódzkiego, kieleckiego, lubelskiego, białostockiego, poleskiego, nowogródzkiego, wileńskiego, wołyńskiego, tarnopolskiego, stanisławowskiego, lwowskiego, krakowskiego i cieszyńskiej części województwa śląskiego ogranicza się ustaloną rozporządzeniem niniejszem właściwość władz przemysłowych o tyle, że załatwianie spraw, wymienionych w ust. 1, przekazuje się w zleconym zakresie nie mającym uprawnień władzy przemysłowej I instancji (art. 131) zarządom miejskim tych miast z pośród liczących ponad 10.000 mieszkańców, które oznaczy rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych. Pomimo takiego przekazania dotychczasowa właściwość w tych sprawach władzy przemysłowej wojewódzkiej, jako władzy odwoławczej, nie ulega zmianie.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Art. 197. Wykncanie niniejszego rozporządzenia

porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 198. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w sześć miesięcy po dniu jego ogłoszenia. Rada Ministrów może jednak w drodze rozporządzenia odroczyć ten termin ogólnie lub dla poszczególnych województw, najwyżej wszakże na trzy dalsze miesiące.

Z dniem wejścia w życie tego rozporządzenia traci moc obowiązującą sprzeczne z niem postanowienia ustaw i rozporządzeń.

Zdanie 2 uchylono art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Do czasu wydania nowej ustawy naftowej pozostają w mocy rozporządzenia: 1) Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 28 kwietnia 1923 r. w przedmiocie koncesjonowania przemysłu zbierania i łapania kału ropnego i ropy naftowej (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 348), 2) austriackiego Ministra Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 23 marca 1910 r. w sprawie ustanowienia warunku koncesji dla przemysłu przerabiania ropy i przemysłu rozprzedaży nafty zapomocą wozów beczkowych (Dz. u. p. Nr. 62) i z dnia 16 września 1909 r. w sprawie ustanowienia warunku koncesji dla przemysłowych przedsiębiorstw magazynowania ropy i zakładów dla tłoczenia ropy oraz postępowania przy zatwierdzaniu zakładów przemysłowych dla tłoczenia ropy (Dz. u. p. Nr. 143), z tem:

1) że moc obowiązującą wyżej wymienionych rozporządzeń rozszerza się na cały obszar Państwa;

2) że koncesje, wymienione w wyżej powołanych rozporządzeniach, nadają wyższe urzędy górnicze;

3) że zatwierdzanie projektów urządzenia wytwórni gazoliny oraz zakładów przemysłowych, służących

do prowadzenia przemysłu, objętego rozporządzeniami, wymienionymi powyżej, należy do władz górniczych, a mianowicie, jeżeli chodzi o destylarnie i rafinerje olejów mineralnych i o zakłady magazynowania i transportu ropy, do wyższych urzędów górniczych; zaś jeżeli chodzi o zakłady pozostałe — do okręgowych urzędów górniczych;

4) że przy zatwierdzaniu projektów urządzenia zakładów przemysłowych wyżej określonych (pkt. 3) władze górnicze stosują postępowanie, przewidziane w art. 17—27;

5) że Minister Przemysłu i Handlu, z zastrzeżeniem postępowania, przewidzianego w art. 17—27 może przenieść w drodze rozporządzenia kompetencje wyższych urzędów górniczych na okręgowe urzędy górnicze, jak również w drodze rozporządzenia określić, jakie kwalifikacje mają posiadać osoby, sprawujące kierownictwo ruchu lub kierownictwo działów technicznych w zakładach, wymienionych w pkt. 3.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

Osoby, które prowadzą samoistnie rzemiosło na zasadzie praw nabytych kart (art. 3 ust. 2) i nie posiadają kart rzemieślniczych w formie, określonej w art. 147 ust. 2, są zobowiązane zgłosić się do władzy przemysłowej I instancji w terminie do dnia 1 stycznia 1935 roku z równoczesnym okazaniem zaświadczenia właściwej izby rzemieślniczej o posiadaniu uprawnienia przemysłowego. Władza przemysłowa I instancji wyda tym rzemieślnikom karty rzemieślnicze w formie, określonej w art. 147 ust. 2, z zaznaczeniem na karcie, że wydano ją na zasadzie nabytego prawa do samoistnego prowadzenia rzemiosła danego rodzaju.

Według art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

W okresie pięcioletnim po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia należy uważać za dowód uzdolnienia zawodowego do samoistnego prowadzenia rzemiosła także zaświadczenie urzędu gminnego*), stwierdzające, że odnośna osoba pracowała u rzemieślnika, prowadzącego samoistnie dane rzemiosło, bezpośrednio przed zgłoszeniem (art. 144) przez lat pięć.

W miarę potrzeby Minister Przemysłu i Handlu może przedłużyć pięcioletni okres przejściowy, wskazany w poprzednim ustępie, najwyżej o dalsze pięć lat.

Na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego postanowienie ust. 2 art. 51 może nie być stosowane w poszczególnych przypadkach do dnia 1 lipca 1937 r. w odniesieniu do osób, zamieszkałych na tym obszarze nieprzerwanie od dnia 14 czerwca 1922 r.

Ust. 8 i 9 uchylono art. 1 ustawy z 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 350).

Według ustawy z 17 maja 1932 r. o zmianie, uzupełnieniu rozporządzenia niniejszego (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 293).

*) Według art. 1 ust. 2 ustawy z 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294) organem zarządzającym i wykonawczym w gminach wiejskich jest zarząd gminny.

Załącznik do rozp. Min. Przem. i Handlu
z dnia 7 grudnia 1927 r. (poz. 942).

Wzór licencji na przemysł okrężny
(§ 19 rozp. wykon.).

(Strona 1).

L. dz.

Rej. (podać tom i numer rejestru, do którego wpisano uprawnienie).

LICENCJA NA PRZEMYSŁ OKRĘŻNY.

Właścicielem tej licencji jest (imię i nazwisko)
urodzony (data) w (miejsce urodzenia)
stanu rodzinnego, zamieszkały (miejsceowość
i powiat).

. dnia 19... r.

(Pieczęć urzędowa) Starosta (Prezydent miasta,
Burmistrz):

(Strona 2).

Fotografja właściciela licencji.

(Pieczęć urzędowa)

Miejsce na fotografję
o wymiarze nie mniej-
szym jak 6x7 cm.

Szczególne znamiona właściciela licencji

Podpis właściciela licencji

(Strona 3).

Licencja ta jest ważna na rok kalendarzowy
na obszar województwa

W następujących gminach wyżej wymienionego województwa wolno prowadzić przemysł okrężny w zakresie niniejszego uprawnienia dopiero po uzyskaniu zezwolenia (wizy) miejscowej władzy przemysłowej I instancji

(wymienić gminy, co do których wydano zarządzenia na podstawie art. 55 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowym).

(Strona 4).

Właściciel licencji jest uprawniony do
(podać dokładnie zakres uprawnienia).

(Strona 5).

Właściciel licencji może prowadzić przemysł okrężny przy pomocy
(imię i nazwisko pomocnika) urodzonego (data)
w (miejsce urodzenia) stanu rodzinnego
. zamieszkałego
(miejsceowość i powiat).

Data

L. dz. (o ile pozwolenia na
trzymanie pomocnika udzielono już po
wydaniu licencji).

Starosta (Prezydent miasta, Burmistrz):
(Pieczęć
urzędowa)

(Strona 6).

Fotografja pomocnika.

(Pieczęć urzędowa)

Miejsce na fotografję
o wymiarze nie mniej-
szym jak 6x7 cm.

Szczególne znamiona pomocnika

Podpis pomocnika

(Strony 7, 8, 9, 10)

(Strony 7 i 9 — rubryki jak na str. 5).

(Strony 8 i 10 — rubryki jak na str. 6).

(Strony 7 i 8 względnie 9 i 10 wypełnia się w wypadku zmiany pomocnika przez właściciela licencji z równoczesnym skasowaniem wpisów odnoszących się do poprzedniego pomocnika).

(Strona 11 i kilka następnych).

Wojewoda w

L. dz.

Ważność tej licencji rozszerza się do końca roku na obszar województwa dnia 19... r.

(Pieczęć urzędowa)

W o j e w o d a :

(Strony dalsze).

U W A G I i W I Z Y.

(W tej części książeczki zamieszcza się w szczególności zezwolenia (wizy) miejscowej władzy przemysłowej, wydane w wypadkach określonych w art. 55 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowym).

(Strony końcowe).

Wyciąg z przepisów o przemyśle okrężnym.

(W tej części książeczki należy przytoczyć ważniejsze przepisy co do prowadzenia przemysłu okrężnego, w szczególności zaś art. 47 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowym oraz przepisy karne, zawarte w art. 126).

U S T A W A

z dnia 10. III. 1934. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350)
o zmianie rozp. P. R. z 7. 6. 1927. o prawie przemysłowym.

Art. 1. zawiera w 75 punktach postanowienia, dotyczące zmiany w tekście artykułów prawa przemysłowego z 1927 r.

Art. 2. Istniejące w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej korporacje i związki działają nadal na podstawie przepisów, które obowiązywały w chwili zatwierdzenia ich statutów. Powinny one jednak zamieścić w statucie postanowienia, wynikające z ustawy niniejszej, przy najbliższej zmianie statutu. Do powyższych korporacji i związków ma zastosowanie art. 75 prawa przemysłowego.

Przepis ust. 1 artykułu niniejszego ma zastosowanie również do istniejących w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej stowarzyszeń przemysłowych oraz ich związków, które mają cele, wskazane w art. 69 prawa przemysłowego i powstały na podstawie innych przepisów, niż przepisy prawa przemysłowego. Wspomniane stowarzyszenia i związki powinny być zgłoszone Ministrowi Przemysłu i Handlu w ciągu jednego roku pod rygorem grzywny do 2.000 zł., nałożonej w drodze administracyjnej. Do tych stowarzyszeń i związków mają zastosowanie art. 74 i 75 prawa przemysłowego.

Istniejące w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej cechy wolne, a na obszarze województwa śląskiego ponadto cechy przymusowe i stowarzyszenia przemysłowe, zrzeszające rzemieślników, powinny w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu, przewidzianego w art. 1 pkt. 68 (art. 162) ustawy niniejszej, przedstawić do zatwierdzenia nowe statuty, odpowiadające przepisom ustawy niniejszej i wyżej wskazanego rozporządzenia. Władza przemysłowa wojewódzka może w poszczególnych przypadkach termin ten przedłużyć o dalsze 6 miesięcy. Jeśli cech (stowarzyszenie przemysłowe) nie przedstawi w tym terminie nowego statutu, władza przemysłowa wojewódzka rozwiąże cech. O ile statut lub uchwała cechu nie stanowi o przeznaczeniu majątku, pozostałego po zaspokojeniu zobowiązań cechu, majątek ten zostanie użyty na cele ogólne, odpowiadające interesom rzemiosła; na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego czysty majątek rozwiązanych cechów wolnych należy w pierwszym rzędzie użyć na zwrot wkładek członków, jeżeli statut lub uchwała cechu inaczej nie stanowi.

Istniejące w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej związki cechów, a na obszarze cieszyńskiej części województwa śląskiego związki stowarzyszeń przemysłowych, zrzeszających rzemieślników, ulegają likwidacji w terminie jednego roku. Dobrowolną likwidację związek przeprowadza na podstawie swego statutu. Jeżeli dobrowolna likwidacja nie nastąpi, wojewódzka władza przemysłowa właściwa dla miejsca siedziby związku, przeprowadza likwidację przymusową, przy zastosowaniu postanowień statutu.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Upoważnia się Ministra Przemysłu i Handlu do ogłoszenia w dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów, wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu, oraz z odpowiednią zmianą numeracji.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w 3 miesiące po ogłoszeniu — z wyjątkiem postanowień art. 1 pkt. 8, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, oraz postanowień art. 1 pkt. 20 ust. 2, które wchodzi w życie w terminie, który określi osobna ustawa — i obowiązuje na całym obszarze państwa. Z dniem ogłoszenia niniejszej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z dnia 15 marca 1932 r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw wyrobu kwasu azotowego (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 344).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 9 grudnia 1927 r.

(Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 943).

wydane w porozumieniu z Ministrami: Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Spraw Wewnętrznych, Robót Publicznych, Spraw Wojskowych oraz Komunikacji w sprawie umiejętności zawodowej do prowadzenia przemysłu koncesjonowanego.

Na podstawie art. 9 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) zarządza się co następuje:

§ 1. Umiejętność zawodową do prowadzenia przemysłu instalacyj wodociągowych lub gazowych wykazuje się:

- 1) przedłożeniem jednego z następujących świadectw:
 - a) świadectwa ukończenia wydziału mechanicznego, wydziału inżynierji lądowej lub wodnej, wydziału architekuralnego politechniki krajowej albo świadectwa ukończenia krajowej akademji górniczej lub nostryfikowanego świadectwa ukończenia odpowiednich wydziałów zagranicznej akademickiej szkoły politechnicznej, względnie akademji górniczej,
 - b) świadectwa ukończenia wydziału mechaniczne-

go lub drogowego albo budowlanego krajowej szkoły technicznej typu zasadniczego lub wyższego albo odpowiedniej szkoły zagranicznej uznanej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za równowartościową,

- c) świadectwa ukończenia krajowej szkoły mistrzów maszynowych lub zagranicznej szkoły mistrzów, uznanej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za równowartościową,
 - d) świadectwa ukończenia oddziału ślusarskiego, kowalskiego albo tokarskiego szkoły rzemieślniczo - przemysłowej państwowej lub uznanej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za równowartościową,
 - e) świadectwa trzyletniej nauki w przemyśle instalacyj wodociągowych lub gazowych (w zależności od rodzaju przemysłu, na jaki ma być udzielona koncesja) albo świadectwa ukończonej nauki w jednym z następujących rzemioł: w blacharstwie, kotlarstwie, kowalstwie lub ślusarstwie, oraz
- 2) udowodnieniem praktycznego zatrudnienia w przemyśle instalacyj wodociągowych lub gazowych (w zależności od rodzaju przemysłu na jaki ma być udzielona koncesja).
- Czas praktycznego zatrudnienia (po ukończeniu nauki) wynosi:
- a) dla inżynierów i absolwentów szkół technicznych typu wyższego — 1 rok,
 - b) dla absolwentów szkół technicznych typu zasadniczego i szkół mistrzów — 2 lata,
 - c) dla osób, które posiadają świadectwo nauki,

określone w punkcie 1 niniejszego paragrafu pod lit. e) — 6 lat,

- d) dla osób, które posiadają świadectwo określone w punkcie 1 niniejszego paragrafu pod lit. d) — 4 lata.

Osoby posiadające dowód uzdolnienia do samodzielnego wykonywania jednego z następujących rzemiosł: blacharstwa, kotlarstwa, kowalstwa lub ślusarstwa wykazują umiejętność zawodową przedłożeniem tego dowodu oraz dowodu praktycznego zatrudnienia w przemyśle instalacyjnym wodociągowym względnie gazowym przez 3 lata.

§ 2. Umiejętność zawodową do prowadzenia przemysłu instalacyjnego elektrycznych dla wykonywania instalacji dla siły i światła o niskim napięciu, dołączanych do istniejących już zakładów elektrycznych wykazuje się:

- a) świadectwem trzyletniej nauki w przemyśle instalacyjnym elektrycznym, oraz
- b) dowodem praktycznego w tym przemyśle zatrudnienia przez 6 lat po ukończeniu nauki.

Za dowód umiejętności zawodowej równoznaczny z przepisaniem w ustępie 1 niniejszego paragrafu uważa się: 1) świadectwo specjalnego egzaminu złożonego po ukończeniu trzyletniej nauki w przemyśle elektrotechnicznym i po odbyciu po nauce trzyletniej praktyki w tym przemyśle — przed jedną z komisji egzaminacyjnych czynnych przy następujących szkołach:

Państwowej Szkole Budowy Maszyn i Elektrotechniki w Warszawie i w Poznaniu, Państwowej Szkole Przemysłowej w Krakowie, we Lwowie i w Bielsku, Państwowej Szkole Budowy Maszyn w Grudziądzu, Państwowej Szkole Technicznej w Wilnie, Państwowej Szkole Górniczej i Hutniczej w Dąbrowie Górniczej,

Państwowej Szkole Włókienniczej w Łodzi, Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych w Katowicach;

Według § 1 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z 9 września 1935 r. w sprawie umiejętności zawodowej do prowadzenia przemysłu koncesjonowanego (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 430 z 1935 r.).

2) świadectwo ukończenia wydziału mechanicznego szkół technicznych typu zasadniczego i udowodnienie dwuletniej praktyki w przemyśle elektrotechnicznym po ukończeniu nauki.

Ukończenie oddziału ślusarskiego lub elektrycznego państwowej szkoły rzemieślniczo - przemysłowej lub uznanej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może być uznane za równoważnościowe ze świadectwem nauki, wymienionem w ustępie 1 lit. a niniejszego paragrafu.

§ 3. Dowód umiejętności zawodowej do prowadzenia przemysłu instalacyjnego elektrycznych dla wykonywania instalacji bez ograniczenia co do wysokości napięcia wykazuje się:

1) przedłożeniem świadectwa ukończenia krajowej akademii górniczej lub politechniki krajowej z wyłączeniem wydziału chemicznego, względnie nostryfikowanego świadectwa ukończenia zagranicznej akademickiej szkoły politechnicznej z wyłączeniem wydziału chemicznego lub świadectwa ukończenia wydziału elektrycznego krajowej szkoły technicznej typu zasadniczego lub wyższego, względnie odpowiedniej szkoły zagranicznej uznanej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za równoważnościową, oraz

2) udowodnieniem praktycznego zatrudnienia w przemyśle instalacyjnym elektrycznym po ukończeniu nauki, przyczem czas tego zatrudnienia wynosi dla inżyn-

nierów - elektryków — 1 rok, zaś dla innych osób ubiegających się o koncesję — 2 lata.

§ 4. Umiejętność zawodową do prowadzenia przemysłu kominarskiego wykazuje się przedłożeniem świadectwa trzyletniej nauki w przemyśle kominarskim oraz dowodu najmniej trzyletniego praktycznego zatrudnienia w tym przemyśle.

§ 5. Umiejętność zawodową do prowadzenia przemysłu wyrobu materiałów i przedmiotów pyrotechnicznych, wybuchowych oraz amunicji wykazuje się:

1) przedłożeniem świadectwa ukończenia krajowej akademii górniczej, wydziału chemicznego politechniki krajowej, względnie nostryfikowanego świadectwa ukończenia zagranicznej akademii górniczej lub wydziału chemicznego zagranicznej akademickiej szkoły politechnicznej albo świadectwa ukończenia jednej z następujących szkół technicznych:

Państwowej Szkoły Chemiczno - Przemysłowej w Warszawie, Wydziału Chemicznego Państwowej Szkoły Przemysłowej w Krakowie, Wydziału Hutniczego Państwowej Szkoły Górniczej i Hutniczej w Dąbrowie Górniczej, Wydziału Farbiarskiego Państwowej Szkoły Włókienniczej w Łodzi, Wydziału Cukrowniczego Państwowej Szkoły Przemysłowej w Bydgoszczy, zawodowej szkoły farbiarskiej lub wydziału farbiarskiego przy Państwowej Szkole Przemysłowej w Bielsku, Szkoły Techników - Chemików Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych w Katowicach, względnie odpowiedniej szkoły zagranicznej uznanej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za równoważącą, oraz

Według § 1 rozp. Min. P. i H. z 9. IX. 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 69, poz. 430 z 1935 r.).

2) udowodnieniem co najmniej dwuletniego praktycznego zatrudnienia w odnośnym przemyśle po ukończeniu wyżej określonej nauki.

§ 6. Umiejętność zawodową do prowadzenia przemysłu sprzedaży materiałów i przedmiotów pyrotechnicznych, wybuchowych oraz amunicji wykazuje się przedłożeniem dowodu co najmniej trzyletniego praktycznego zatrudnienia w tym przemyśle lub przedłożeniem jednego ze świadectw określonych w § 5 L. 1.

§ 7. Umiejętność zawodową do prowadzenia przemysłu wyrobu broni siecznej wykazuje się:

1) przedłożeniem jednego z następujących świadectw:

- a) świadectwa ukończenia wydziału mechanicznego politechniki krajowej lub nostryfikowanego świadectwa ukończenia odpowiedniego wydziału zagranicznej akademickiej szkoły politechnicznej,
- b) świadectwa ukończenia wydziału mechanicznego krajowej szkoły technicznej typu zasadniczego lub wyższego, świadectwa ukończenia krajowej szkoły mistrzów lub odpowiedniej szkoły zagranicznej uznanej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za równoważącą,
- c) świadectwa ukończenia oddziału ślusarskiego, kowalskiego albo tokarskiego szkoły rzemieślniczo-przemysłowej państwowej lub uznanej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za równoważącą,
- d) świadectwa trzyletniej nauki w przemyśle wyrobu broni siecznej albo świadectwa ukończonej nauki w jednym z następujących rzemiosł: w blacharstwie, kotlarstwie, kowalstwie lub ślusarstwie, oraz

2) udowodnieniem praktycznego zatrudnienia w przemyśle wyrobu broni siecznej.

Czas praktycznego zatrudnienia (po ukończeniu nauki) wynosi:

- a) w odniesieniu do osób posiadających kwalifikacje określone w ust. 1 niniejszego paragrafu pod lit. a, b — 1 rok,
- b) w odniesieniu do osób posiadających kwalifikacje określone w ust. 1 niniejszego paragrafu pod lit. c — 3 lata,
- c) w odniesieniu do osób posiadających kwalifikacje określone w ust. 1 niniejszego paragrafu pod lit. d — 5 lat,
- d) w odniesieniu do osób posiadających dowód uzdolnienia do samoistnego wykonywania jednego z następujących rzemiosł: blacharstwa, kotlarstwa, kowalstwa lub ślusarstwa — 2 lata.

§ 8. Umiejętność zawodową do prowadzenia przemysłu wyrobu broni palnej wykazuje się:

1) przedłożeniem jednego ze świadectw nauki wymienionych w § 7 ust. 1 z wyłączeniem świadectwa nauki w blacharstwie, lub przedłożeniem świadectwa trzyletniej nauki w przemyśle wyrobu broni palnej, oraz

2) udowodnieniem praktycznego zatrudnienia w przemyśle wyrobu broni palnej.

Czas praktycznego zatrudnienia (po ukończeniu nauki) wynosi:

- a) dla inżynierów i absolwentów szkół technicznych typu wyższego — 1 rok,
- b) dla absolwentów szkół technicznych typu zasadniczego i szkół mistrzów — 2 lata,
- c) dla osób posiadających świadectwo trzyletniej nauki w przemyśle wyrobu broni palnej, dla osób posiadających świadectwo ukończenia oddziału ślusarskiego, kowalskiego albo to-

karskiego szkoły rzemieślniczo - przemysłowej państwowej lub uznanej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za równowartościową, oraz dla osób posiadających dowód uzdolnienia do samoistnego wykonywania jednego z następujących rzemiosł: kotlarstwa, kowalstwa lub ślusarstwa — 4 lata,

- d) dla osób posiadających świadectwo trzyletniej nauki w przemyśle broni siecznej albo świadectwo ukończonej nauki w jednym z następujących rzemiosł: kotlarstwie, kowalstwie lub ślusarstwie — 7 lat.

§ 9. Umiejętność zawodową do prowadzenia przemysłu sprzedaży broni palnej wykazuje się przedłożeniem dowodu co najmniej trzyletniego w nim praktycznego zatrudnienia.

Ubiegający się o koncesję na sprzedaż broni siecznej powinien udowodnić, że był zatrudniony przy sprzedaży takiej broni przez czas co najmniej dwuletni.

Utracił moc obowiązującą brzmieniem art. 2 pkt. 21 rozp. o prawie przemysłowem oraz art. 57, ust. 2 pkt. f. prawa o broni, amunicji i materiałach wybuchowych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 807 z 1932 r.).

§ 10. Umiejętność zawodową do prowadzenia przedsiębiorstwa trudniącego się dochodzeniem roszczeń powstających z umowy o przewóz towarów do zarządów kolejowych i innych zakładów przewozowych wykazuje się przedłożeniem zaświadczenia posiadania dostatecznych wiadomości fachowych w zakresie taryf kolejowych i przepisów przewozowych.

Do wydawania zaświadczeń określonych w ust. 1 niniejszego paragrafu są powołane dyrekcje kolei państwowych, w obrębie których ma znajdować się siedziba danego przedsiębiorstwa.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 30 listopada 1927 r.

o utworzeniu izb przemysłowo - handlowych, wyznaczeniu ich siedzib i okręgów.

(Dz. U. R. P. Nr 111, poz. 945).

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o izbach przemysłowo - handlowych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 591) zarządzam co następuje:

§ 1. Na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, ustanawia się dziesięć izb przemysłowo - handlowych z siedzibami: w Warszawie, Łodzi, Sosnowcu, Lublinie, Lwowie, Krakowie, Poznaniu, Gdyni, Wilnie i Katowicach.

Według rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 10 lipca 1934 r. w sprawie zmiany rozporządzenia niniejszego (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 581 z 1934 r.).

§ 2. Okręgi izb przemysłowo - handlowych wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia obejmują obszary następujące:

1) Izba przemysłowo - handlowa w Warszawie — m. st. Warszawę i województwo warszawskie.

2) Izba przemysłowo - handlowa w Łodzi — województwo łódzkie.

3) Izba przemysłowo - handlowa w Sosnowcu — województwo kieleckie.

4) Izba przemysłowo - handlowa w Lublinie — województwa: lubelskie i wołyńskie.

5) Izba przemysłowo - handlowa we Lwowie — następujące powiaty województwa lwowskiego: bóbrski, brzozowski, dobromilski, drohobycki, gródecko-jagielloński, jarosławski, jaworowski, liski, lubaczowski, lwowski, mościski, przemyski, rawski, rudecki, samborski, sanocki, sokalski, starosamborski, żółkiewski, oraz województwa: tarnopolskie i stanisławowskie.

6) Izba przemysłowo - handlowa w Krakowie — województwo krakowskie oraz następujące powiaty województwa lwowskiego: kolbuszowski, krośnieński, łańcucki, niski, przeworski, rzeszowski, strzyżowski i tarnobrzeski.

7) Izba przemysłowo - handlowa w Poznaniu — następujące powiaty województwa poznańskiego: chodzieski, czarnkowski, gnieźniński, gnieźniński miejski, gostyński, jarociński, kępiński, kościański, krotoszyński, leszczyński, międzychodzki, mogileński, nowotomyński, obornicki, ostrowski, poznański, poznański miejski, rawicki, szamotulski, śremski, średzki, wągrowiecki, wolsztyński, wrzesiński i zniński.

Według rozp. Min. P. i H. z 28. X. 1933 r. o zmianie rozporządzenia niniejszego (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 675 z 1933 r.).

8) Izba przemysłowo - handlowa w Gdyni — województwo pomorskie oraz następujące powiaty województwa poznańskiego: bydgoski, bydgoski miejski, inowrocławski, inowrocławski miejski, szubiński i wyrzyski.

Według rozp. Min. P. i H. z 28. X. 1933 r. o zmianie rozporządzenia niniejszego (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 675 z 1933 r.).

**9) Izba przemysłowo-handlowa w Wilnie —
województwa: wileńskie, nowogródzkie, po-
leskie i białostockie.**

Według rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z 10 lipca 1934 w sprawie zmiany rozporządzenia niniejszego (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 581 z 1934 r.).

**10) Izba przemysłowo-handlowa w Katowicach
— województwo śląskie.**

Według rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z 10 lipca 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia niniejszego (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 581 z 1934 r.).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

OBWIESZCZENIE

MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

**z dnia 17 kwietnia 1936 r.
(Dz. U. R. P. Nr 45, poz. 335).**

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia
Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r.
o izbach przemysłowo - handlowych.**

Na podstawie art. 122 ust. (2) i (3) pkt. 7) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 976) ogłaszam jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o izbach przemysłowo-handlowych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 591) z uwzględnieniem zmian i uzupełnień, wprowadzonych nowelami: ustawą z dnia 10 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 292), ustawą z dnia 24 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 210) i ustawą z dnia 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 203), oraz

wynikających z ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 17 maja 1933 r., ogłoszonej w Dzienniku Ustaw Śląskich z dnia 25 maja 1933 r. Nr. 15, poz. 26 i powołanej w oświadczeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 lipca 1933 r. o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze województwa śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o izbach przemysłowo - handlowych (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 56, poz. 429), tudzież wprowadzonych art. 81 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 976), — z zastosowaniem kolejnej numeracji artykułów i ustępów.

Załącznik do obwieszczenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 17 kwietnia 1936 r. (poz. 335).

ROZPORZĄDZENIE

PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 15 lipca 1927 r.

O IZBACH PRZEMYSŁOWO - HANDLOWYCH.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Postanowienia ogólne.

ART. 1. (1) Stałą reprezentację interesów gospodarczych przemysłu i handlu powierza się izbom

przemysłowo - handlowym, organizowanym i działającym na podstawie niniejszego rozporządzenia i osobnych dla każdej izby statutów.

(2) Pod pojęcie przemysłu i handlu w rozumieniu rozporządzenia niniejszego podpada także górnictwo oraz przedsiębiorstwa finansowe, przewozowe, ekspedycyjne, ubezpieczeniowe, komisowe i pośrednictwo handlowe, nie podpada natomiast rzemiosło.

ART. 2. (1) Obszar całego Państwa dzieli się na okręgi izb przemysłowo - handlowych.

(2) O utworzeniu izby, o jej siedzibie oraz o granicach i zmianie granic jej okręgu stanowi Rada Ministrów na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu.

(3) Przy wyznaczaniu siedziby izby i granic jej okręgu należy w miarę możliwości uwzględnić istniejący podział obszaru Państwa na województwa i powiaty.

(4) Izba, której istnienie ze względów gospodarczych przestało być uzasadnione, może być zniesiona uchwałą Rady Ministrów na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu. W tym wypadku jej majątek ruchomy i nieruchomy, wszystkie jej należności i zobowiązania przechodzą na izbę lub izby, których okręgi zostały powiększone w związku ze zniesieniem izby. Zasady podziału ustali Minister Przemysłu i Handlu na podstawie wniosków zainteresowanych izb.

(5) W związku ze zmianą okręgów izb Minister Przemysłu i Handlu może zarządzić rozwiązanie izby, której okręg został zmieniony, przed upływem jej kadencji. W tym przypadku mają zastosowanie przepisy ust. (2) art. 37. Wybory do tej izby odbędą się na podstawie statutów, zmienionych w myśl ust. (3) art. 7.

ART. 3. (1) Izba jest instytucją samorządu gospodarczego i osobą publiczno - prawną.

(2) Nadzór nad izbami sprawuje Minister Przemysłu i Handlu.

(3) Językiem urzędowym izby jest język polski.

Zakres działania.

ART. 4. (1) Do zakresu działania izb w granicach ich właściwości (art. 1) należy:

1) obradowanie i stawianie wniosków oraz udzielanie władzom na ich żądanie lub z własnej inicjatywy spostrzeżeń i wiadomości;

2) wyrażanie opinii o projektach ustaw i ważniejszych rozporządzeń, współdziałanie na żądanie władz przy ich opracowywaniu oraz przedstawianie Rządowi własnych tego rodzaju projektów, a w szczególności wyrażanie opinii i współdziałanie na żądanie władz przy opracowywaniu i zmianach ustawodawstwa przemysłowego, handlowego i górniczego, ustawodawstwa w sprawach taryfy celnej oraz przepisów celnych, obrotu towarowego z zagranicą, obrotu pieniężnego, nowych dróg komunikacyjnych, taryf kolejowych i innych opłat przewozowych, przepisów, określających warunki przewozu i wszelkiego rodzaju komunikacji, ustawodawstwa podatkowego i monopolowego, ustawodawstwa w sprawach ochrony pracy i ubezpieczeń społecznych, ustawodawstwa w sprawach opieki społecznej, bezpośrednio dotyczących przemysłu i handlu (art. 1);

3) przedstawianie postulatów z zakresu traktatów handlowych;

4) przyczynianie się do zaspokojenia potrzeb i ułatwienia warunków rozwoju życia gospodarczego, w szczególności tworzenie, utrzymywanie lub popieranie, z zachowaniem przepisów ustawowych, odpowiednich instytucji i urządzeń, jako to: instytutów badawczych, muzeów, wystaw, pokazów, targów, biur informacyj-

nych i reklamacyjnych, w szczególności kolejowych i celnych;

5) zakładanie, prowadzenie i popieranie we współpracy z władzami oświatowymi szkół zawodowych i doksztalających;

6) opinjowanie na żądanie władz oświatowych i z własnej inicjatywy o potrzebach i programach szkolnictwa zawodowego i doksztalającego oraz o stanie prowadzonych przez izby szkół;

7) wyznaczanie osób, powołanych do wydawania opinji i stwierdzania stanu faktycznego oraz innych działań, wymagających wiarogodności i znajomości rzeczy, w zakresie przedmiotów i czynności, mających znaczenie dla reprezentowanych przez izby dziedzin; w szczególności izbom przysługuje prawo ustanawiania i zaprzysięgania brakarzy, dyspaszerów i t. p., ustanawiania maklerów pozagiełdowych i okrętowych; przepisy obowiązujące o biegłych sądowych nie ulegają zmianie;

8) delegowanie przedstawicieli do utworzonych przez władze organów doradczych w sprawach, dotyczących lub mających znaczenie dla reprezentowanych przez izby dziedzin;

9) proponowanie w wypadkach, w których udział reprezentantów przemysłu i handlu przewidują odpowiednie ustawy lub rozporządzenia, kandydatów na stanowiska sędziów handlowych, członków komisji podatkowych, zarządców ugodowych i przymusowych, nadzorców sądowych i t. p.;

10) wydawanie władzom opinji, zaświadczeń o istniejących zwyczajach handlowych, cenach i t. p.;

11) wydawanie świadectw o pochodzeniu towarów i innych zaświadczeń, dotyczących obrotu handlowego i firm;

12) tworzenie, z zachowaniem istniejących prze-

pisów, sądów polubownych do rozstrzygania sporów, wynikłych ze stosunków handlowych;

13) prowadzenie:

- a) wykazu wszystkich w danym okręgu przedsiębiorstw, należących do reprezentowanych izbę dziedzin gospodarczych, z wyodrębnieniem firm, zapisanych do rejestru handlowego,
- b) listy osób uprawnionych do wykonywania czynnego prawa wyborczego do izby;

14) zbieranie danych statystycznych, odpowiadających zakresowi pracy izb, przyczem dane te na żądanie Ministra Przemysłu i Handlu powinny mu być komunikowane; w tym wypadku Minister Przemysłu i Handlu może udzielić wskazówek, dotyczących zbierania danych i opracowywania dostarczanych mu zestawień;

15) składanie Ministrowi Przemysłu i Handlu kwartalnych sprawozdań o stosunkach gospodarczych swego okręgu oraz rocznego sprawozdania o swej działalności i stanie gospodarczym okręgu, nie później niż z końcem kwietnia następnego roku; sprawozdania roczne powinny być ogłaszane drukiem.

(2) Izby spełniają również inne przekazane ustawami i rozporządzeniami czynności, w szczególności z zakresu działania odpowiednich władz państwowych, bądź w zupełności, bądź w zastępstwie, bądź ku pomocy wymienionych władz.

ART. 5. (1) Celem umożliwienia izbom spełniania ich zadań właściwe władze rządowe będą udzielać im do zaopiniowania projekty ustaw przed wejściem ich na drogę obrad ustawodawczych oraz projekty ważniejszych rozporządzeń, jeżeli projekty te mają znaczenie dla dziedzin gospodarczych, reprezentowanych przez izbę, i jeżeli interes publiczny lub pilność sprawy nie stanie temu na przeszkodzie.

(2) Celem umożliwienia izbom spełnienia zadań określonych w art. 4 ust. (1) pkt. 5) i 6), odnośne władze szkolne będą im udzielać niezbędnych informacji i danych statystycznych o stanie szkolnictwa zawodowego w okręgu izby, jak również informować o projektach w zakresie rozwoju i organizacji tegoż szkolnictwa i wydanych w tej mierze zarządzeniach.

(3) Celem umożliwienia izbom wykonania obowiązków przewidzianych w art. 4 ust. (1) pkt. 13), właściwe władze administracji państwowej udzielać będą izbom niezbędnych im wiadomości, dotyczących wykazu osób i przedsiębiorstw, opłacających państwowy podatek przemysłowy, rejestru uprawnień przemysłowych oraz wszelkich nieobjętych tym rejestrem zezwoleń (koncesyj), uprawnień na prowadzenie przedsiębiorstwa. Udzielanie przez sądy wiadomości z rejestru handlowego ustala rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

ART. 6. (1) Wszystkie stowarzyszenia, korporacje i instytucje, działające w dziedzinach gospodarczych, przez izby reprezentowanych, obowiązane są udzielać informacji, wykazów i posiadanych danych statystycznych na żądanie każdej izby, w której okręgu mają swą siedzibę, oddział lub ekspozyturę, albo na której okręg rozciągają swą działalność. Ten sam obowiązek ciąży na osobach i przedsiębiorstwach, trudniących się przemysłem i handlem (art. 1) w okręgu izby.

(2) Pracownicze związki zawodowe i instytucje ubezpieczeń społecznych są wyłączone z obowiązku, przewidzianego w ust. (1), chyba że chodzi o stwierdzenie przez kasy chorych (kasy ubezpieczeń społecznych) ilości ubezpieczonych pracowników, gdy od ilości pracowników uzależnia statut izby ilość głosów,

przysługujących osobie prawnej przy wyborach do izby.

(3) Winni naruszenia postanowień ust. (1) ulegną karze porządkowej w wysokości do trzystu złotych.

(4) 1. Do nakładania kar porządkowych powołany jest prezes izby.

2. Od orzeczenia prezesa izby przysługuje ukaranemu prawo odwołania do Ministra Przemysłu i Handlu w terminie dni siedmiu od dnia doręczenia orzeczenia.

(5) W razie nieuiszczenia kary grzywny do kasy izby w terminie dni siedmiu od daty jej uprawomocnienia się, grzywna będzie ściągana w drodze egzekucji administracyjnej.

(6) Prezes izby może przed wykonaniem kary uchylić swe orzeczenie, jeśli ukarany dopełni obowiązku, przewidzianego w ust. (1) i przedstawi należyte usprawiedliwienie.

Statut izby.

ART. 7. (1) Każda izba posiada osobny statut, którego pierwsza część zawiera regulamin wyborczy, druga — bliższe postanowienia organizacyjne, wyraźnie zastrzeżone statutowi niniejszem rozporządzeniem, oraz inne nie stojące z niniejszem rozporządzeniem w sprzeczności.

(2) Pierwszą część statutu wyda Minister Przemysłu i Handlu po zasięgnięciu opinii izb lub odpowiednich organizacji społeczno - gospodarczych. Drugą część statutu oraz zmiany obu części uchwała izba. Uchwały te podlegają zatwierdzeniu przez Ministra Przemysłu i Handlu.

(3) W razie zmian okręgów izb, izby dostosują swe statuty do poczynionych zmian w terminie, określonym przez Ministra Przemysłu i Handlu. W przeciwnym ra-

zie zmiany statutów dokona Minister Przemysłu i Handlu.

Skład izby.

ART. 8. (1) W skład izby wchodzi radcowie z wyboru i radcowie mianowani przez Ministra Przemysłu i Handlu oraz mogą wchodzić radcowie kooptowani.

(2) Wszyscy radcowie posiadają jednakowe prawa.

(3) Liczbę radców z wyboru oznaczy statut, utrzymując ją w granicach od 30 do 80.

(4) Radcowie z wyboru powoływani są każdorazowo:

- 1) w 2/5 swej liczby przez ogół osób, którym przysługuje czynne prawo wyborcze w myśl postanowień art. 10,
- 2) w 3/5 swej liczby przez zrzeszenia gospodarcze, wyznaczone w trybie, przewidzianym w art. 16.

(5) Liczba radców z nominacji wynosi 1/10 liczby radców z wyboru.

(6) Liczba radców kooptowanych nie może przekraczać 1/10 liczby radców z wyboru.

Kadencja i ustąpienie radców z wyboru.

ART. 9. (1) Radcowie z wyboru powoływani są na lat 5 z prawem ponownego wyboru. Do okresu pięcioletniego nie zalicza się roku niepełnego.

(2) W ostatnim roku kadencji przeprowadza się nowe wybory.

(3) Na miejsce radcy z wyborów ogólnych, opróżnione przed upływem pięcioletniego okresu, wstępuje i pełni czynności do końca tego okresu kolejny zastępca, wybrany z danej grupy, kategorii lub okręgu wyborczego, a w wypadku, przewidzianym w art. 15

ust. (5), kolejny kandydat właściwej listy, w braku zaś jego zastępca.

(4) W razie opróżnienia przed upływem pięcioletniego okresu miejsca radcy, wybranego przez zrzeszenie gospodarcze (art. 8 ust. (4) pkt. 2)), w zrzeszeniu tem następuje ponowny wybór z pomiędzy członków zrzeszenia, posiadających w chwili wyboru bierne prawo wyborcze (art. 11). Przy wyborze stosują się postanowienia art. 17. Przewidziane jednak w ust. (5) art. 17 stwierdzenie przez główną komisję wyborczą, że wybrani posiadają bierne prawo wyborcze, następuje nie na podstawie listy uprawnionych do głosowania (art. 13), lecz dołączonych do protokołu wyborczego dokumentów. Wybrany radca wstępuje na opróżnione miejsce i pełni czynności do końca pięcioletniego okresu. Jeżeli dotychczas uprawnione do wyborów zrzeszenie gospodarcze przestało istnieć, Minister Przemysłu i Handlu wyznaczy na jego miejsce inne zrzeszenie gospodarcze.

(5) Jeżeli co najmniej na dwa lata przed upływem kadencji następuje zmiana pierwszej części statutu, na skutek której zwiększa się ogólna liczba radców z wyboru, wówczas przeprowadza się niezwłocznie wybory tej dodatkowej liczby radców w trybie, przewidzianym w art. 13 — 17, przyczem wybrani radcowie pełnią swe czynności do końca danego okresu pięcioletniego, we wszystkich innych wypadkach zmiana pierwszej części statutu ma zastosowanie przy najbliższych kolejnych wyborach.

Wybory ogólne.

Czynne i bierne prawo wyborcze.

ART. 10. (1) Czynne prawo wyborcze (prawo wybierania) posiadają, pod warunkiem opłacania państwowego podatku przemysłowego:

1) osoby bez różnicy płci, które w okręgu izby posiadają przedsiębiorstwo przemysłowe albo handlowe lub trudnią się zawodowo i w sposób samoistny przemysłem i handlem (art. 1);

2) przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe (art. 1), istniejące w okręgu izby jako osoby prawne lub w innej dozwolonej prawem formie spółkowej, oraz tego rodzaju przedsiębiorstwa państwowe, samorządowe i korporacyj publicznych;

3) przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, wymienione w pkt. 1) i 2), z siedzibą poza obrębem okręgu izby, posiadające jednak w okręgu izby filje.

(2) Każda z osób, wymienionych w pkt. 1), oraz przedsiębiorstw, wymienionych w pkt. 2) i 3), posiadających w myśl ust. (1) czynne prawo wyborcze, korzysta z jednego głosu, jeżeli, co się tyczy osób prawnych, statut nie stanowi inaczej.

(3) Jeżeli wyłącznymi właścicielami przedsiębiorstw, wymienionych w ust. (1) pkt. 1), są osoby będące pod opieką lub kuratelą, czynne prawo wyborcze wykonywa kierownik przedsiębiorstwa.

(4) W imieniu przedsiębiorstw, wymienionych w ust. (1) pkt. 2), wykonywają czynne prawo wyborcze ich dyrektorowie, kierownicy, członkowie zarządu, członkowie rady zawiadawczej (zarządzającej), osobiście odpowiedzialni wspólnicy, jawni wspólnicy.

(5) w imieniu przedsiębiorstw, wymienionych w ust. (1) pkt. 3), czynne prawo wyborcze wykonywa kierownik filji.

(6) Wszyscy wykonywający we własnym lub cudzym imieniu czynne prawo wyborcze, powinni mieć ukończonych 25 lat życia, posiadać własnowolność i obywatelstwo polskie.

ART. 11. Bierne prawo wyborcze (prawo wybieralności) przysługuje osobom, które ukończyły 30 rok

życia i mają prawo wykonywania we własnym lub cudzym imieniu czynnego prawa wyborczego do izby.

ART. 12. (1) Czynne i bierne prawo wyborcze nie przysługuje:

1) upadłym dłużnikom,

2) osobom, skazanym prawomocnie wyrokiem sądowym za przestępstwa, pociągające za sobą utratę prawa wybierania do Sejmu.

(2) Pozbawienie czynnego i biernego prawa wyborczego rozciąga się na czas trwania upadłości lub na czas trwania utraty prawa wybierania do Sejmu.

Zarządzenie wyborów i czynności wstępne.

ART. 13. (1) Minister Przemysłu i Handlu zarządza wybory do izby, mianując w tym celu komisarza wyborczego z grona podległych mu urzędników. Komisarz wyborczy powołuje do życia główną komisję wyborczą i odpowiednią liczbę miejscowych komisji wyborczych. Głównej komisji wyborczej, która utworzona będzie w siedzibie izby, przewodniczy komisarz wyborczy. Komisja składa się z 3 do 8 przedstawicieli izby, a jeżeli w danym okręgu izba jeszcze nie istnieje — z 3 do 8 przedstawicieli kół przemysłowo - handlowych, powołanych przez komisarza wyborczego. Ponadto w skład głównej komisji wyborczej wchodzi dyrektor izby; przy wyborach zaś do nowej izby — urzędnik państwowy, wyznaczony przez Ministra Przemysłu i Handlu. Komisarz wyborczy i główna komisja wyborcza pełnią swe czynności do chwili ponownego zarządzenia wyborów po upływie danej kadencji.

(2) Każda z miejscowych komisji wyborczych składa się z 3 do 5 przedstawicieli kół przemysłowo - handlowych, powołanych przez główną komisję wyborczą. Główna komisja wyborcza oznacza siedzibę miejscowych komisji wyborczych.

(3) Przy wyborach do izby miejscowa gmina dostarcza na żądanie, za odpowiednią zapłatą, lokalu i sprzętów dla głównej komisji wyborczej i dla miejscowych komisji wyborczych.

(4) Główna komisja wyborcza sporządza listę uprawnionych do głosowania na podstawie dokładnych list, prowadzonych przez izbę (art. 4 ust. (1) pkt. 13) lit. b)), jeżeli zaś izba jeszcze nie istnieje, na podstawie urzędowych wykazów, dostarczonych przez władze skarbowe. Następnie główna komisja wyborcza podaje listę uprawnionych do głosowania do publicznej wiadomości przez wyłożenie jej na przeciąg dwóch tygodni w lokalach miejscowych komisji wyborczych. Zarzuty przeciwko powyższej liście mogą być wnoszone w przeciągu jej wyłożenia. Główna komisja wyborcza rozstrzyga zarzuty ostatecznie, zawiadamiając reklamujących o swem orzeczeniu nie później, niż na dni 7 przed terminem wyborów, poczem ustala listę uprawnionych do głosowania.

(5) Jednocześnie z wyłożeniem listy uprawnionych do głosowania główna komisja wyborcza podaje do publicznej wiadomości przepisy statutu, dotyczące regulaminu wyborczego, oraz miejsce i termin wyborów w ten sposób, aby odbyły się one przed upływem sześciu tygodni od dnia wyłożenia listy uprawnionych do głosowania.

Podział na grupy, kategorie i okręgi wyborcze.

ART. 14. (1) Posiadający czynne prawo wyborcze dzielą się na grupy odpowiednio do sekcji izby (art. 24), każda zaś grupa może się dzielić na dwie kategorie według wysokości państwowego podatku przemysłowego, opłacanego przez zaliczonych do każdej kategorii.

(2) Najniższą kwotę podatku, dającą prawo do

zaliczenia do każdej z kategorii, a w braku podziału na kategorie, do każdej z grup wyborczych, określi statut.

(3) Ten, komu może przysługiwać czynne prawo wyborcze w okręgu izby w więcej niż jednej grupie lub kategorii, zostaje zaliczony przez główną komisję wyborczą do jednej z nich, tej mianowicie, którą wskaże w terminie statutowo przewidzianym, a w razie zaniechania — według uznania głównej komisji wyborczej.

(4) Statut może ustanowić podział okręgu izby w poszczególnych grupach lub kategoriach na okręgi wyborcze.

(5) Każda grupa, a w niej kategoria i okręg wyborczy wybiera radców osobno, w liczbie dla nich wyznaczonej.

(6) Liczba radców, jaka ma być wybrana w każdej z grup, odpowiadających dwum zasadniczym sekcjom (art. 24), jest równa. Statut może ustalić inny stosunek liczbowy ze względu na specjalne warunki gospodarcze w okręgu izby.

(7) Statut oznaczy liczbę radców, jaka ma być wybrana w grupie, odpowiadającej innej sekcji, niż dwie zasadnicze. Przypadającą według ust. (6) liczbę radców zmniejsza się wówczas w tej grupie, która odpowiada sekcji zasadniczej, obejmującej daną gałąź gospodarczą (art. 24).

(8) Liczbę radców, jaka ma być wybrana w każdej kategorii i w każdym okręgu wyborczym, oznacza statut.

Głosowanie i wynik wyborów.

ART. 15. (1) Głosowanie odbywa się we właściwej komisji wyborczej (miejscowej), która sprawdza nazwisko głosującego na właściwej dlań liście upraw-

nionych do głosowania oraz jego tożsamość w sposób bliżej określony w statucie.

(2) Głosowanie jest tajne.

(3) Na kartce, którą oddaje każdy z głosujących, mają być wymienione, w przewidzianej statutem dla danej grupy, kategorii lub okręgu wyborczego liczbie, osoby, wybierane na radców, i w takiej samej liczbie osoby, wybierane na zastępców. Wszystkie te osoby powinny odpowiadać wymaganiom art. 11. Wymienienie na kartce mniejszej liczby osób nie czyni głosu nieważnym.

(4) O wyniku wyborów rozstrzyga względna większość otrzymanych głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los.

(5) Statut może postanowić, że głosowanie odbywa się i wynik wyborów ustala się w trybie właściwym dla wyborów stosunkowych. Postanowienie to może dotyczyć wszystkich grup, kategorii i okręgów wyborczych lub tylko niektórych. Statut ustali liczbę podpisów, w które powinny być zaopatrzone listy kandydatów, zgłoszonych do głównej komisji wyborczej, oraz termin ich zgłoszenia. Zgłoszone listy powinny odpowiadać wymaganiom, które przepis ust. (3) przewiduje dla kartek, kartka zaś w danym wypadku powinna zawierać tylko numer jednej z list. Statut bliżej określi sposób stosowania zasady stosunkowości.

(6) Po zamknięciu głosowania miejscowe komisje wyborcze przeprowadzają obliczenie głosów i wyniki obliczenia wraz z protokołem czynności wyborczej składają bezzwłocznie głównej komisji wyborczej, która na tej podstawie dokonywa obliczenia głosów dla całego okręgu i ustala wyniki wyborów po stwierdzeniu, że wybrani odpowiadają wymaganiom art. 11. Główna komisja wyborcza sporządza protokół z czynności wybor-

czych i podaje wynik wyborów do publicznej wiadomości.

(7) Każdy uprawniony do głosowania może wnieść zarzuty przeciw ważności wyborów do Ministra Przemysłu i Handlu za pośrednictwem głównej komisji wyborczej w ciągu dni 14 od dnia ogłoszenia wyniku wyborów. Minister Przemysłu i Handlu może unieważnić wybory w całości lub w części jedynie spowodu uchynienia przepisom niniejszego rozporządzenia lub statutu. Decyzja ta jest ostateczna. W razie unieważnienia należy jednocześnie zarządzić nowe wybory, które powinny się odbyć w ciągu sześciu tygodni od daty zarządzenia.

(8) Główna komisja wyborcza zawiadamia wybranych radców o wyborze. Jeżeli wybrany nie złoży do dni 8 oświadczenia, że wybór przyjmuje, należy postąpić w sposób analogiczny do postanowień art. 9 ust. (3).

(9) Bliższe postanowienia o postępowaniu wyborczym zawiera statut.

Wybory przez zrzeczenia gospodarcze.

ART. 16. (1) Minister Przemysłu i Handlu na wniosek komisarza wyborczego wyznaczy przy każdych kolejnych wyborach zrzeczenia gospodarcze, którym będzie przysługiwało prawo powołania radców izby w myśl postanowień art. 8 ust. (4) pkt. 2) w ogólnej liczbie, wynikającej z tych postanowień.

(2) Przy wyznaczaniu zrzeczeń mogą być brane pod uwagę tylko te, które, istniejąc w sposób prawem przepisany co najmniej lat trzy przed terminem wyborów, mają według swych statutów za zadanie działalność, związaną z reprezentacją zawodowych interesów przemysłu i handlu (w rozumieniu art. 1).

(3) Minister Przemysłu i Handlu określi liczbę

radców, którzy mają być powołani przez każde zrzeszenie, przyczem będą stosowane analogiczne postanowienia art. 14 ust. (6) i (7).

(4) Osoby, które zostaną powołane w myśl postanowień ust. (3), powinny odpowiadać wymaganiom art. 11 oraz należeć do zrzeszenia, które je powołało.

ART. 17. (1) Komisarz wyborczy wyznaczy termin, w którym mają być dokonane wybory przez każde z wyznaczonych w myśl art. 16 zrzeszeń, powinien on jednak przypadać po ustaleniu wyniku wyborów ogólnych.

(2) W terminie tym zostanie zwołane przez władze zrzeszenia walne zebranie członków według przepisów, zawartych w statucie danego zrzeszenia.

(3) Walnemu zebraniu, którego wyłącznym zadaniem będzie dokonanie wyborów, przewodniczy komisarz wyborczy lub wyznaczony przez niego członek głównej komisji wyborczej.

(4) Wybory odbywają się i wynik ich ustala się w trybie, przewidzianym w statucie, a w razie istnienia regulaminu, w regulaminie danego zrzeszenia dla wyborów jego zarządu (rady).

(5) Protokół z odbytych wyborów, zawierający ich wynik, ma być złożony do głównej komisji wyborczej, która po stwierdzeniu, że wybrani odpowiadają wymaganiom art. 11, podaje wynik wyborów do publicznej wiadomości.

(6) Przeciw ważności wyborów, dokonanych w zrzeszeniu, każdy z członków tego zrzeszenia może wnieść zarzut do Ministra Przemysłu i Handlu za pośrednictwem głównej komisji wyborczej w ciągu dni 7 od dnia ogłoszenia wyniku wyborów. Minister Przemysłu i Handlu może unieważnić wybory w całości lub w części jedynie spowodu uchybienia niniejszemu rozporządzeniu lub statutowi izby albo statutowi danego

zrzeszenia, a w razie istnienia regulaminu, jego regulaminowi. Decyzja ta jest ostateczna; powinna ona zapisać przed upływem miesiąca, licząc od terminu określonego dla wnoszenia zarzutów. W razie unieważnienia należy zarządzić nowe wybory, które powinny się odbyć w ciągu czterech tygodni od daty zarządzenia.

Nominacja.

ART. 18. (1) W czasie każdego wyborów do izby Minister Przemysłu i Handlu mianuje na lat 5, a w wypadku, przewidzianym w art. 9 ust. (5), do końca danego okresu pięcioletniego liczbę radców, odpowiadającą postanowieniom art. 8.

(2) W razie ustąpienia mianowanego radcy Minister Przemysłu i Handlu mianuje na jego miejsce inną osobę do końca danego okresu pięcioletniego. Ustupujący radcowie mogą być ponownie mianowani.

(3) Nie mogą być mianowane osoby, będące na służbie państwowej, z wyjątkiem profesorów i nauczycieli zakładów naukowych oraz kierowników przedsiębiorstw państwowych.

Kooptacja.

ART. 19. (1) Po każdym wyborach do izby (z wyjątkiem wypadku, przewidzianego w art. 9 ust. (5)) przed jej ukonstytuowaniem się komisarz wyborczy zwołuje pod swoim przewodnictwem zgromadzenie radców z wyboru i radców z nominacji, które rozstrzyga o kooptacji.

(2) Zgromadzenie to może uchwalić kooptację mniejszej liczby osób, niż to zezwala art. 8, lub może powziąć uchwałę o zrezygnowaniu z prawa kooptacji. W obu tych wypadkach prawo kooptacji reszty lub pełnej ustawowo dozwolonej liczby radców przechodzi na izbę ukonstytuowaną, która może je wykonać w ciągu

okresu swego urzędowania i której w tym okresie przysługuje ponadto prawo uzupełniającej kooptacji w razie ustąpienia kooptowanego członka przed właściwym terminem oraz w wypadku, przewidzianym w art. 9 ust. (5).

(3) Zgromadzenie uchwała i kooptuje w obecności co najmniej połowy ogólnej liczby radców z wyboru i radców z nominacji i to bezwzględną większością głosów.

(4) Głosowanie kartkami zarządza się, jeżeli postawiono kilka wniosków, dotyczących osób, które mają być kooptowane.

(5) Postanowienia ust. (3) stosują się analogicznie do kooptacji, dokonywanej na plenarnym zebraniu przez izbę.

(6) Radcowie kooptowani pełnią swe czynności do końca pięcioletniego okresu, na którego początku lub w ciągu którego zostali kooptowani, poczem mogą być ponownie w tej samej drodze powołani.

(7) Kooptowane mogą być osoby, które posiadają bierne prawo wyborcze do izby (art. 11), a jeżeli nie odpowiadają temu warunkowi, powinny mieć zasługi wobec gospodarstwa społecznego. Nie mogą być kooptowane osoby będące na służbie państwowej, z wyjątkiem profesorów i nauczycieli zakładów naukowych i kierowników przedsiębiorstw państwowych.

(8) Wyniki kooptacji komisarz wyborczy, względnie prezes izby podaje do publicznej wiadomości.

Utrata i zawieszenie praw radcowskich.

ART. 20. (1) Utrata praw radcowskich następuje w tych samych wypadkach, jakie przewidziane są w art. 12.

(2) Prawa radcowskie podlegają zawieszeniu na czas trwania postępowania karno - sądowego z powo-

du karygodnego czynu, określonego w art. 12 ust. (1) pkt. 2).

Ukonstytuowanie izby.

ART. 21. (1) Minister Przemysłu i Handlu wyznacza termin ukonstytuowania się izby w ciągu trzech miesięcy od daty uprawomocnienia się wyborów do izby.

(2) Zwołane w tym terminie przez dotychczasowego prezesa izby, a w braku jego przez komisarza wyborczego pierwsze plenarne zebranie izby otwiera przedstawiciel Rządu, poczem oddaje przewodnictwo najstarszemu wiekiem radcy, który niezwłocznie zarządza wybory prezesa i wiceprezesów z grona radców izby. Liczbę wiceprezesów oznaczy statut z tem, że z każdej sekcji wybrany będzie najmniej jeden wiceprezes.

(3) Głosowanie odbywa się kartkami, o wyborze zaś rozstrzyga bezwzględna większość głosów. Do ważności wyborów wymagana jest obecność najmniej połowy radców izby.

Prezydjum (Zarząd).

ART. 22. (1) Prezes i wiceprezesi izby wybierani są na lat 5 z prawem ponownego wyboru. Pełnią oni swe czynności do dnia wyboru swych następców. W razie ustąpienia przed właściwym terminem prezesa lub wiceprezesów izba dokonywa ponownego wyboru na te stanowiska na resztę ustanowionego okresu.

(2) Prezes reprezentuje izbę nazewnątrż, wykonywa lub czuwa nad wykonaniem uchwał izby, przestrzega, aby izba działała we właściwym sobie zakresie, zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia i statutu, ustala przedmioty obrad i ich porządek, przewodniczy na plenarnych zebraniach izby, jest odpowiedzialny za działalność biura izby.

(3) Ponadto prezesowi może być przekazane sta-

tutem rozstrzygnięcie w imieniu izby pewnych kategorii spraw, uchwałą zaś plenarnego zebrania może być mu powierzone załatwienie spraw poszczególnych.

(4) Kolejność i sposób urzędowania wiceprezesów w zastępstwie prezesa izby określi statut.

ART. 23. (1) Prezes i wiceprezesi tworzą prezydium izby. Statut może postanowić uzupełnienie składu prezydium dwu do czterech radcami wybieranymi na okres i w trybie, przewidzianym dla wyborów prezesa i wiceprezesów, tworząc w ten sposób zarząd izby.

(2) Prezydium (zarząd) postanawia w imieniu izby w sprawach, które spośród należących do zakresu działania izby (art. 4) oznaczy statut, wypowiada się w imieniu izby w formie opinii lub wniosków w sprawach niecierpiących zwłoki oraz rozstrzyga w sprawach wewnętrznie - administracyjnych izby.

(3) Prezydium (zarząd) składa sprawozdanie plenarnemu zebraniu, przed którym jest odpowiedzialne.

(4) Blizsze postanowienia, dotyczące prezydium (zarządu), zawiera statut.

Sekcje.

ART. 24. (1) Radcowie izby tworzą zasadniczo dwie sekcje: przemysłową i handlową, przyczem górnictwo należy do sekcji przemysłowej, a przedsiębiorstwa finansowe, przewozowe, ekspedycyjne, ubezpieczeniowe, komisowe i pośrednictwo handlowe należą do sekcji handlowej.

(2) Statut może ustalić większą liczbę sekcji, uwzględniając gałęzie gospodarcze o wybitnym znaczeniu w okręgu izby, jak np. sekcję bankowo - ubezpieczeniową, górniczą, żegluga.

(3) Zakres i sposób działania każdej sekcji ustali statut oraz regulaminy.

Radcowie.

ART. 25. (1) Radcowie izby obowiązani są brać udział w zebraniach plenarnych oraz posiedzeniach sekcji, do której należą, i komisji, do których są wybrani, oraz opracowywać powierzone im referaty.

(2) Radcowie izby sprawują swe czynności bezpłatnie, mają oni jedynie prawo do zwrotu kosztów, połączonych z wykonywaniem tych czynności.

(3) Radca, który bez usprawiedliwienia opuścił dwa kolejne zebrania plenarne lub cztery w ciągu roku zebrania komisji, do których został wybrany, może być uchwałą plenarnego zebrania izby pozbawiony radcostwa.

(4) Uchwałą plenarnego zebrania na wniosek prezesa izby może być radcostwa pozbawiony radca, na którym ciąży ujemne orzeczenie sądu obywatelskiego lub którego postępowanie dyskwalifikuje go jako członka izby.

(5) W wypadkach, przewidzianych w ust. (4), pozbawienie radcostwa radcy z nominacji następuje na skutek decyzji Ministra Przemysłu i Handlu, powziętej na wniosek prezesa izby.

Plenarne zebranie.

ART. 26. (1) Plenarne zebrania izby odbywają się najmniej cztery razy do roku. W każdym czasie mogą być zwołane zebrania na żądanie Ministra Przemysłu i Handlu lub na żądanie 1/3 radców izby lub wreszcie według uznania prezesa izby.

(2) Do ważności uchwał plenarnego zebrania wymagana jest obecność najmniej 1/3 radców. Uchwały izby zapadają bezwzględna większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

(3) Uchwały, dotyczące statutu izby (art. 7) oraz

pozbawienia radcostwa (art. 25 ust. (4)), zapadają większością 2/3 głosów w obecności 2/3 radców izby.

(4) Jeżeli uchwała plenarnego zebrania izby jest niezgodna z uchwałą jednej z sekcji, to prezes izby na żądanie tej sekcji powinien złożyć właściwej władzy o bok uchwały plenarnego zebrania również i odmienną uchwałę sekcji wraz z uzasadnieniem.

(5) Plenarne zebrania są jawne z wyjątkiem, gdy poufność zarządzi prezes lub zażąda jej większość obecnych radców oraz gdy przedmiotem obrad są sprawy osobiste.

(6) Porządek dzienny obrad doręcza się radcom izby w statutowo określonym terminie. Poza porządkiem dziennym plenarne zebranie może obradować nad sprawami, które uchwałą swą uzna jako nagłe.

(7) Z obrad każdego plenarnego zebrania sporządza się protokół, przyczem z obrad jawnych ogłasza się sprawozdanie.

Komisje, korespondenci izby.

ART. 27. (1) Uchwałą plenarnego zebrania mogą być tworzone spośród radców izby komisje niestałe, statut zaś może ustanowić komisje stałe, powołane do badania poszczególnych zagadnień lub spraw z oznaczonej dziedziny. Komisje opracowują sprawozdania i wnioski. Do udziału w komisjach mogą być dopuszczone osoby z poza grona radców izby z głosem doradczym.

(2) Izba uchwałą plenarnego zebrania może mianować korespondentów izby z głosem doradczym.

Biuro izby.

ART. 28. (1) Przygotowawcze i wykonawcze prace, wynikające z zakresu działania izby, prowadzi biuro izby. Składa się ono z płatnych i zasadniczo stałych

pracowników z dyrektorem na czele. Dyrektora izby mianuje z poza grona jej członków na wniosek prezydium (zarządu) izby Minister Przemysłu i Handlu. W takim samym trybie następuje zwolnienie dyrektora izby. Dyrektor izby podlega bezpośrednio prezesowi izby. Dyrektor kieruje sprawami biura, za którego działalność jest odpowiedzialny przed prezesem izby, oraz bierze udział we wszelkich, odbywających się w łonie izby, zebraniach i posiedzeniach, na których z upoważnienia prezesa referuje sprawy oraz wypowiada opinię z własnej inicjatywy lub na wezwanie. Na wniosek dyrektora izby prezes izby powołuje pozostały personel biura.

(2) Izba uchwała na plenarnym zebraniu statut służbowy i statut emerytalny pracowników biura izby. Statuty te podlegają zatwierdzeniu przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

(3) Statut służbowy ustala warunki powoływania i zwalniania pracowników, ich odpowiedzialność oraz obowiązki i prawa. Uwzględnione przytem będą przepisy ust. (1) o sposobie powoływania dyrektora izby i jego stosunku do prezesa, jak również przyjęta zasada rozwiązalności stosunku służbowego z pracownikami stałymi pod warunkiem przyznania im odprawy według przewidzianych w statucie norm, o ile pracownicy nie nabyli praw emerytalnych.

(4) Statut emerytalny nie może odbiegać od obowiązujących przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych co do zasad, dotyczących długości okresu wyczekiwania, wysokości wymiaru zasadniczego, norm jego wzrostu, pełnego wymiaru zaopatrzenia emerytalnego, sposobu zaliczenia państwowej służby cywilnej i wojskowej i czasu studjów wyższych. Do wysługi emerytalnej ma być zaliczony czas

faktycznej służby w izbach oraz okresy zatrudnienia, za które zostały przekazane składki ubezpieczeniowe w myśl art. 120 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911). Jeżeli pracownik nabył szczególniejsze kwalifikacje w okresie poprzedniej pracy w innych instytucjach lub pracy zawodowej, może mu być czas ten również zaliczony w całości lub części do wysługi emerytalnej; wymaga to zatwierdzenia przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Współpraca izb.

ART. 29. (1) Izby tworzą „Związek Izb Przemysłowo - Handlowych Rzeczypospolitej Polskiej“, do którego należą z mocy prawa.

(2) Związek izb przemysłowo - handlowych jest osobą prawa publicznego i może nabywać i zbywać majątek ruchomy i nieruchomy, zawierać umowy oraz pozywać i być pozywanym.

(3) Siedzibą związku jest m. st. Warszawa.

ART. 30. (1) Celem związku jest ujednostajnienie stanowiska izb w sprawach o znaczeniu ogólnym oraz przedstawianie władzom na ich żądanie lub z własnej inicjatywy wspólnych opinii i wniosków. Może on również podejmować zadania, przewidziane w art. 4 ust. (1) pkt. 4, 5) i ust. (2).

(2) Jeżeli stanowisko izb nie zostanie ujednostajnione, każda izba ma prawo przedstawić władzom odrębną opinię lub wniosek, zawiadamiając o tem równocześnie związek.

ART. 31. (1) Organami związku są: ogólne zebranie, prezydjum oraz biuro związku z dyrektorem na czele.

(2) Ogólne zebranie składa się z delegatów izb,

przyczem każdej izbie przysługuje jeden głos. Delegatem izby może być prezes, wiceprezes lub radca izby.

(3) Prezydjum składa się z prezesa i dwóch wiceprezesów, wybranych na okres dwóch lat spośród prezesów izb. W razie ustąpienia członka prezydjum ze stanowiska prezesa izby, następuje wybór nowego członka prezydjum do końca tego okresu.

(4) Wybór prezydjum dokonywa się bezwzględnie większością głosów na ogólnym zebraniu, w którym biorą udział wyłącznie prezesi izb, lub w ich zastępstwie wiceprezesi.

(5) Prezes reprezentuje związek nazewnątrz, wykonywa lub czuwa nad wykonaniem uchwał związku, przestrzega, aby związek działał we właściwym sobie zakresie, ustala zgodnie z przepisami statutu porządek obrad, przewodniczy na ogólnych zebraniach i posiedzeniach prezydjum, jest odpowiedzialny za działalność biura związku.

ART. 32. (1) Przygotowawcze i wykonawcze prace prowadzi biuro związku z dyrektorem na czele. Dyrektora mianuje i zwalnia na wniosek ogólnego zebrania Minister Przemysłu i Handlu. Dyrektor podlega bezpośrednio prezesowi związku. Dyrektor kieruje sprawami biura, za którego działalność jest odpowiedzialny przed prezesem, oraz bierze udział we wszelkich odbywających się w łonie związku zebraniach i posiedzeniach, na których z upoważnienia prezesa referuje sprawy oraz wypowiada opinię z własnej inicjatywy lub na wezwanie. Personel biura powołuje prezes na wniosek dyrektora.

(2) Do pracowników biura nie mają zastosowania postanowienia art. 28.

ART. 33. Ogólne zebranie uchwała corocznie preliminarz budżetowy związku. Preliminarz ten podlega zatwierdzeniu przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Wydatki administracyjne, w niem przewidziane, pokrywa się ze składek, wpłacanych przez izby proporcjonalnie do wpływów, osiągniętych przez każdą izbę w roku poprzednim z dodatku do ceny świadectw przemysłowych. Składka każdej izby nie może przekraczać 3% tych wpływów. Przewidziane zaś w budżecie wydatki specjalne pokrywa się ze składek, ustalonych przez ogólne zebranie w stosunku odpowiednim do zakresu działania poszczególnych izb.

ART. 34. (1) Bliższe postanowienia organizacyjne zawiera statut związku, uchwalony bezwzględna większością głosów na ogólnym zebraniu i zatwierdzony przez Ministra Przemysłu i Handlu. W razie nieuchwalenia lub niezatwierdzenia statutu, statut nada Minister Przemysłu i Handlu.

(2) Zmiana statutu następuje w tymże trybie.

Budżet.

ART. 35. (1) Izba uchwała co roku na plenarnem jawnym zebraniu preliminarz budżetowy na rok następny i przed dniem 15 października składa go do zatwierdzenia Ministrowi Przemysłu i Handlu.

(2) Preliminowana w budżecie suma wydatków izby w części, niezajdującej pokrycia w samoistnych dochodach izby, pokrywa się z dodatku, przewidzianego w ustawie o państwowym podatku przemysłowym. Wysokość tego dodatku na rzecz izby określa każdorazowo Minister Przemysłu i Handlu w granicach, przewidzianych w obowiązującej ustawie o państwowym podatku przemysłowym.

(3) Minister Przemysłu i Handlu ustali kategorie płatników państwowego podatku przemysłowego, od których pobierany dodatek ma być przekazywany izbie.

(4) Izba prowadzi rachunek swych dochodów i

rozchodów. Co roku przed końcem marca składa Ministrowi Przemysłu i Handlu zamknięcia rachunków za rok ubiegły oraz ogłasza je w swych sprawozdaniach.

(5) Do nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości izby, zaciągania zobowiązań, obciążających budżet izby w latach następnych, oraz pobierania opłat za specjalne czynności przez izbę wykonywane niezbędna jest uchwała plenarnego zebrania, zatwierdzona przez Ministra Przemysłu i Handlu.

(6) Izby zwolnione są od wszelkich podatków i opłat w tym samym zakresie i w tych samych wypadkach, w jakich obowiązujące ustawy przewidują to w stosunku do związków samorządu terytorjalnego.

(7) Sposób podpisywania aktów prawnych i pism izby określi statut.

Nazwa izby.

ART. 36. (1) Nazwa „Izba Przemysłowo - Handlowa w” przysługuje tylko organizacjom, utworzonym na podstawie niniejszego rozporządzenia.

(2) Stowarzyszenia, mające na celu rozwój stosunków handlowych z zagranicą, mogą nosić nazwę „Polsko- Izba Handlowa“.

(3) Istniejące stowarzyszenia, których nazwa jest sprzeczna z postanowieniem ust. (2), powinny w ciągu trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia dostosować ją do postanowień niniejszego artykułu. W razie zaniechania tego odpowiednia zmiana nazwy zostanie dokonana przez Ministra Spraw Wewnętrznych na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu.

Rozwiązanie izby.

ART. 37. (1) Izba może być rozwiązana zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu, jeżeli narusza

ustawy, a w szczególności przepisy niniejszego rozporządzenia, lub zagraża interesom Państwa.

(2) w razie rozwiązania izby należy przeprowadzić nowe wybory w ciągu 6 miesięcy. Równocześnie z rozwiązaniem Izby Minister Przemysłu i Handlu mianuje na czas przejściowy komisarza, zarządzającego sprawami izby.

Postanowienia przejściowe i wykonawcze.

ART. 38. (1) W dniu ukonstytuowania się nowych izb na podstawie niniejszego rozporządzenia w województwach, obejmujących okręgi dotychczasowych izb w Krakowie, Lwowie, Brodach, Poznaniu, Bydgoszczy, Grudziądzu, Toruniu, Katowicach i Bielsku, wymienione izby przestają istnieć z mocy prawa. Do dnia tego działają one na mocy dotychczasowych przepisów.

(2) Jednocześnie w dniu tym tracą moc obowiązującą ustawy i rozporządzenia odnoszące się do spraw, unormowanych niniejszym rozporządzeniem, a w szczególności: ustawa z dnia 29 czerwca 1868 r. (Dz. P. P. Nr. 85) o organizacji izb handlowych i przemysłowych, ustawa z dnia 24 lutego 1870 r. o izbach handlowych (Zb. ust. s. 134) w brzmieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1897 r. (Zb. ust. s. 343), taż sama ustawa, zmieniona rozporządzeniem Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 25 listopada 1919 r. w przedmiocie izb przemysłowo - handlowych (Tyg. Urz. Nr. 67, poz. 165) oraz uchwała Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego z dnia 8 lipca 1919 r. wraz z rozporządzeniem z dnia 15 lipca 1919 r. Wydziału Górniczo - Przemysłowo - Handlowego i Wydziału Skarbowego Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego w sprawie utworzenia izby handlowej i przemysłowej w Bielsku (Dziennik Urzędowy Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego Nr. 12, poz. 141 i 142).

(3) Majątek ruchomy i nieruchomy dotychczasowych izb, wszystkie ich należności i zobowiązania przechodzą na izby nowopowstałe. Nowopowstałe izby przejmują w szczególności na swój etat stałych pracowników dotychczasowych izb przy uwzględnieniu nabytych przez nich praw, wynikających ze stosunku służbowego.

(4) W razie sporu co do podziału majątku dotychczasowej izby między nowopowstałe izby — rozstrzyga Minister Przemysłu i Handlu.

ART. 39. We wszystkich izbach, działających w chwili wejścia w życie ustawy z dnia 10 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 292) na podstawie rozporządzenia niniejszego, pierwsza pięcioletnia kadencja (art. 9) liczy się od dnia 1 stycznia 1930 r.

ART. 40. Do roku 1939 włącznie warunek trzyletniego najmniej istnienia zrzeszenia gospodarczego, przewidziany w ust. (2) art. 16 nie będzie miał zastosowania do zrzeszeń, mających swą siedzibę w Gdyni.

ART. 41. (1) Istniejące w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 24 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 210), t. j. w dniu 10 kwietnia 1933 r., statuty emerytalne i służbowe pracowników biura izby powinny być zmienione stosownie do postanowień art. 28 ust. (2), (3) i (4) i przedstawione do zatwierdzenia w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy.

(2) Przepisy zatwierdzonych w myśl ust. (1) statów emerytalnych o okresie wyczekiwania oraz zaliczeniu lat do wysługi emerytalnej będą się również stosować do stałych pracowników biura izby, zatrudnionych w dniu wejścia w życie ustawy, wymienionej w ust. (1).

ART. 42. Zaopatrzenia emerytalne, przyznane przez izbę jej byłym pracownikom na podstawie przepisów emerytalnych, obowiązujących w dniu wejścia w życie ustawy, wymienionej w ust. (1) art. 41, obniża się od następnego miesiąca po wejściu w życie tejże ustawy według następujących zasad:

- 1) od zaopatrzeń emerytalnych, przekraczających miesięcznie 500 zł, a nie przewyższających 1.000 zł miesięcznie, potrąca się 20% od nadwyżki zaopatrzenia emerytalnego ponad 500 zł;
- 2) od zaopatrzeń emerytalnych, przekraczających 1.000 zł miesięcznie, a nie przewyższających 1.500 zł miesięcznie, potrąca się: od pierwszych 500 zł nadwyżki ponad 500 zł zaopatrzenia emerytalnego — 20%, od nadwyżki zaś ponad 1.000 zł — 35%;
- 3) od zaopatrzeń emerytalnych, przekraczających 1.500 zł miesięcznie, potrąca się: od pierwszych 500 zł nadwyżki ponad 500 zł zaopatrzenia emerytalnego — 20%, od drugich 500 zł nadwyżki ponad 500 zł — 35%, od nadwyżki zaś ponad 1.500 zł — 50 %.

ART. 43. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz właściwym ministrom.

ART. 44. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

ROZPORZĄDZENIE

PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 27 października 1933 r.

O IZBACH RZEMIEŚLNICZYCH I ICH ZWIĄZKU.

(Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 638).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

I. Izby Rzemieślnicze.

ART. 1. (1) Ustanawia się izby rzemieślnicze, jako stałą reprezentację gospodarczych i zawodowych interesów rzemiosła.

(2) Izby rzemieślnicze są instytucjami samorządu gospodarczego i osobami prawa publicznego.

(3) Językiem urzędowym izb jest język polski.

ART. 2. (1) Minister Przemysłu i Handlu ustala w drodze rozporządzenia granice okręgów i siedziby izb rzemieślniczych, jak również, po wysłuchaniu opinii związku izb rzemieślniczych, znosi je oraz dokonywa zmiany granic i siedzib izb.

(2) W przypadku zmiany granic izby lub ich zniesienia Minister Przemysłu i Handlu wydaje odpowiednie zarządzenia o rozdziale lub przekazaniu majątku

izby, jak również określa w jakiej liczbie i którzy radcowie przechodzą do izb o okręgach powiększonych.

ART. 3. (1) Do zakresu działania izb rzemieślniczych należy:

1) współdziałanie z władzami państwowymi w sprawach, dotyczących interesów rzemiosła przez udzielanie informacji i wydawanie opinii;

2) przedstawianie władzom państwowym i samorządowym życzeń i wniosków, dotyczących interesów rzemiosła;

3) popieranie instytutów badawczych, muzeów, wystaw, pokazów, jarmarków rzemieślniczych, biur informacyjnych;

4) popieranie szkół rzemieślniczych oraz przyczynianie się w inny sposób do podniesienia sprawności zawodowej rzemieślników mistrzów - majstrów, czeladników i terminatorów;

5) wyznaczanie osób, powołanych do wydawania opinii, wymagających wiarygodności i znajomości w zakresie przedmiotów, mających znaczenie dla rzemiosła;

6) przedstawianie kandydatów w przypadkach, w których udział reprezentantów rzemiosła przewidują obowiązujące przepisy na stanowiska sędziów handlowych, członków rad państwowych, komisji szacunkowych i t. p.;

7) wydawanie opinii oraz zaświadczeń o istniejących zwyczajach w rzemiośle;

8) tworzenie sądów polubownych do rozstrzygnięcia sporów, wynikłych ze stosunków zawodowych między rzemieślnikami, którzy nie należą do zrzeszeń rzemieślniczych, lub należą do zrzeszeń, których statuty nie przewidują sądów polubownych;

9) zbieranie danych statystycznych, dotyczących rzemiosła;

10) wydawanie przepisów i zarządzeń, regulują-

cych sprawy terminatorskie w myśl postanowień prawa przemysłowego, i czuwanie nad ich wykonaniem;

11) tworzenie komisji egzaminacyjnych czeladniczych i mistrzowskich w myśl postanowień prawa przemysłowego;

12) współdziałanie ze związkiem izb rzemieślniczych i z rzemieślniczymi związkami gospodarczymi w spełnianiu ich zadań.

(2) Izby rzemieślnicze spełniają nadto inne czynności i zadania w zleconym zakresie działania, przekazane im ustawami i rozporządzeniami ministrów.

ART. 4. (1) Izba rzemieślnicza składa się z radców w 3/5 częściach wybranych przez rzemieślników i w 2/5 powołanych przez Ministra Przemysłu i Handlu (art. 6 ust. 1).

(2) Ogólna liczba radców każdej izby powinna być podzielna przez 5.

(3) Czynne prawo wyborcze posiadają rzemieślnicy bez różnicy płci, pełnoletni, obywatele polscy, nieograniczeni w prawach i wykonywujący samoistnie rzemiosło na podstawie karty rzemieślniczej co najmniej trzy lata bezpośrednio przed rozpisanem wyborów w okręgu danej izby rzemieślniczej. Osoby prawne są zastępowane przez osoby fizyczne, posiadające uzdolnienie zawodowe, wymagane przez ustawę przemysłową przy wydawaniu karty rzemieślniczej.

(4) Biernie prawo wyborcze posiadają rzemieślnicy, mający czynne prawo wyborcze i ukończonych 30 lat życia.

(5) Nie posiadają czynnego i biernego prawa wyborczego, a posiadane tracą, osoby skazane prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwa, pociągające za sobą utratę bądź praw publicznych, bądź obywatelskich praw honorowych, bądź też prawa wykonywania zawodu.

(6) Wszczęcie przeciwko radcy izby postępowania karno - sądowego może pociągnąć za sobą zawieszenie go przez właściwego wojewodę w czynnościach radcy.

ART. 5. (1) Radcowie izby oraz ich zastępcy są wybierani na lat 5. Na takiż okres czasu powołani są przez Ministra Przemysłu i Handlu radcowie, niepodlegający wyborowi. Do okresu pięcioletniego nie wlicza się roku niepełnego.

(2) Radcowie izby pełnią swoje obowiązki po upływie kadencji do czasu zwołania pierwszego zebrania nowo - wybranych i powołanych przez Ministra Przemysłu i Handlu radców izby.

(3) Zastępca wchodzi w prawa i obowiązki radcy izby na czas jego choroby, lub zawieszenia w czynnościach, zaś na stałe w razie utraty mandatu.

(4) Ustępujący radcowie oraz ich zastępcy tak z wyboru, jak i powołani, mogą być ponownie wybierani, względnie powołani.

ART. 6. (1) Radcowie nie pochodzący z wyborów powoływani są przez Ministra Przemysłu i Handlu w liczbie trzech z pośród osób zasłużonych dla rzemiosła, a pozostali z pośród rzemieślników, mających kwalifikacje określone w art. 4 ust. 3 i 4 z tą zmianą, iż trzyletnie wykonywanie rzemiosła w okręgu danej izby nie jest wymagane.

(2) Wybory radców izby rzemieślniczej oraz ich zastępców są przeprowadzane listami kandydatów, reprezentujących zawodowe interesy rzemiosła, w kolejności największej liczby przedstawicieli poszczególnych zawodów rzemieślniczych w każdym obwodzie wyborczym okręgu izby rzemieślniczej.

(3) Minister Przemysłu i Handlu wyda w drodze rozporządzenia ordynację wyborczą, w której ustali zasady podziału okręgu izby na obwody wyborcze, określi

sposób i tok tworzenia list kandydatów i wyborców, tudzież postępowania wyborczego, ustali zasady tworzenia komisji wyborczych oraz określi władze, powołane do rozstrzygania o ważności list i ważności wyborów.

ART. 7. Termin wyborów do izby rzemieślniczej wyznacza Minister Przemysłu i Handlu; wybory przeprowadzają wojewodowie, właściwi dla danych obwodów wyborczych (w m. st. Warszawie — Komisarz Rządu).

ART. 8. Po przeprowadzeniu wyborów, Minister Przemysłu i Handlu wyznaczy dzień, godzinę i miejsce otwarcia izby rzemieślniczej; otwarcia izby dokonywa wojewoda, właściwy dla miejsca siedziby danej izby (w m. st. Warszawie Komisarz Rządu) lub jego przedstawiciel.

ART. 9. (1) Zebranie radców izby rzemieślniczej wybiera zwyczajną większością głosów w głosowaniu tajnem trzech kandydatów, w miarę możliwości z wykształceniem prawniczym, na dyrektora izby. Minister Przemysłu i Handlu zatwierdza jednego z kandydatów na stanowisko dyrektora izby.

(2) Dyrektor jest odpowiedzialnym szefem biura izby, oraz kieruje pracą przygotowawczą i wykonawczą w sprawach, wynikających z zakresu działania izby.

(3) Minister może zwolnić dyrektora po wysłuchaniu zarządu izby. Umowa, zawarta z dyrektorem, podlega zatwierdzeniu przez Ministra Przemysłu i Handlu.

ART. 10. (1) Izba rzemieślnicza może nabywać i zbywać majątek ruchomy i nieruchomy, zawierając wszelkiego rodzaju umowy, oraz pozywać i być pozywaną.

(2) Za zobowiązania izba odpowiada swoim majątkiem.

ART. 11. (1) Fundusze izby mogą być przeznaczone tylko do spełniania zadań, określonych rozporząd-

dzeniem niniejszem lub statutem izby, i na pokrycie kosztów zarządu izby.

(2) Izba może pobierać opłaty za korzystanie z jej urządzeń, udzielanie porad oraz za inne czynności, wynikające z zadań i zakresu działania izby, a służące interesom rzemieślników.

(3) Fundusze izby, które nie są przeznaczone na pokrywanie bieżących wydatków, należy lokować w sposób przepisany dla lokat posiadających bezpieczeństwo prawne. W przypadkach zasługujących na uwzględnienie, może Minister Przemysłu i Handlu zezwolić czasowo na inny sposób lokaty.

ART. 12. (1) Zebranie radców izby rzemieślniczej uchwała na każdy rok budżet i przedstawia go do zatwierdzenia Ministrowi Przemysłu i Handlu w terminie przezeń ustalonym. Budżet przedstawiany jest za pośrednictwem wojewody, właściwego dla miejsca siedziby izby (w m. st. Warszawie — Komisarza Rządu), który opatruje go swym wnioskiem.

(2) Preliminowaną w budżecie izby sumę wydatków w części, która nie znajduje pokrycia w samoistnych dochodach izby, pokrywa się z dodatku do świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, przewidzianego w ustawie o państwowym podatku przemysłowym. Wysokość procentową tego dodatku na rzecz izby rzemieślniczej, lub oznaczenie kategorii świadectw przemysłowych, od których dodatek ma przyspaść na rzecz izby rzemieślniczej, ustala Minister Przemysłu i Handlu stosownie do postanowień ustawy o państwowym podatku przemysłowym. Urzędy skarbowe dostarczają izbie rzemieślniczej na jej żądanie, za zwrotem kosztów, danych o dokonanych wymiarze podatku przemysłowego i o późniejszych w nich zmianach.

(3) Jeżeli dodatek do państwowego podatku przemysłowego nie pokrywa całkowicie różnicy między pre-

liminowaną w budżecie izby rzemieślniczej sumą wydatków, a sumą samoistnych dochodów, — wówczas mają zastosowanie postanowienia ustawy z dnia 7 listopada 1931 r. o zasilaniu funduszy izb rzemieślniczych (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 809).

(4) Izby rzemieślnicze zwolnione są od wszelkich podatków i opłat w tym samym zakresie i w tych samych przypadkach, w jakich obowiązujące ustawy przewidują to w stosunku do związków samorządu terytorjalnego.

ART. 13. (1) Izba uchwała na plenarnem zebraniu statut służbowy pracowników izby, który podlega zatwierdzeniu przez Ministra Przemysłu i Handlu.

(2) Statut służbowy ustala warunki powoływania i zwalniania pracowników, tudzież odpowiedzialność oraz obowiązki i prawa zarówno dyrektora jak i pracowników.

(3) Dyrektor i pracownicy biura izby rzemieślniczej podlegają przepisom o ubezpieczeniach społecznych.

ART. 14. Minister Przemysłu i Handlu sprawuje nadzór nad izbami rzemieślniczemi.

ART. 15. (1) Minister Przemysłu i Handlu może rozwiązać izbę rzemieślniczą, jeżeli działalność jej jest niezgodna z obowiązującymi przepisami prawnymi lub zagraża interesowi publicznemu, albo też jeżeli izba mimo wezwania władzy nadzorczej zaniedbuje spełniania swych zadań.

(2) Minister Przemysłu i Handlu może również rozwiązać izbę rzemieślniczą w razie wcielenia okręgu jednej izby do drugiej lub w razie zmiany granic jej okręgu.

(3) Jednocześnie z rozwiązaniem izby Minister Przemysłu i Handlu ustanawia tymczasowy zarząd. Tymczasowemu zarządowi przysługują uprawnienia za-

równy pełnego zebrania radców izby, jak i jej zarządu.

(4) Minister Przemysłu i Handlu wyznacza termin nowych wyborów.

ART. 16. (1) Minister Przemysłu i Handlu nadaje statut każdej izbie rzemieślniczej.

(2) Statut powinien ustalać:

1) nazwę, miejsce siedziby izby i granice terenu działania;

2) szczegółowy zakres działania;

3) liczbę i charakter radców izby oraz ich zastępców, czas trwania ich kadencji;

4) podział okręgu izby na obwody wyborcze, tudzież bliższe szczegóły, dotyczące postępowania wyborczego;

5) liczbę członków zarządu izby, oraz sposób ich wyboru;

6) prawa i obowiązki radców izby, oraz członków zarządu i komisyj;

7) zakres działania zebrania radców izby;

8) zakres działania zarządu i dyrektora izby;

9) sposób prawnego reprezentowania izby;

10) sposób zwoływania zebrań radców izby, zarządu i komisyj, oraz warunki prawomocności ich uchwał;

11) sposób wykonywania nadzoru nad izbą;

12) sposób wydawania regulaminów komisyj egzaminacyjnych, czeladniczych i mistrzowskich.

Nadto statut może zawierać inne postanowienia, związane z wypełnianiem zadań izby.

(3) Zmiany statutu dokonywa Minister Przemysłu i Handlu po wysłuchaniu opinii izby rzemieślniczej.

ART. 17. Poza izbami rzemieślniczymi, powstałymi na zasadzie niniejszego rozporządzenia, żadna organizacja lub instytucja, bez względu na jej charakter lub cel, nie może przybierać nazwy „Izba Rzemieślnicza“.

II. ZWIĄZEK IZB RZEMIEŚLNICZYCH.

ART. 18. (1) Wszystkie izby rzemieślnicze tworzą wspólną organizację pod nazwą: „Związek izb rzemieślniczych Rzeczypospolitej Polskiej“ z siedzibą w m. st. Warszawie.

(2) Związek izb rzemieślniczych jest osobą prawną prawa publicznego i może nabywać i zbywać majątek ruchomy i nieruchomy, zawierać umowy oraz pozywać i być pozywanym.

(3) Językiem urzędowym Związku jest język polski.

(4) Związek izb rzemieślniczych zwolniony jest od wszelkich podatków i opłat w tym samym zakresie i w tych samych przypadkach, w jakich obowiązujące ustawy przewidują to w stosunku do związków samorządu terytorjalnego.

ART. 19. (1) Do zadań Związku izb rzemieślniczych należy:

1) przedstawicielstwo izb rzemieślniczych wobec władz państwowych oraz organów samorządu terytorjalnego i gospodarczego w sprawach, dotyczących ogólnych interesów rzemiosła;

2) współdziałanie z władzami państwowymi i z rzemieślniczymi związkami gospodarczymi w sprawach, dotyczących ogólnych interesów rzemiosła, przez udzielanie informacji, wydawanie opinii i popieranie tych związków;

3) składanie władzom państwowym życzeń i wniosków, dotyczących całokształtu organizacji i polityki gospodarczej rzemiosła, między innymi:

a) kredytu,

b) ceł, eksportu i importu,

c) traktatów i konwencji międzynarodowych,

- d) komunikacji i taryf przewozowych,
- e) ustawodawstwa przemysłowego,
- f) „ społecznego,
- g) „ spółdzielczego,
- h) „ podatkowego,
- i) szkolnictwa zawodowego.

(2) Związek izb rzemieślniczych ma prawo zakładania i popierania wszelkiego rodzaju instytucyj, przeznaczonych do podniesienia poziomu zawodowej oświaty rzemieślniczej i wzmożenia produkcji rzemieślniczej.

(3) Właściwe władze rządowe będą przesyłały Związkowi izb rzemieślniczych do zaopiniowania projekty ustaw, przed skierowaniem ich na drogę obrad ustawodawczych oraz projekty rozporządzeń, mające doniosłe znaczenie dla rzemiosła, jeżeli interes publiczny lub pilność sprawy nie stanie temu na przeszkodzie.

ART. 20. Organami związku izb rzemieślniczych są:

- 1) Rada Związku;
- 2) Zarząd;
- 3) komisja rewizyjna;
- 4) dyrektor.

ART. 21. (1) Minister Przemysłu i Handlu ustala w drodze rozporządzenia liczbę członków Rady Związku, zarządu i komisji rewizyjnej oraz sposób ich powoływania.

(2) Rada Związku wybiera zwyczajną większością głosów 3 kandydatów na dyrektora Związku izb rzemieślniczych, z których jednego zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu.

(3) Minister może dyrektora zwolnić, po wysłuchaniu zarządu związku. Umowa, zawarta z dyrektorem, podlega zatwierdzeniu przez Ministra Przemysłu i Handlu.

(4) Rada Związku uchwała statut służbowy pracowników biura Związku, przyczem stosuje się odpowiednio przepisy art. 13.

(5) Dyrektor i pracownicy biura Związku izb rzemieślniczych podlegają przepisom o ubezpieczeniach społecznych.

ART. 22. (1) Statut, nadany przez Ministra Przemysłu i Handlu, ustali organizację Związku, zakres działania jego władz, oraz sposób wykonywania nadzoru nad nim przez Ministra Przemysłu i Handlu.

(2) Zmienić statut może tylko Minister Przemysłu i Handlu po wysłuchaniu opinii Rady Związku.

ART. 23. (1) Budżet Związku zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu.

(2) Według zasad ustalonych przez Ministra Przemysłu i Handlu, w ponoszeniu kosztów utrzymania Związku izb rzemieślniczych, bierze udział każda izba w takiej części ogólnej sumy swych wydatków, jaką stanowi koszt utrzymania Związku w ogólnej sumie wydatków wszystkich izb. W tym celu każda izba rzemieślnicza wstawia do swego budżetu odpowiednią kwotę, która podlega wypłacie Związkowi izb po zatwierdzeniu budżetu izby.

ART. 24. Nadzór nad Związkiem izb rzemieślniczych wykonywa Minister Przemysłu i Handlu. Minister Przemysłu i Handlu może delegować swego przedstawiciela na posiedzenia Związku i jego władz.

ART. 25. Jeżeli działalność Związku jest niezgodna z obowiązującymi przepisami prawnymi lub zagraża interesowi publicznemu, albo jeżeli związek mimo wezwania władzy nadzorczej zaniedbuje spełnianie swych zadań, Minister Przemysłu i Handlu może rozwiązać zarówno Radę Związku, jak i Zarząd, przyczem stosuje się odpowiednio postanowienia art. 15 ust. 3 i 4.

III. POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE i KOŃCOWE.

ART. 26. (1) Izby rzemieślnicze, istniejące w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, działają nadal, stosując się do postanowień rozporządzenia niniejszego, w dotychczasowym składzie, do czasu ukonstytuowania się nowych izb rzemieślniczych na podstawie przepisów rozporządzenia niniejszego.

(2) Nowe izby rzemieślnicze przejmą wszelkie sprawy oraz majątek i zobowiązania izb dotychczasowych.

(3) Dotychczasowe statuty służbowe pracowników izb rzemieślniczych powinny być zmienione stosownie do postanowień art. 13, i w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego przedstawione Ministrowi Przemysłu i Handlu do zatwierdzenia.

ART. 27. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu.

ART. 28. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy w sprawach uregulowanych rozporządzeniem niniejszym, a w szczególności postanowienia art. 168 — 194 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468).

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 20 lutego 1936 r.

O CECHACH RZEMIEŚLNICZYCH.

(Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 294).

Na podstawie art. 162 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) w brzmieniu ustawy z dnia 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350) zarządzam co następuje:

§ 1. W wykonaniu swych ustawowych zadań cech:

- a) prowadzi działalność kulturalno - oświatową i towarzyską dla członków cechu oraz ich rodzin i pracowników;
- b) opiekuje się młodzieżą rzemieślniczą, pozostającą na nauce u członków cechu, organizując, prowadząc lub popierając bursy, patronaty, świetlice, czytelnie, poradnie zawodowe i t. p.;
- c) przesyła odpisy umów o naukę, zawieranych przed cechem pomiędzy członkami cechu a uczniami rzemieślniczymi, właściwej izbie rzemieślniczej do rejestracji oraz uwierzytelnia świadectwa przebytej lub ukończonej nauki;
- d) rozstrzyga poddane jego orzecznictwu spory, wynikłe ze stosunku nauki rzemiosła;
- e) organizuje, prowadzi lub popiera szkoły i kursy dokształcające zawodowe, odczyty, konkursy, wystawy, wycieczki i t. p. dla członków cechu oraz ich pracowników i uczniów;
- f) organizuje i prowadzi kasy i fundusze zapomogowe (pogrzebowe, sieroce i t. p.) dla członków cechu oraz ich rodzin i pracowników.

§ 2. Okrąg działalności cechu nie może w zasadzie rozciągać się poza obszar jednego powiatu administracyjnego. Okrąg działalności cechu można rozciągnąć na gminy, znajdujące się poza obszarem jednego powiatu, lub na inne powiaty za zgodą wojewódzkiej władzy przemysłowej, wyrażoną po wysłuchaniu opinii izby rzemieślniczej, tylko w tym przypadku, gdy chodzi o gminy lub powiaty, należące do jednego i tego samego województwa.

§ 3. Władzami cechu są:

- a) walne zebranie cechu (zebranie delegatów);
- b) zarząd cechu;
- c) komisja rewizyjna.

§ 4. (1) Walne zebranie cechu składa się z członków cechu, posiadających prawo głosowania i wybieralności. Jeżeli cech liczy więcej niż 500 członków, — funkcję walnego zebrania spełnia zebranie delegatów, przyczem 1 delegat przypada na każde pełne 10 członków cechu; jeżeli ilość członków cechu przekroczy 1.000, 1 delegat przypada na każde pełne 20 członków. Delegaci i ich zastępcy wybierani są przez walne zebranie członków na przeciąg 3 lat; delegatem może być wybrany członek cechu, posiadający prawo głosowania i wybieralności.

(2) Walne zebranie cechu (zebranie delegatów) zwołuje starszy cechu lub jego zastępca do siedziby cechu zapomocą pisemnych zaproszeń, rozesłanych co najmniej na tydzień przed terminem walnego zebrania (zebrania delegatów) do wszystkich członków cechu (delegatów), albo przez ogłoszenie w czasopiśmie rzemieślniczym lub ogólnym, wskazanym w statucie cechu, co najmniej na 2 tygodnie przed terminem walnego zebrania (zebrania delegatów).

(3) O zwołaniu zwyczajnego lub nadzwyczajnego walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) po-

winna być zawiadomiona co najmniej na tydzień przed terminem zebrania właściwa władza nadzorcza oraz izba rzemieślnicza, której przedstawiciele mogą brać udział w zebraniu z głosem doradczym,

(4) Walne zebranie cechu (zebranie delegatów) zwołuje się: w marcu — w szczególności dla zatwierdzenia sprawozdania rachunkowego — i w listopadzie — w szczególności dla uchwalenia budżetu. Zwołanie nadzwyczajnego walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) uchwala zarząd cechu z własnej inicjatywy, na pisemne żądanie co najmniej 1/4 członków cechu, uprawnionych do głosowania albo na żądanie właściwej władzy nadzorczej lub izby rzemieślniczej.

(5) Walnemu zebraniu cechu (zebraniu delegatów) przewodniczy starszy cechu lub jego zastępca, a w przypadku, gdy zebranie zostało zwołane na żądanie władzy nadzorczej lub izby rzemieślniczej — członek zebrania, zaproszony przez delegata tych ostatnich. Przewodniczący zebrania ma prawo wykluczyć z obrad członków, którzy nie stosują się do zarządzeń porządkowych.

(6) Do ważności uchwał walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) konieczna jest obecność co najmniej połowy uprawnionych do głosowania członków (delegatów); w razie braku potrzebnego quorum członkowie (delegaci) mogą przystąpić do obrad po upływie godziny od terminu, wskazanego w zawiadomieniu o zebraniu. Uchwały zapadają zwyczajną większością głosów z wyjątkiem uchwał o uzupełnieniu porządku obrad, zmianie statutu, wykluczeniu członków z cechu i o likwidacji cechu, które wymagają co najmniej 2/3 głosów. Uchwały mogą zapadać jedynie w sprawach, objętych porządkiem obrad, w innych zaś sprawach tylko za zgodą większości 2/3 głosów.

(7) Do zakresu działania walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) należy:

- a) wybór członków zarządu, komisji rewizyjnej i sądu polubownego;
- b) uchwalenie budżetu, w szczególności wpisowego i składki rocznej, oraz wydatków, które nie były przewidziane w budżecie;
- c) rozpatrzenie i zatwierdzenie rocznych sprawozdań rachunkowych;
- d) powzięcie uchwał w sprawie nabycia, zbycia lub obciążenia nieruchomości;
- e) ustanowienie górnej granicy zadłużenia cechu i upoważnienie zarządu do zaciągania pożyczek;
- f) zbycie ruchomości cechu, posiadających wartość historyczną, artystyczną lub naukową;
- g) uchwalenie regulaminu kasy zapomogowej i kasy pogrzebowej oraz sądu polubownego;
- h) zmiana statutu;
- i) wykluczenie członka z cechu i przyjęcie go ponownie na wniosek zarządu;
- j) przyznanie na wniosek zarządu tytułu członka honorowego;
- k) powzięcie uchwały o likwidacji cechu;
- l) powzięcie uchwał we wszystkich sprawach, przedstawionych zebraniu przez zarząd lub izbę rzemieślniczą oraz w innych ważnych sprawach, określonych bliżej w statucie.

(8) Uchwały walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) wpisuje się do księgi protokołów i opatruje podpisami przewodniczącego i sekretarza zebrania. Odpisy uchwał otrzymuje w terminie 4-tygodniowym od dnia zebrania władza nadzorcza oraz izba rzemieślnicza. Reklamacje przeciwko uchwałom walnego zebrania ce-

chu (zebrania delegatów) wolno wносить do władzy nadzorczej w terminie 14-dniowym od dnia zebrania.

(9) Uchwały w sprawach, wymienionych w ust. 7 d)-f), wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej.

§ 5. (1) Zarząd cechu składa się ze starszego, podstarszego jako jego zastępcy, co najmniej 6 członków i tyluż zastępców.

(2) Walne zebranie cechu (zebranie delegatów) wybiera na okres 3 lat zarząd cechu spośród członków cechu zwyczajną większością głosów w głosowaniu tajnym, głosując oddzielnie na starszego, podstarszego, członków zarządu i ich zastępców. Co roku ustępuje w drodze losowania 1/3 członków zarządu i ich zastępców; ustępujący mogą być ponownie wybrani.

(3) W razie ustąpienia starszego zastępuje go do końca kadencji podstarszy, w razie ustąpienia starszego i podstarszego musi być w ciągu 4 tygodni zwołane walne zebranie cechu (zebranie delegatów) dla dokonania wyboru starszego i podstarszego na okres pozostały do upływu kadencji. Członków zarządu zastępują ich zastępcy w kolejności otrzymanych przy wyborze głosów, a w razie ich równości — w porządku alfabetycznym nazwisk.

(4) Uchwały zarządu cechu zapadają w obecności starszego lub podstarszego oraz co najmniej połowy członków zarządu zwyczajną większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

(5) Zebrania zarządu cechu zwołuje i im przewodniczy starszy, a w jego nieobecności podstarszy. Zebrania zarządu odbywają się co najmniej raz na kwartał; w razie żądania 1/3 członków zarządu cechu, właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej lub władzy nadzorczej — zebranie zarządu winno się odbyć w ciągu 7 dni od dnia zgłoszenia żądania.

(6) Do zakresu działania zarządu cechu należy:

- a) zarządzanie majątkiem cechu;
- b) załatwianie spraw bieżących;
- c) zwoływanie walnego zebrania (zebrania delegatów) i przygotowanie wniosków do uchwały zebrania;
- d) przyjmowanie i zwalnianie pracowników biura cechu oraz ustalanie ich wynagrodzenia;
- e) przyjmowanie zawieranych przed cechem umów o naukę;
- f) wydawanie świadectw ukończenia nauki w rzemiośle;
- g) załatwianie wszystkich spraw, niezastrzeżonych walnemu zebraniu cechu (zebraniu delegatów).

(7) Starszy lub podstarszy reprezentuje cech na zewnątrz, kieruje działalnością cechu, ma nadzór nad całym tokiem czynności, podpisuje wszelkie pisma, wychodzące z cechu, z wyciśnięciem na nich pieczęci cechu, i zawiera w imieniu cechu umowy.

(8) Starszy, podstarszy i członkowie zarządu pełnią swe czynności bezpłatnie.

§ 6. (1) Komisja rewizyjna składa się z 3-ech członków cechu, wybranych przez walne zebranie cechu (zebranie delegatów) zwyczajną większością głosów na okres 1 roku. Członek zarządu ani jego zastępca nie mogą być członkami komisji rewizyjnej.

(2) Zadaniem komisji rewizyjnej jest zbadać prawidłowe wykonanie budżetu, zamknięcie rachunkowe, prowadzenie ksiąg rachunkowych, dowody kasowe i korespondencję cechu, sporządzić ze swych czynności protokół i postawić na walne zebranie cechu (zebranie delegatów) wniosek o udzielenie lub nieudzielenie zarządowi absolutorjum.

(3) Komisja rewizyjna może dokonać powyż-

szych czynności również na pisemne życzenie co najmniej 1/4 członków cechu lub izby rzemieślniczej oraz z polecenia władzy nadzorczej.

§ 7. (1) Członkiem cechu może być każdy rzemieślnik, prowadzący w okręgu cechu samoistnie warsztat rzemieślniczy i posiadający kartę rzemieślniczą, a także wdowa po członku cechu, o ile na jej rachunek prowadzi się nadal warsztat rzemieślniczy przez zastępcę.

(2) Statut cechu określa, czy do danego cechu mogą należeć rzemieślnicy jednego, czy też kilku lub wszystkich rodzajów rzemiosła.

(3) Członków przyjmuje zarząd; odmowa przyjęcia musi być umotywowana.

(4) Członek ma być wykreślony z listy członków, jeżeli:

- a) zgłosi swe wystąpienie na 3 miesiące przed końcem roku obrachunkowego;
- b) zostanie wykluczony przez walne zebranie cechu (zebranie delegatów) na wniosek zarządu, o ile mimo pisemnego upomnienia zalega ze składkami na rzecz cechu przez 6 miesięcy, albo działa rozmyślnie na szkodę cechu, lub swem postępowaniem przynosi uszczerbek godności zawodowej rzemieślnika.

(5) Członek występujący dobrowolnie (ust. 4a) przestaje być członkiem po przyjęciu przez walne zebranie cechu (zebranie delegatów) sprawozdania rachunkowego za rok ubiegły. Z dniem tym występujący traci wszelkie prawa członka do majątku cechu i do utworzonych przez cech osobnych funduszy, obowiązany jest jednak uiścić tak zaległe, jak i bieżące opłaty, które w dniu jego wystąpienia były już nałożone dla pokrycia kosztów, połączonych z działalnością cechu.

(6) Członkowi cechu przysługuje prawo wybiera-

nia i wybieralności oraz prawo głosowania na walnym zebraniu cechu. Praw tych nie posiadają członkowie, którzy:

- a) prawomocnym wyrokiem skazani zostali na utratę praw publicznych, a to aż do czasu odzyskania tych praw;
- b) na zasadzie orzeczenia sądowego są ograniczeni w zarządzaniu swym majątkiem;
- c) zalegają od 3 miesięcy ze składkami na rzecz cechu — do czasu uiszczenia tych zaległości.

(7) Obowiązkiem członka cechu jest:

- a) przyczynianie się do osiągnięcia zadań cechu;
- b) stosowanie się do przepisów statutu, uchwał walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) i zarządzeń, wydanych przez zarząd;
- c) wpłacenie przy wstąpieniu do cechu wpisowego oraz uiszczanie potem stałej rocznej składki w wysokości, ustalonej w statucie, przyczem stała składka może być płacona w ratach miesięcznych lub kwartalnych.

§ 8. (1) Władzą nadzorczą cechu jest właściwa terytorjalnie władza przemysłowa I instancji.

(2) Władza nadzorcza:

- a) może brać przez swego delegata udział z głosem doradczym w walnym zebraniu cechu (zebraniu delegatów) i posiedzeniu zarządu;
- b) może żądać zwołania walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) oraz posiedzenia zarządu i komisji rewizyjnej;
- c) zatwierdza regulamin sądu polubownego oraz uchwały wymienione w § 4 ust. 6 d)-f) niniejszego rozporządzenia;
- d) zatwierdza lokaty nadwyżki budżetowej cechu;
- e) zatwierdza uchwały walnego zebrania cechu

(zebrania delegatów) o przeznaczeniu czystego majątku cechu w razie jego dobrowolnej likwidacji.

(3) Władza nadzorcza ma prawo nakładania kar porządkowych, mianowicie nagany lub grzywny do 20 złotych na starszego lub podstarszego cechu, którzy nie wykonywają poleceń władzy nadzorczej lub zarządzeń właściwej izby rzemieślniczej, wynikających z prawa przemysłowego i statutu izby.

(4) Władza nadzorcza prowadzi rejestr cechów. Treść tego rejestru ustali osobne zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 9. (1) Cech działa na podstawie statutu, zatwierdzonego przez właściwą władzę nadzorczą po wysłuchaniu opinii właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej. W tym samym trybie zatwierdzane są zmiany statutu cechu.

(2) Zatwierdzenia statutu należy odmówić, jeżeli:

- a) postanowienia statutu są sprzeczne z obowiązującymi przepisami;
- b) zachodzą istotne okoliczności, wskazujące, że cech nie będzie zdolny do spełniania swych ustawowych zadań.

§ 10. (1) Jeżeli cech wykracza w swej działalności przeciwko przepisom prawa przemysłowego, obowiązujących ustaw, niniejszego rozporządzenia lub własnego statutu, zagraża interesowi publicznemu albo pomimo wezwania ze strony władzy nadzorczej zaniedbuje spełniania swych zadań, wojewódzka władza przemysłowa może, po wysłuchaniu opinii lub na wniosek właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej, bądź zawiesić w urzędowaniu zarząd cechu i ustanowić tymczasowy zarząd cechu do czasu przeprowadzenia wyboru nowego zarządu, bądź rozwiązać cech i zarządzić jego likwidację.

(2) W razie przymusowej likwidacji cechu wojewódzka władza przemysłowa wyznacza likwidatora, który przeprowadza likwidację spraw cechu, ustala jego stan majątkowy, ściągą należności i reguluje zobowiązania cechu wobec osób trzecich. O przeznaczeniu pozostałego po zaspokojeniu zobowiązań cechu majątku w nieruchomościach, ruchomościach, gotówce i papierach wartościowych decyduje wojewódzka władza przemysłowa po wysłuchaniu opinii właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej, przekazując pozostały czysty majątek na ogólne cele, odpowiadające interesom rzemiosła (szkoły, bursy, stypendja, muzeum i t. p.).

(3) Dobrowolna likwidacja cechu następuje na podstawie uchwały walnego zebrania cechu (zebrania delegatów), powziętej większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania członków cechu (delegatów). Likwidację spraw cechu, ustalenie jego stanu majątkowego, ściąganie należności i uregulowanie zobowiązań cechu wobec osób trzecich przeprowadza zarząd cechu; walne zebranie cechu (zebranie delegatów) może jednak wybrać specjalną komisję likwidacyjną, złożoną co najmniej z 3 osób.

(4) O przeznaczeniu pozostałego po zaspokojeniu zobowiązań cechu majątku cechu w nieruchomościach, ruchomościach, gotówce i papierach wartościowych decyduje w razie braku przepisów statutu walne zebranie cechu (zebranie delegatów), którego uchwała wymaga zatwierdzenia przez właściwą władzę nadzorczą.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

z dnia 16 czerwca 1936 r.

w sprawie utworzenia komisyj egzaminacyjnych mistrzowskich przy szkołach mistrzów (majstrów) budowlanych oraz przy szkołach mistrzów (majstrów) rzemiosł budowlanych.

(Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 378).

Na podstawie art. 158 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) zarządzam co następuje:

§ 1. Celem umożliwienia uzyskania tytułu „mistrz” (majster), łącznie z nazwą rzemiosła mularskiego, cieślińskiego, kamieniarskiego, blacharskiego, dekarckiego, zduńskiego lub studniarskiego, absolwentom państwowych lub przez Państwo uznanych szkół mistrzów (majstrów) budowlanych oraz szkół mistrzów (majstrów) rzemiosł budowlanych — tworzy się dla tych rzemiosł komisje egzaminacyjne mistrzowskie przy szkołach, których wykaz w drodze zarządzeń ustali Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 2. Komisje, o których mowa w § 1, działają zgo-

dnie z regulaminem, stanowiącym załącznik do rozporządzenia niniejszego.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik I. do rozp. Ministra Przem. i Handlu z dn. 16 czerwca 1936 r. (poz. 378).

REGULAMIN

komisji egzaminacyjnych mistrzowskich dla rzemiosł: mularstwa, ciesielstwa, kamieniarstwa, blacharstwa, dekarstwa, zduńskiego i studniarstwa, przy szkołach mistrzów (majstrów) budowlanych oraz szkołach mistrzów (majstrów) rzemiosł budowlanych państwowych lub przez Państwo uznanych za równorzędne.

§ 1. Do egzaminu na mistrza (majstra) mularskiego, kamieniarskiego, blacharskiego, dekarckiego, zduńskiego lub studniarskiego przed komisją egzaminacyjną, utworzoną na podstawie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 16 czerwca 1936 r. w sprawie utworzenia komisji egzaminacyjnych mistrzowskich przy szkołach mistrzów (majstrów) budowlanych oraz przy szkołach mistrzów (majstrów) rzemiosł budowlanych, przystąpić może kandydat, który ukończył w jednej z państwowych lub przez Państwo uznanych za równorzędne szkół mistrzów (majstrów) budowlanych lub szkół mistrzów (majstrów) rzemiosł budowlanych, pełny kurs nauki danego rzemiosła i otrzymał świadectwo ukończenia szkoły.

§ 2. Podanie o dopuszczenie do egzaminu mistrzowskiego, skierowane do komisji egzaminacyjnej, właściwej dla danej szkoły, należy wnieść do dyrektora szkoły.

Do podania należy dołączyć:

1) świadectwo ukończenia szkoły mistrzów (maj-

strów) budowlanych lub szkoły mistrzów (majstrów) rzemiosł budowlanych,

2) świadectwo co najmniej 3-letniej praktyki w danym rzemiośle, odbytej przed wstąpieniem do szkoły, oraz co najmniej 18-miesięcznej, odbytej w okresie od wstąpienia do szkoły do chwili przystąpienia do egzaminu mistrzowskiego,

3) opłatę egzaminacyjną,

4) dwie niepodklejone fotografie,

5) własnoręcznie napisany krótki życiorys.

Pożądane jest dołączenie do podania dokumentów technicznych (planów, kosztorysów, dzienników robót) z robót, przy których kandydat był zatrudniony.

Komisja egzaminacyjna może nie uwzględnić podania o dopuszczenie do egzaminu mistrzowskiego, jeśli zawiera ono braki, wynikające z ustępu drugiego. Od decyzji takiej służy odwołanie do kuratora okręgu szkolnego w terminie 14-o dniowym, licząc od dnia następnego po jej otrzymaniu.

§ 3. Termin i miejsce egzaminu wyznacza kurator okręgu szkolnego w porozumieniu z właściwą terytorjalnie izbą rzemieślniczą.

§ 4. Kurator okręgu szkolnego ustala skład komisji egzaminacyjnej, powołując jej członków, oraz mianuje przewodniczącego. W skład komisji wchodzi ponadto 2 członków, delegowanych przez właściwą terytorjalnie izbę rzemieślniczą spośród mistrzów danego rzemiosła.

§ 5. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej co najmniej na 28 dni naprzód zawiadamia o terminie i miejscu egzaminu członków komisji i kandydatów do egzaminu.

§ 6. Egzamin składa się z dwóch części: z egzaminu praktycznego i z egzaminu teoretycznego.

§ 7. Celem egzaminu praktycznego jest stwierdzenie, że kandydat posiada dostateczną sprawność w projektowaniu przeciętnych i wykonywaniu nawet trudniejszych prac oraz niezbędną znajomość techniki i materiałów w zakresie koniecznym do samoistnego prowadzenia danego rzemiosła i kształcenia w niem uczniów.

§ 8. Egzamin praktyczny polega na samodzielnym zaprojektowaniu pracy próbnej na temat podany przez przewodniczącego i na całkowitem lub częściowym jej wykonaniu — zależnie od wskazania przewodniczącego. Termin wykonania pracy próbnej, który nie może być dłuższy niż 3 dni robocze, określa przewodniczący.

Praca próbna winna być tak wybrana, aby odpowiadała celowi, wymienionemu w § 7, i nie była połączona ze znacznymi kosztami.

Nadzór nad wykonaniem pracy próbnej przez kandydata sprawuje członek komisji, wyznaczony w tym celu przez przewodniczącego. Przewodniczący może spośród członków komisji wyznaczyć więcej niż jedną osobę do sprawowania nadzoru.

Osoba, sprawująca nadzór nad wykonaniem pracy próbnej, wystawia zaświadczenie pisemne, że kandydat wykonał pracę próbną samodzielnie i bez niczyjej pomocy. Jeżeli jakakolwiek pomoc była okazana, należy w zaświadczeniu wymienić, w jakim zakresie.

§ 9. O ile wykonana praca próbna nie pozwala na dostateczne stwierdzenie danych, o których mowa w § 7, komisja może zarządzić, by kandydat wykonał pracę dodatkową na zasadach, wymienionych w §§ 7 i 8.

§ 10. Jeżeli komisja stwierdzi na podstawie wykonanej pracy próbnej, że kandydat odpowiada warunkom § 7, zostaje on dopuszczony do egzaminu ustnego teoretycznego.

§ 11. Egzamin teoretyczny ma na celu stwierdzenie,

czy kandydat posiada dostateczne wiadomości teoretyczne zawodowe oraz pomocnicze w zakresie koniecznym do samoistnego prowadzenia danego rzemiosła i kierowania praktycznym kształceniem terminatorów.

W szczególności kandydat winien wykazać, że jest dokładnie obznajomiony z konstrukcją najważniejszych maszyn i przyrządów, używanych w danym rzemiośle i że potrafi je stosować, że posiada dostateczne wiadomości o materiałach, używanych w danym rzemiośle i ich wytrzymałości oraz, że posiada podstawowe wiadomości z mechaniki, chemii, fizyki i geometrii, konieczne do należytego wykonywania zawodu.

Ponadto kandydat powinien wykazać podstawowe wiadomości z dziedziny ustawodawstwa (w szczególności: wekslowego, czekowego, o ochronie pracy, o ubezpieczeniach społecznych, o urlopach, o prawie przemysłowym, o prawie budowlanym) oraz umiejętność przeprowadzenia kalkulacji kosztów robocizny i cen materiałów, a także prowadzenia ksiąg, rachunkowości i korespondencji kupieckiej.

Kandydat powinien również wykazać znajomość podstawowych zasad ustroju Państwa oraz samorządu terytorjalnego i gospodarczego.

§ 12. Egzamin teoretyczny winien być poprzedzony omówieniem z kandydatem wykonanej przez niego pracy próbnej oraz prac z zakresu jego praktyki — na podstawie dokumentów technicznych lub bez tych dokumentów.

§ 13. Egzamin teoretyczny powinien trwać nie dłużej niż 2 godziny, przyczem nie należy kandydata pytać bez przerwy dłużej niż 30 minut.

§ 14. Po ukończeniu egzaminu komisja orzeka zwyczajną większością głosów o wyniku egzaminu,

przyczem w wypadku równej ilości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Wstrzymanie się od głosowania jest równoznaczne z głosowaniem przeciw wynikowi pomyślnemu.

§ 15. Przewodniczącemu komisji oraz jej członkom przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu przeciwko uchwale komisji.

Sprzeciw winien być pod rygorem nieważności zgłoszony bezpośrednio po powzięciu uchwały ustnie do protokołu z egzaminu, a następnie w ciągu trzech dni wniesiony na piśmie wraz z uzasadnieniem do kuratora danego okręgu szkolnego.

Zgłoszenie sprzeciwu wstrzymuje aż do czasu jego rozstrzygnięcia wydanie kandydatowi świadectwa złożenia egzaminu.

O słuszności sprzeciwu i jego skutkach decyduje ostatecznie kurator okręgu szkolnego.

§ 16. W razie pomyślnego wyniku egzaminu komisja egzaminacyjna wydaje kandydatowi świadectwo złożenia egzaminu mistrzowskiego na druku według załączonego wzoru (załącznik II).

Świadectwo złożenia egzaminu opatrzone pieczęcią szkoły, przy której komisja działa, podpisuje przewodniczący, jeden z przedstawicieli izby rzemieślniczej oraz dyrektor szkoły, jeśli nie jest on przewodniczącym komisji.

§ 17. W razie niepomyślnego wyniku egzaminu komisja oznacza termin, po upływie którego kandydat może poddać się egzaminowi ponownie.

§ 18. Członków komisji obowiązuje tajemnica obrad.

§ 19. Ze wszystkich posiedzeń i czynności komisji są sporządzane na miejscu protokoły przez jednego z członków komisji, wyznaczonego przez przewodniczą-

cego. Protokoły winny być podpisywane przez wszystkich członków komisji.

W protokóle z przebiegu egzaminu teoretycznego należy podać czas trwania egzaminu oraz krótką treść pytań i odpowiedzi.

§ 20. Wszelkimi sprawami, związanymi z działalnością komisji, zarządza przewodniczący.

§ 21. Druki, przybory pisemne i pomoc kancelaryjną, potrzebne komisji, winien dostarczyć dyrektor szkoły.

§ 22. Przewodniczący komisji w ciągu dni 14 po ukończeniu egzaminu, winien złożyć sprawozdanie pisemne z jego przebiegu kuratorowi okręgu szkolnego oraz przesłać do wiadomości izbie rzemieślniczej.

§ 23. Akta egzaminacyjne przechowuje się w archiwum szkoły, przy której działa komisja.

Świadectwa z praktyk, jak również świadectwa szkolne, ulegają zwrotowi.

§ 24. Wysokość opłaty egzaminacyjnej wynosi 30 złotych.

W wypadkach odstąpienia od egzaminu, jako też w wypadkach niepomyślnego dla kandydata wyniku egzaminu, opłata nie ulega zwrotowi.

W wypadkach wyjątkowych, zasługujących na szczególne uwzględnienie, kurator okręgu szkolnego może na wniosek dyrektora szkoły, ukończonej przez kandydata, całkowicie lub częściowo zwolnić kandydata od obowiązku uiszczenia opłaty egzaminacyjnej.

§ 25. Koszta, związane z wykonaniem pracy próbnej ponosi kandydat.

§ 26. Z pobranych opłat egzaminacyjnych przysługuje członkom komisji egzaminacyjnej zwrot kosztów podróży (przejazd II klasą kolei) oraz wynagrodzenie w wysokości kwoty, powstałej z podziału na ró-

wne części między członków komisji sumy pobranych opłat po wypłaceniu kosztów podróży.

Postanowienia ustępu poprzedniego nie mają zastosowania do funkcjonariuszów państwowych lub samorządowych, jeśli przysługują im diety i zwrot kosztów podróży z tytułu wyznaczenia ich do uczestnictwa w komisji.

Załącznik II do rozp. Ministra Przem. i Handlu z dn. 16 czerwca 1936 r. (poz. 378).

WZÓR

(do § 16 regulaminu komisji egzaminacyjnych mistrzowskich).

(nazwa szkoły, przy której działa komisja)

Komisja Egzaminacyjna Mistrzowska dla rzemiosła

Nr.

Świadectwo złożenia egzaminu mistrzowskiego.

(imię i nazwisko kandydata)

urodzony dnia . . . roku . . . w
pow. woj. wyznania
po ukończeniu szkoły

(podać pełną nazwę szkoły państwowej lub przez Państwo uznanej za równorzędną, w ostatecznym wypadku dodać „uznane przez Państwo zarządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia Nr.“)

złożył egzamin mistrzowski w rzemiośle
w dniu roku przed Komisją Egzaminacyjną Mistrzowską przy

powołaną na podstawie § 1 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 16 czerwca 1936 r. w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie utworzenia komisji egzaminacyjnych mistrzowskich przy szkołach mistrzów (majstrów) budowlanych oraz przy szkołach mistrzów (majstrów) rzemiosł budowlanych (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 378) i z mocy art. 158 rozporządzenia

Fotografja

Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) ma prawo używać tytułu „mistrz“

. dnia roku
Za Komisję Egzaminacyjną
Przedstawiciel Izby Przewodniczący
Rzemieślniczej
m. p. Dyrektor Szkoły

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 17 lutego 1936 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o zmianie przepisów, dotyczących egzaminu na czeladnika.

(Dz. U. Rzp. Nr 18, poz. 153).

Na podstawie art. 157 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r o prawie przemysłowem (Dz. U. Rzp.). Nr. 53, poz. 468) zarządzam co następuje:

§ 1. Każda z komisji egzaminacyjnych, przewidzianych art. 153 ust. 3 prawa przemysłowego, składa się z przewodniczącego i przynajmniej z trzech członków, w tem jednego delegata, wyznaczonego przez kuratorjum właściwego okręgu szkolnego.

§ 2. Regulamin egzaminacyjny, przewidziany w art. 154 ust. 2 prawa przemysłowego, powinien zawierać przepis o posiadaniu przez kandydata elementarnych umiejętności czytania i pisania po polsku oraz rąchowania i rysowania w granicach potrzeb danego zawodu. Szczegółowa instrukcja wydana przez władzę szkolną, określać będzie skalę wymagań powyższych umiejętności.

Postępowanie komisji egzaminacyjnej, sposób egzaminowania i taksy egzaminacyjne, ustala się regulaminami egzaminacyjnymi które wydaje izba rzemieślnicza, zatwierdza władza przemysłowa wojewódzka.

§ 3. Podanie o dopuszczenie do egzaminu przewidziane w art. 155 ust. 1 prawa przemysłowego, wnosi terminator (lub pomocnik) do izby rzemieślniczej. Do podania należy dołączyć świadectwo ukończenia nauki, lub też świadectwo stwierdzające przebyty czas nauki w rzemiośle, oraz zaświadczenie właściwej władzy szkolnej stwierdzające, że w miejscowości, w której terminator odbywał naukę rzemiosła, nie był w okresie czasu odbywania terminu publicznej szkoły kształcącej zawodowej, bądź zaświadczenie tejże władzy szkolnej, że terminator spowodu braku miejsca nie mógł uczęszczać do publicznej szkoły kształcącej zawodowej w miejscowości, w której odbywał naukę, bądź wreszcie zaświadczenie wojewody, a w m. st. Warszawie, — Komisarza Rządu, wydane po wysłuchaniu władzy szkolnej, że terminator z innej uzasadnionej przyczyn nie może okazać świadectwa szkolnego z ukończenia nauki w publicznej szkole kształcącej zawodowej.

§ 4. Postanowienia niniejszego rozporządzenia odnoszą się do terminatorów, którzy nie mogą okazać świadectwa szkolnego z ukończenia nauki w publicznej szkole kształcącej zawodowej spowodu braku takiej szkoły lub spowodu niemożności uczęszczania do niej dla braku miejsca albo z innej uzasadnionej przyczyny w miejscowości, w której terminator odbywał naukę rzemiosła.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i traci moc obowiązującą z dniem 31 grudnia 1937 r.

276436

SPIS RZECZY

Rozporządzenie Prez. Rzplitej	
O PRAWIE PRZEMYSŁOWEM	
	Str.
DZIAŁ I.	
Postanowienia zasadnicze	3
DZIAŁ II.	
Przemysł ze stałą siedzibą	9
A. Przepisy ogólne	9
B. Zakłady przemysłowe	14
C. Prowadzenie przemysłu	27
DZIAŁ III.	
Przemysł okrężny	34
DZIAŁ IV.	
Targi gminne	40
DZIAŁ V.	
Zrzeszenia przemysłowe oraz ich związki	43
1. Zrzeszenia przemysłowe	43
2. Związki zrzeszeń przemysłowych	46
DZIAŁ VI.	
Uczniowie przemysłowi	47
DZIAŁ VII.	
Postanowienia karne	54

	Str.
DZIAŁ VIII.	
Władze przemysłowe	55
A. Instancje	55
B. Postępowanie przy rozpoczęciu prowadzenia przemysłu i zrzeczeniu się uprawnień przemysłowego	58
C. Środki zabezpieczające	60
DZIAŁ IX.	
Rzemiosło	61
A. Postanowienia ogólne	61
B. Dowód uzdolnienia	63
C. Nauka rzemiosła	65
D. Mistrzowie (majstrowie) rzemieślniczy	70
E. Cechy	72
F. Stosunek cechów do izby rzemieślniczej	74
G. Rzemieślnicze związki gospodarcze	74
DZIAŁ X.	
Postanowienia przejściowe i końcowe	77
WZÓR LICENCJI NA PRZEMYSŁ OKREŹNY	82
USTAWA O ZMIANIE ROZP. O PRAWIE PRZEMYSŁOWEM	85
ROZP. MIN. P i H. W SPRAWIE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWEJ DO PROWADZENIA PRZEMYSŁU KONCESJONOWANEGO	88
ROZP. MIN. P. i H. O UTWORZENIU IZB PRZEMYSŁOWO - HANDLOWYCH. WYZNACZENIU ICH SIEDZIB i OKRĘGÓW	96

	Str.
OBWIESZCZENIE MIN. P. i H. W SPRAWIE OGŁOSZENIA JEDNOLITEGO TEKSTU ROZPORZĄDZENIA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ Z DNIA 15 LIPCA 1927 R. O IZBACH PRZEMYSŁOWO - HANDLOWYCH	98
Rozp. Prez. Rzplitej	
O IZBACH PRZEMYSŁOWO-HANDLOWYCH	99
Postanowienia ogólne	99
Zakres działania	101
Statut izby	105
Skład izby	106
Kadencja i ustąpienie radców z wyboru	106
Wybory ogólne	107
Zarządzenie wyborów i czynności wstępne	109
Podział na grupy, kategorie i okręgi wyborcze	110
Głosowanie i wynik wyborów	111
Wybory przez zrzeszenia gospodarcze	113
Nominacja	115
Kooptacja	115
Utrata i zawieszenie praw radcówskich	116
Ukonstytuowanie izby	117
Prezydjum (Zarząd)	117
Sekcje	118
Radcowie	119
Plenarne zebranie	119
Komisje, korespondenci izby	120
Biuro izby	120
Współpraca izb	122
Budżet	124

	Str.
Nazwa izby	125
Rozwiązanie izby	125
Postanowienia przejściowe i wykonawcze	126
Rozp. Prez. Rzplitej	
O IZBACH RZEMIEŚLNICZYCH i ICH ZWIĄZKU	
I. Izby rzemieślnicze	129
II. Związek izb rzemieślniczych	137
III. Postanowienia przejściowe i końcowe	140
Rozp Prez. Rzplitej	
O CECHACH RZEMIEŚLNICZYCH	141
ROZP. MIN. P. i H. W SPRAWIE UTWORZENIA KOMISYJ EGZAMINACYJNYCH MISTRZOWSKICH PRZY SZKOŁACH MISTRZÓW (MAJSTRÓW) BUDOWLANYCH ORAZ PRZY SZKOŁACH MISTRZÓW (MAJSTRÓW) RZEMIOŚL BUDOWLANYCH	151
REGULAMIN	152
ROZP. MIN P. i H. O ZMIANIE PRZEPIŚÓW, DOTYCZĄCYCH EGZAMINU NA CZELADNIKA	159
SPIS RZECZY	161

Dr. MAKSYMILJAN

276 436

Dr. L. Peiper: Kod. cena	
Dr. J. Vogelfanger:	
Dr. J. Reinhold: Prawo	
—	
— Ust. o ochr. lokatorów, tekst jednolity wraz z ustawami dodat. i wyczerpującym orzecznictwem Sądów Polskich, Podatek od lokali, O własności lokali	2.10
Ust. Wekslowa i czekowa 1936 tekst	— .80
Taksa komorników 1936	— .80
Dr. A. Laniewski sędzia s. A.: Patent Niesporny z wszystkimi ustawami dodatkowymi 1936.	1.50
Polskie Prawo Budowlane 3.— opr.	3.50
Ordynacja Podatkowa z rozporz. wykon. 1936	1.60
Prawo Autorskie, tekst jednolity	— .75
Ust. o policji Państw. 1935	1.20
Ust. o szpiegostwie	— .75
Pr. upadłościowe i post. układowe	1.20
Ust. o spółdzielniach, tekst jednolity	1.—
Kodeks zobowiązań	2.10
Kodeks Handlowy	2.—
Kodeks Postępow. cyw. cz. I i II opr. 4.20	3.30
Ust. stemplowa tekst jednolity 1936 opr. 290	2.—
Taryfa adwokacka	— .40
Ustrój adwokatów	— .50
Dr. J. Schall: Konstytucja Polska 1935, komentarz	— .75
Kodeks karny, tekst	1.—
Dr. A. Laniewski i K. Sobolewski: Kodeks karny, komentarz	3.—
— Kodeks Postępow. karnego, komentarz	5.—
— Kodeks Postępow. Karnego wraz z ust. o szpiegostwie, tekst	2.50
Dr. J. Reinhold: Prawo Hipoteczne	2.50
M. Poliszewski, sędzia: Przepisy o kosztach sądowych, komentarz	2.50
Z. Bogucki: Prawo o Sądach Pracy, komentarz	1.20
S. Gottlieb: Ust. samorządowa, komentarz	2.25
— Prawo Międzynarodowe i Międzydzielnicowe	1.—
A. Neuman: Prawo wodne, komentarz	3.—

Katalogi prawnicze wysyła się na żądanie bezpł.